

ZrNjE

iz Cerkevňjaka

GLASILO OBČINE CERKVENJAK

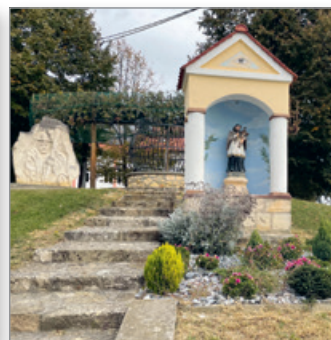
ŠTEVILKA 76, 19. OKTOBER 2023

Foto: mag. Mirko Žmavc

IZ VSEBINE

Ujme povzročile za milijon evrov škode	2
Ob 25. prazniku Občine Cerkevňjak	4
Iz poletja v jesen – pestro dogajanje	18
Iz organizacij, združenj, društev in klubov	22
Znanje – iz šole in vrtea	33
Med našimi ljudmi	37

POGOVOR Z ŽUPANOM OBČINE CERKVENJAK MARJANOM ŽMAVCEM

UJME SO NA OBMOČJU OBČINE CERKVENJAK POVZROČILE ZA MILJON EVROV ŠKODE

Letos poleti so Slovenijo prizadele hude ujme in poplave, ki so po vsej državi povzročile ogromno škode. Povsod so močni vetrovi podirali drevje in odkrivali strehe, padlo pa je tudi ogromno dežja, zato so vodotoki poplavljali. Najhuje je bilo na Koroškem, zlasti v Črni, v Savinjski dolini in na ljubljanskem območju, zlasti v Komendi in Kamniku. Ujme niso prizanesle niti Slovenskim goricam in Cerkvenjaku. Čeprav območje osrednjih Slovenskih goric ni med najbolj prizadetimi območji v Sloveniji, je škoda, ki so jo ujme povzročile na območju Občine Cerkvenjak, zelo velika. Z županom Občine Cerkvenjak Marjanom Žmavcem smo se pogovarjali o tem, kakšno škodo so na območju občine povzročile ujme, kako je že doslej in še bo potekalo odpravljanje škode in kako bodo visoki stroški sanacije vplivali na izvajanje drugih projektov in nasploh na razvoj občine. Povprašali smo ga tudi, katere investicijske projekte bo občina še izvedla do konca leta.

Marjan Žmavc: Občina je takoj po ujmah začela odpravljati posledice. Pri tem so se izkazali gasilci, naš občinski režijski obrat, Cestno podjetje Murska Sobota ter številni občani, ki so sami odstranjevali drevesa s cest.

Kakšno škodo so poletne ujme povzročile na območju Občine Cerkvenjak?

Na območju naše občine smo imeli poleti več ujm. Močan veter je podiral drevesa, obilno deževje pa je sprožilo več kot 20 zemeljskih plazov na lokalnih cestah ter na kmetijskih zemljiščih in v gozdovih. Največji zemeljski plazovi so se sprožili: na lokalni cesti v Cenkovi pri Gasilskem domu, trije plazovi v Cogetincih blizu Kurjevih in Rokavčevih, v Brengovi pri Petriču in v Brengovi še pri Lukavečkem na meji z Občino Sveta Trojica. Plaz ogroža tudi Čebelarski dom Ivana Jurančiča v Čagoni. Ogroženi so tudi trije objekti (ena stanovanjska hiša in dve gospodarski poslopji) na območju občine.

Je strokovnjakom že uspelo oceniti, kakšno škodo so ujme povzročile na območju občine?

Ocenjujemo, da so ujme na območju celotne občine povzročile skupno škodo v višini okoli milijona evrov. Škodo smo že vnesli v aplikacijo AJDA, ki se uporablja neposredno prek spleta in je namenjena za ocenjevanje škode na kmetijskih pridelkih in za ocenjevanje škode na stvareh po naravnih nesrečah. Naj mimogrede povem, da je AJDA aplikacija širšega Geografskega informacijskega sistema, ki je računalniško podprt podatkovno procesni sistem za učinkovito zajemanje, shranjevanje in obdelavo oziroma analizo geografskih podatkov, med katere sodijo tudi podatki o spremembah po naravnih nesrečah.

Če prav razumem, se vsi podatki o posledicah ujm zbirajo in analizirajo na državni ravni, na kateri bodo sprejete tudi usmeritve oziroma odločitve v zvezi z njihovo sanacijo in njenim financiranjem.

Na državni ravni je že oblikovan svet za odpravo posledic poplav. Njegov koordinator je priznani gradbeni inženir Marjan Pipenbaher. Naloga tega posvetovalnega sveta je oblikovanje predlogov in

ukrepov za trajno obnovo po poplavah in ujmah. Svet bo strokovno svetoval pri oblikovanju strokovnih rešitev za odpravo posledic naravnih nesreč, ki se nanašajo na opredeljevanje poplavnih območij, sanacijo plazov, vzdrževanje vodotokov, gradnjo objektov, sanacijo infrastrukture in podobno.

Tudi na občinski ravni ste se že lotili odprave posledic?

Občina je takoj po ujmah začela odpravljati posledice, da bi čim prej zagotovili pogoje za normalno življenje. Pri tem so sodelovali Prostovoljno gasilsko društvo Cerkvenjak, občinski režijski obrat, Cestno podjetje Murska Sobota in številni občani in občanke, ki so z lokalnih cest v bližini svojih hiš odstranili padlo drevje in druge ovire. Plazove so pred nadaljnjim drsenjem gasilci zaščitili s plastičnimi folijami. Za izvedbo interventnih ukrepov, ki jih je takoj po ujmah zagotovila občina, smo iz državnega proračuna že prejeli 11 tisoč evrov, nekaj sredstev pa še pričakujemo do konca oktobra.

Zaradi obilnega deževja se je sprožil tudi ogromen plaz na meji med Brengovo in Osekom.

Kako pa bo sanacija potekala dalje?

Že doslej smo lokalne ceste, ki so bile najbolj poškodovane, za silo sanirali. Tudi v aplikacijo AJDA smo doslej prijavili že vso škodo, kako in kdaj ter v kakšni višini pa bodo na voljo sredstva za sanacijo, pa še ne vemo. Ne glede na to, koliko sredstev za sanacijo posledic bomo dobili, pa bo zagotovo treba za sanacijo del sredstev predvideti v občinskem proračunu. Občina je že dala izdelati geomehansko poročilo za plazove na lokalnih cestah. Na osnovi teh poročil bodo nato strokovnjaki morali izdelati projektno dokumentacijo za sanacijo. Nato bo treba zagotoviti sredstva zanj in izbrati najboljšega izvajalca. Če bi vse teklo »po sreči« in če bomo od države dobili del denarja za sanacijo posledic, bo sanacija posledic letošnjih poletnih ujm na lokalnih cestah v naši občini trajala še najmanj leto ali dve. Seveda pa bo treba sanirati tudi posledice ujm na kmetijskih zemljiščih. Kakšne usmeritve bodo z državne ravni prišle v zvezi s tem, še ne vemo.

Bodo sredstva, ki jih bo morala občina nameniti za sanacijo škode po ujmah, vplivala na proračun za leto 2024 oziroma na predvidene investicije v naslednjem letu?

Seveda. Morda bo kakšna investicija, ki smo jo nameravali izpeljati naslednje leto, okrnjena ali preložena. Seveda pa si bomo na občini prizadevali, da bi se naš investicijski program kljub vsemu nadaljeval tudi v letu 2024.

Cerkvenjačanke in Cerkvenjačani so izdatno pomagali tudi ljudem v drugih delih Slovenije, ki so jih ujme in poplave še bolj prizadele.

Mnogi so na različne načine prispevali sredstva za najbolj

prizadete, ekipa Prostovoljnega gasilskega društva Cerkenjak pa je en dan pomagala pri sanaciji posledic poplav v Črni na Koroškem, kjer je bilo najhuje. Ko so se gasilci vrnili, so povedali, da je bilo posledice poplav v živo videti še veliko huje kot po televiziji in drugih medijih. Gasilci so zadovoljni, da so opravili dobro delo, mi pa smo lahko ponosni nanje.

Ali bodo zaradi velikih sredstev za sanacijo posledic poplav in ujm naslednje leto prilivi sredstev v občinske blagajne iz državnega proračuna kaj manjši?

Že sedaj povprečnina občinam zaradi zvišanja cen in inflacije ne zadošča za pokrivanje vseh stroškov, različnih transferjev in zakonskih obveznosti, ki jih imajo. Sanacija občinske infrastrukture pa bo občinski proračun v naslednjem letu še bolj obremenila. Pričakujem, da bo vlada prisluhnila občinam in določila za naslednje leto višjo povprečnino, da bomo lahko v občinah nemoteno izvajali svoje naloge in uresničevali svoje projekte.

Kako daleč pa je priprava občinskega proračuna za naslednje leto 2024?

Občinski proračun za naslednje leto bomo začeli sestavljati konec oktobra, občinski svet pa ga namerava sprejeti do konca leta. V vmesnem času bo predlog proračuna do drugega branja na občinskem svetu 30 dni javno razgrnjen na spletni strani občine. Tako bo nanj mogoče dati še kakšno pripombo ali dopolnitev.

Katere investicije pa namerava občina dokončati do konca leta?

Občina bo do konca leta končala več investicij. Sanirala in modernizirala bo cesto Cerkenjak – Osojnica – Cerkenjak. Za to bo skupaj z davkom na dodano vrednost namenila okoli 142.500 evrov. Dela bo izvedlo podjetje Weindorfer iz Radencev.

Prav tako bo občina modernizirala cesto Smolinci – Novinci. Dela bo izvedlo podjetje Komunala Slovenske gorice, stala pa bo nekaj več kot 97 tisoč evrov.

Modernizirali bomo tudi javno pot Zibote – Žel – Dajčman. Dela bo izvedlo podjetje Kreativ inženiring iz Zgornjega Loga pri Litiji, partner pa bo Prohaus d.o.o. iz Dolskega blizu Dola pri Ljubljani. Za modernizacijo te ceste bo občina namenila blizu 71.500 evrov. Dokončanje del je predvideno maja 2024.

Letos čaka občino še nekaj vlaganj v vodovodno omrežje.

Zgradili bomo 2,5 kilometra vodovoda v Župetincih po dolini od kapele nasproti župetinskega hrasta naprej. Za izgradnjo tega vodovoda bo občina namenila okoli 60 tisoč evrov.

Od kapele nasproti župetinskega hrasta bo občina po dolini še letos zgradila 2,5 kilometra vodovoda.

V Grabonoškem Vrhu pa bo občina zgradila 350 metrov vodovoda, kjer se bo naš vodovod priključil na C krak Pomurskega vodovoda. Ta del vodovoda gradimo skupaj s sosednjo Občino Sveti Jurij ob Ščavnici, saj bodo nanj priključili 33 gospodinjstev iz naše občine in sedem iz juravske. Doslej so omenjena gospodinjstva prejemale vodo iz vaškega vodovoda, sedaj pa bodo priključena na javni vodovod. Gradnja tega vodovoda bo občino stala okoli 77 tisoč evrov, saj bodo na novo zgradili hišne priključke, jaške pri hišah in zamenjali števec. Čeprav bodo gospodinjstva prejemale vodo iz Pomurja, jo bodo plačevali Komunali Ptuj, ki

ima koncesijo za vzdrževanje vodovodnega omrežja v naši občini.

Po izgradnji teh dveh vodovodov bodo skoraj vsa gospodinjstva na območju Občine Cerkenjak priključena na javno vodovodno omrežje, kar pomeni, da bodo imeli vsi dostop do zdrave pitne vode.

Pred dnevi je občina slovesno odprla igrišče za odbojko na mivki v Vitalin parku pred Športno rekreacijskim centrom Cerkenjak v Kadrencih.

Res je. Izgradnja igrišča na mivki je stala 63 tisoč evrov, 23 tisoč evrov za to investicijo pa je država pridobila od Fundacije za šport. Občina je otvoritev tega športnega objekta pripravila skupaj z Osnovno šolo Cerkenjak-Vitomarci. Otvoritve sta se udeležila tudi predsednika Fundacije za šport Slovenije Branko Zorman in Športne zveze Maribor Tomaž Barada, kar samo dokazuje, za kako pomembno športno pridobitev gre, saj je odbojka na mivki med mladimi vse bolj popularna. Kot je dejal Zorman, se je fundacija za šport odločila sofinancirati ta projekt, da bi imeli mladi iz Cerkenjaka za udejstvovanje v športu enake možnosti kot v urbanih središčih. Iz istega razloga se je za to investicijo odločila tudi Občina Cerkenjak. Danes je veselje gledati, kako igrišče za odbojko na mivki z veseljem že uporabljajo mladi iz naše občine. Občina pa bo dajala igrišče v uporabo oziroma najem po ugodnih cenah tudi zainteresiranim društvom in klubom iz drugih krajev. Glede na sklepe računskega sodišča občina objektov, ki so bili zgrajeni z javnimi sredstvi, ne sme dajati v najem oziroma uporabo brezplačno, vendar bodo cene najema igrišča na mivki zares zgolj takšne, da bomo zadostili črki zakona.

Zdi se mi, da ste hoteli povedati še nekaj, ali ne?

Preden zastavite novo vprašanje, bi rad povedal, da smo poleti klimatizirali veliko dvorano kulturnega doma. Na zaključni proslavi ob koncu šolskega leta 2022/2023 v tej dvorani, v kateri je bilo takrat precej vroče, sem v nagovoru učenkam in učencem ter njihovim staršem izrazil upanje, da bo občini enkrat v prihodnosti, ko se bo za to »našlo« v proračunu dovolj sredstev, vendarle uspelo klimatizirati dvorano. Nekaj dni po prireditvi sta me poklicala zakonca iz naše občine, ki želita ostati anonimna, in me obvestila, da sta se po mojem govoru odločila, da bosta za klimatizacijo osrednje dvorane, v kateri se zbiramo Cerkenjačani in Cerkenjačane vseh generacij, občini dala (donirala) 5 tisoč evrov. V naslednjih dneh sta to tudi storila, občina pa je njuno donacijo takoj namensko uporabila in v dvorani Kulturnega doma že uredila klimatizacijo. Ob tej priložnosti se zakoncema javno zahvaljujem za podarjena sredstva. Njuna gesta je zares lepa. To je njuno darilo vsaki Cerkenjačanki in vsakemu Cerkenjačanu, ne glede na starost, ki bo kadarkoli v prihodnosti obiskal dvorano kulturnega doma in se v njej počutil bolj prijetno, ker je sedaj v njej urejena klimatizacija.

Zares lepo. Hvala za to informacijo in seveda zakoncema hvala za donacijo prebivalcem Občine Cerkenjak. Sicer pa je občina skupaj z društvi, organizacijami in klubi, ki imajo sedež v njej, v času praznovanja občinskega praznika pripravila skupaj preko 40 prireditev, srečanj, razstav, okroglih miz in drugih prireditev. Več jih je bilo tudi v prej omenjeni dvorani, vključno z osrednjo proslavo. Kaj pa se je v Občini Cerkenjak dogajalo po občinskem prazniku, ko so si vsi njegovi organizatorji in izvajalci morali malce oddahniti?

Po občinskem prazniku poleti večjih prireditev v Cerkenjaku ni bilo, kar je tudi razumljivo. Občina pa je v skladu s svojim programom izvajala dela pri vzdrževanju komunalne infrastrukture. Med drugim je izvedla drugo košnjo trave ob lokalnih cestah. Poskrbela je tudi za obnovo prometne signalizacije v središču kraja. Kakor že rečeno, pa je imela zelo veliko dela s sanacijami škode po ujmah, ki jih je bilo poleti več. Pri tem se je poleg Prostovoljnega gasilskega društva Cerkenjak izkazal tudi občinski režijski obrat Občine Cerkenjak.

Začelo se je novo šolsko leto 2023/24. Ali je občina tudi letos skrbela za varnost otrok na začetku šolskega leta.

Seveda. Na začetku šolskega leta so za varnost skrbeli zlasti gasilci iz PGD Cerkenjak, policisti Policijske postaje Lenart, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v Občini Cerkenjak, Medobčinsko redarstvo iz Maribora, pa tudi predstavniki

Avto-moto zveze Slovenije. Letos sta Cerkvenjak na prvi šolski dan obiskali dve maskoti AMZS, ki sta pomagali umirjati promet skozi središče Cerkvenjaka.

Kako je s prevozi otrok v šolo?

Občina je poskrbela, da bodo tudi v letošnjem šolskem letu učenci in učenci iz bolj oddaljenih naselij imeli na voljo prevoz v šolo in nazaj domov z avtobusi. To je tudi zakonska obveza občine. Za šolske prevoze je občina že in še bo v tem šolskem letu namenila okoli 75 tisoč evrov. Eno avtobusno linijo smo letos zaradi majhnega števila vozačev ukinili, drugo pa optimizirali, tako da sedaj en avtobus vozi skozi več naselij. S šolskimi avtobusi se v šolo vozi več kot polovica učenc in učencev. Da bi prišli v lepo urejeno šolsko poslopje, je občina zagotovila tudi sredstva za pleskanje hodnikov in jedilnice v šoli ter za pleskanje igralnic v vrtcu.

Se lahko s temi avtobusi vozijo v Cerkvenjak tudi drugi, zlasti starejši?

Nekatere od teh linij so redne. Z avtobusi na teh linijah se lahko vozijo vsi. Starejši od 65 let se lahko vozijo brezplačno, če si priskrbijo posebno kartico za to, drugi pa morajo plačati vozovnico.

Kako napreduje polaganje optičnih kablov?

Telekom nadaljuje s polaganjem »optike«. Čez poletje so položili optične kable v Smolincih in Župetincih, sedaj pa jih polagajo v Čagoni, Stanetincih in Andrencih. Doslej so na optiko priklopili že več kot 250 gospodinjstev. V nekaterih primerih Telekom polaga »optiko« v tako imenovani »sočasni gradnji« z občino. Ko občina modernizira cesto, ob njej položi svoje kable še Telekom. Tako je lažje in ceneje za oboje.

Tudi električne vode intenzivno polagajo pod zemljo.

Elektro Maribor, Poslovna enota Gornja Radgona je položila že več kilometrov električnih vodov pod zemljo. Tudi Elektro Mari-

bor polaga včasih svoje vode v sočasni gradnji s Telekomom ali občino, kadar je to mogoče.

Mnogi v Cerkvenjaku so se na podlagi izkušenj iz prejšnjih let bali, da bo letošnje leto sušno. Zgodilo pa se je ravno obratno. Dežja je letos v Cerkvenjaku padlo toliko kot že dolgo ne. Kako je to vplivalo na letino v kmetijstvu, ki je za številne Cerkvenjačanke in Cerkvenjačane pomemben vir dohodkov oziroma samooskrbe s hrano.

Letos je bilo na območju naše občine zaradi vseh ujm, obilnega deževja in rastlinskih bolezni, ki so ga spremljale, za kmetijstvo zares težko leto. Svoje je naredila tudi spomladanska pozeba. Sadja je bilo letos zelo malo. Pridelek v vinogradih je bil v povprečju manjši kot običajno. Tudi vrtnine niso uspevale tako, kot bi morale. Pšenico je bilo težko požeti, ker je skoraj vsak dan deževalo in je bilo na njivah mokro in blatno. Nekateri so jo zato lahko poželi šele, ko se je malo posušilo, klasje pa se je začelo osipavati. Le pridelovalci koruze in travinja so jo odnesli malce bolje.

Kot vedno zaključiva s tem, kaj želite občankam in občanom v naslednjih mesecih?

Želim in upam, da bo letos jesenskega deževja manj kot običajno, da ne bomo z obilico vode imeli še dodatnih stroškov in težav na lokalnih cestah in na kmetijskih zemljiščih. Vsem učenkam in učencem, dijakom in dijakinjam ter študentkam in študentom iz naše občine pa želim, da bi bili v šolskem letu, ki se je začelo, uspešni pri izobraževanju. Vse, ki se bodo pri izobraževanju izkazali, čaka naslednje leto ob občinskem prazniku nagrada naše občine za dosežke na področju izobraževanja. Jesenski dnevi, ki so pred nami, pa naj bodo v znamenju spravila kmetijskih pridelkov in vzajemne pomoči tistim, ki so jih letošnje ujme prizadele.

Tomaž Kšela

AKTUALNO, OB 25. PRAZNIKU OBČINE CERKVENJAK

1. IZREDNA SEJA OBČINSKEGA SVETA

Imela je le pet točk, ki so bile tudi vse potrjene

Prva izredna seja Občinskega sveta Občine Cerkvenjak, ki je bila v sredo, 28. junija, je bila ena najkrajših v mandatih župana Marjana Žmavca. Na dnevni red je župan uvrstil 5. točko dnevnega reda.

Tako so po ugotovitvi sklepčnosti in sprejemu dnevnega reda svetniki najprej soglašali s potrditvijo cen storitve Pomoč na domu, ki jo v Občini Cerkvenjak izvaja Dom Danice Vogrinc iz Maribora. Trenutno to pomoč koristi pet uporabnikov, ki morajo sedaj ob subvencionirani učinkoviti uri s strani občine v znesku 24,56 evra, sami doplačati še 4,30 evra za učinkovito uro storitve. Za tem so potrdili Sklep o izdaji soglasja k sistemizaciji delovnih mest v Vrtcu Cerkvenjak za šolsko leto 2023/2024 od 1. 9. 2023 do 31. 1. 2024. In še sklep za obdobje od 1. 2. 2024 do 31. 8. 2024. S strani prisotnih svetnikov kakšnih pomislekov ni bilo. Je pa v varstvo v vrtcu vpisanih za en oddelek več otrok. Še najmanj težavna za svetnike je bila gotovo zadnja točka na dnevnem redu. Šlo je za sprejetje sklepa o soglasju k spremembi cene storitve obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja za oskrbo s pitno vodo v upravljanju Komunalnega podjetja Ptuj d.d. v Občini Cerkvenjak. Potem ko se je voda mesec pred to izredno sejo na redni 5. seji Občinskega sveta Občine Cerkvenjak nekoliko podražila, se je tokrat znižala. Nova cena vode je začela veljati s 1. junijem 2023.

F.B.

OSREDNJA PROSLAVA OB PRAZNIKU OBČINE CERKVENJAK

25 let samostojne občine – 25 let hitrega razvoja

Občina Cerkvenjak je v času od 1. junija do 2. julija praznovala 25. občinski praznik. V tem času se je na območju občine zvrstilo več kot 40 prireditev in drugih dogodkov, s katerimi so društva in organizacije skupaj z občino obeležili njen 25. rojstni dan.

Osrednja proslava ob občinskem prazniku je bila v dvorani Doma kulture Cerkvenjak, na kateri so bili poleg številnih občank in občanov tudi poslanec Franci Breznik, članice in člani občinskega sveta, podžupan Franci Zorko, prvi župan Jože Kraner, župani, županja ter podžupani sosednjih in prijateljskih občin, ravnatelj Osnovne šole Cerkvenjak – Vitomarci mag. Mirko Žmavc, častni občan Franc Kuri, sedma cerkvenjaška vinska kraljica Patricija Peklar, dekan Marjan Rola, predsedniki in predstavniki društev, klubov, združenj, organizacij ter javnih zavodov v občini, članice nadzornega odbora občine, člani delovnih teles občine, podjetniki in poslovni partnerji občine, predstavniki veteranskih organizacij, člani Evropskega in Slovenskega reda viteзов vina, odgovorni urednik občinskega glasila Zrnje Edvard Pukšič, prejemniki občinskih priznanj in nagrad, najboljši učenci, dijaki in diplomanti različnih fakultet iz občine ter predstavniki medijev

Župan Marjan Žmavc o 25-letnem razvoju samostojne občine

Slavnostni govor je imel župan Občine Cerkvenjak Marjan Žmavc. »Letošnje praznovanje občinskega praznika je še posebej svečano, saj naša občina praznuje srebrni jubilej ali 25. letnico

svojega obstoja in samostojne poti,« je dejal. In nadaljeval: »Za osvežitev spomina izpred 25 let navajam, da smo se Cerkevčani na referendumu 22. junija 1998 z veliko večino ali 74,88% odločili za samostojno občino, kar je julija istega leta potrdil tudi Državni zbor RS. Nato so se začele priprave na lokalne volitve, ki so bile razpisane za 22. november 1998, kjer smo Cerkevčani izvolili prvega župana Jožeta Kranerja ter 8 članov občinskega sveta. Po konstitutivni seji 11. decembra 1998 in potrditvi mandатов so župan in člani sveta začeli delo. Verjamem, da jim na začetku ni bilo lahko, saj so se morali spoprijeti z nekaterimi osnovnimi problemi, od ureditve občinskih prostorov v stavbi Kulturnega doma Cerkevčak do izgradnje manjkajoče komunalne infrastrukture, cest, vodovoda, prostorov za pošto, pa tudi pričakovanj in potreb naših občanov. Izhajati je začelo tudi naše občinsko glasilo Zrnje, ki ga že od vsega začetka ureja urednik Edvard Pukšič, in to zelo uspešno. V vseh teh 25 letih delovanja naše občine se je veliko tega zgodilo na področju izgradnje komunalne, športne, stanovanjske in druge infrastrukture. Okrepilo se je društveno in družabno življenje v občini ter zelo se je spremenila podoba kraja.«

Marjan Žmavc: Razvoj, ki ga je Občina Cerkevčak doživela v zadnjih 25 letih, je viden na vsakem koraku. Foto: Tomaž Kšela

Nato je župan Žmavc naštel nekaj najpomembnejših investicij, ki so bile izvedene v zadnjih 25. letih. Spomnil je na izgradnjo priključka na avtocesto A5 Maribor - Lendava, izgradnjo dveh čistilnih naprav in Kadrencih in Brengovi ter kanalizacijskega omrežja. »Veliko se je zgradilo lokalnih cest, pločnikov, javne razsvetljave in vodovodnega omrežja. V Brengovi ob priključku na avtocesto je nastala Poslovno obrtna cona na 3,5 ha stavbnih zemljišč, kjer danes deluje že 15 poslovnih subjektov in se še širi. Drugače pa ima v Občini Cerkevčak sedež preko 130 poslovnih subjektov in javnih zavodov, ki imajo skupaj več kot 200 zaposlenih oseb. Med pomembne pridobitve v naši občini štejemo tudi izgradnjo Športno rekreacijskega centra (ŠRC) Cerkevčak, novega petoddelčnega vrtca Pikapolonica, energetske sanacije stavbe OŠ Cerkevčak, prvo in drugo fazo izgradnje Vitalin parka, pa ureditev Arheološkega parka rimske gomile v Brengovi, komasacijo in agromelioracijo na 100 ha kmetijskih zemljišč v Andreški dolini ter obnovo Kulturnega in Zdravstvenega doma v Cerkevčaku. K lepšemu videzu samega središča občine je prispevala ureditev osrednjega trga s fontano ter zagotovitev dodatnih parkirnih mest v centru Cerkevčaka, pa izgradnja otroškega igrišča ob šoli in še mnogo manjših, a za naše občane pomembnih projektov. Sprejetje občinskega prostorskega načrta (OPN) leta 2015 je okrepilo stanovanjsko izgradnjo v občini ter posledično pozitivno vplivalo na demografsko sliko. Veljavni OPN pa že noveliramo,« je dejal župan.

Nato je Žmavc naštel še nekaj pridobitev v Občini Cerkevčak od lanskega do letošnjega občinskega praznika. »Za investicije v komunalno in drugo infrastrukturo smo v letu 2022 namenili preko 700.000 evrov, v letu 2023 pa že okrog enega milijona evrov, saj so potrebe po izgradnji in obnovi cest ter ostale komunalne infrastrukture še velike, zato smo jim namenili večji delež občinskega proračuna. Naj omenim samo, da smo obnovili ali na novo zgradili okrog 2,5 km lokalnih cest, in sicer v naseljih Smolinici - Župetinci, Cogetinci (Kocmut), Cogetinci (Nedeljko), Cer-

kvenjak (Govedič) ter obnovili okoli 2 km javnega vodovodnega omrežja v naseljih Cenкова - Cogetinci, Župetinci in Čagona. Trenutno poteka izgradnja dveh krajših odsekov cest v smeri Komarnica - Kunova in v Brengovi - Rajniš. Večje investicije v cestno infrastrukturo v občini in izgradnjo vodovoda v Župetincih pa nas čakajo jeseni. Odkupili smo starejšo hišo in zemljišče v središču občine ter začasno uredili parkirišče v gramoznem stanju, v nadaljevanju pa bomo tam preko projekta LAS Ovtar Slovenske gorice uredili lokalno tržnico ter urejeno parkirišče z nekaj polnilnicami za električna vozila. V delu naselja Cerkevčak smo izvedli javno razsvetljavo, zaradi večje varnosti tam živečih, zlasti ob koncih tedna. Za potrebe širitve Vitalin parka (2. faza) smo odkupili zemljišče, kjer bo v prihodnje nastal pumptrack ali kolopark in naprave za vadbo na prostem. Trenutno pa tam poteka izgradnja igrišča za odbojko na mivki, saj smo bili uspešni na razpisu Fundacije za šport, kjer smo pridobili 23.000 evrov nepovratnih sredstev. Obnovili smo nekaj prometne signalizacije in sanirali poškodovana vozišča ter bankine na lokalnih cestah.

Podjetje Telekom Slovenije d.d. je v letu 2022 in 2023 položilo ob sočasni gradnji že več kot 8 km cevi za optične povezave in priključilo okrog 200 gospodinjstev na optično omrežje v naši občini. Potreb po optičnih povezavah v občini pa je še kar veliko. Zagotovili smo sredstva za odkup prostorov za lekarno v novem trgovsko - poslovnem objektu v Cerkevčaku, ki je v zaključni fazi izgradnje. Od Župnije sv. Antona v Cerkevčaku smo odkupili zemljišče za izgradnjo manjše enote ali dnevnega centra za starejše ter morebitno širitev Zdravstvene postaje v Cerkevčaku. Podjetje Juven d.o.o. iz Benedikta, pa prav te dni pričinja z izgradnjo dveh stanovanjskih blokov na bivši župnijski parceli, kjer bo v dveh letih zgrajeno 24 novih stanovanj. Pridobili smo gradbeno dovoljenje za širitev vrtca v Cerkevčaku iz sedanjih 5 oddelkov na 9 oddelkov, prav zaradi ugodnih demografskih trendov in potreb po otroškem varstvu v občini. V projektu Prostofer, preko zavoda Zlata mreža, so vozniki prostovoljci iz Društva upokojencev Cerkevčak opravili že več kot 25 prevozov naših starejših občanov v zdravstvene in druge ustanove.

V Občini Cerkevčak skrbimo tudi za redno obveščanje naših občanov preko občinskega glasila Zrnje, medobčinskega glasila Ovtarjeve novice, nenaslovljene pošte, spletne strani občine, facebook profila, spletnega portala Maribor 24 in Ovtar 24 ter interaktivne table na občinski stavbi v Cerkevčaku. Ob koncu lanskega leta so bile tudi lokalne volitve, kjer se je deloma spremenila sestava občinskega sveta, tudi novo izvoljeni svetniki pa imajo posluš za razvojne projekte v naši občini. Žal nas je letos v mesecu maju doletela vodna ujma, ki je prizadela cestno infrastrukturo, vodotoke, kmetijska zemljišča in se ponekod približala stanovanjskim in gospodarskim objektom. Sprožilo se je tudi več kot 20 manjših in večjih plazov, ki so že evidentirani, imenovana je bila strokovna komisija, končna ocena škode pa še poteka. Pri tej naravni nesreči pričakujemo tudi državno pomoč, na katero smo se že prijaviли.«

Na koncu slavnostnega govora se je župan Žmavc zahvalil vsem članom in članicam našega občinskega sveta za soglasno podporo pri umeščanju vseh pomembnih investicij v občinski proračun in podporo pri izvedbi drugih projektov, društvom, klubom, združenjem, organizacijam pa za izvedbo prireditev in dogodkov med letom ter v času občinskega praznika, ki bogatijo družabno in kulturno življenje v občini. Prejemnikom občinskih nagrad in priznanj ter učencem, dijakom in diplomantom različnih fakultet pa je čestital za dosežene odlične uspehe na izobraževalnem oziroma študijskem področju. Na koncu je vsem občankam in občanom čestital ob 25. občinskem prazniku ter se jim zahvalil za vso podporo in pomoč pri izvedbi občinskih in drugih projektov. Čestital jim je tudi ob 32. letnici samostojne države Republike Slovenije in 25. juniju dnevu državnosti ter jih povabil na družabno srečanje in pogostitev pred gasilskim domom, kjer jih je že čakal ansambel Matadorji.

Zbrane je pozdravil tudi poslanec Franci Breznik in jim čestital za vse, kar so dosegli, odkar imajo svojo občino. Ob tem je spomnil na dosežke, ki so v minulega četrta stoletja najbolj zaznamovali razvoj občine.

Tako kot vedno je bila tudi letos proslava ob občinskem prazniku Občine Cerkvenjak dobro obiskana.

Letošnji dobitniki priznanj Občine Cerkvenjak

Prejemniki županovih priznanj

Prejemniki nagrad za uspehe pri izobraževanju

Najboljšim učenkam je župan podelil županovo petico.

Dobitniki priznanja Turističnega društva Cerkvenjak za urejenost domačije

V kulturnem programu so nastopili člani vseh treh sekcij Kulturnega društva Cerkvenjak.

Na odru so se izkazali tudi nastopajoči iz OŠ Cerkvenjak-Vitomarci.

Podelili so nagrade in priznanja

Na osrednji proslavi ob občinskem prazniku so podelili tudi priznanja in nagrade Občine Cerkevjak ter županova priznanja. Za večletno prostovoljno delo in dosežke na področju društvenih dejavnosti sta bronasti grb občine prejela Štefanija Firbas in Branko Peklar. Plaketo občine je prejela kmetija Rojs iz Cogetincev, zahvalo pa Marija Vogrin iz Andrencev.

Priznanje župana so prejeli Andrej Kocbek (za 10-letno uspešno opravljanje funkcije podžupana Občine Cerkevjak), Moto klub Slovenske gorice – Cerkevjak, Aero klub Sršen Cerkevjak in Društvo upokojencev Cerkevjak.

Občina Cerkevjak vsako leto ob občinskem prazniku podeli denarne nagrade posameznikom za dosežene uspehe na področju izobraževanja. Letos so nagrade prejeli Anja Mauko (za pridobljeni strokovni naziv doktorica strojništva), Sara Grdja (doktorica veterinarske medicine), Klavdija Dvoršak (magistrica zdravstveno-socialnega managementa), Tadeja Polc (diplomirana medicinska sestra VS), Tadej Zorec (diplomirani inženir gradbeništva VS), Sergej

Kocuvan (diplomirani zdravstvenik VS), Jure Šimek (diplomirani zdravstvenik VS), Janja Simonič (diplomirana ekonomistka VS), Klemen Hercog (diplomirani inženir računalništva in informacijskih tehnologij VS) in Jure Rajh (inženir strojništva). Nagrado sta prejela tudi odlična dijaka Štefan Molnar in Pia Peklar, županovo petico za izjemne dosežke v času osnovnošolskega izobraževanja pa so prejela Gaja Kovačec, Katja Rodošek in Lana Vidovič.

Turistično društvo je podelilo priznanja za urejenost družinam Mohorič iz Brengove, Kovačec-Lajh iz Čagone in Borko iz Cogetincev.

Bogat kulturni program, po proslavi pa družabno srečanje

Na proslavi so izvedli tudi bogat kulturni program, v katerem so sodelovali člani vseh treh sekcij Kulturnega društva Cerkevjak, mladi iz osnovne šole in drugi domači ustvarjalci.

Po proslavi je občina pripravila za vse domačine in goste družabno srečanje pred gasilskim domom z živo glasbo.

Tomaž Kšela

POVORKA »OBUDIMO STARE ČASE« - ZANIMIVA, ŠALJIVA IN POUČNA

Povorka »Obudimo stare čase, ki jo vsako leto ob občinskem prazniku po svečani maši in pred osrednjo občinsko proslavo organizira Turistično društvo Cerkevjak, je letos v središče občine ponovno privabila toliko ljudi, kot v času pred epidemijo. V po-

vorki so sodelovale skupine iz posameznih naselij, ki se peš, na traktorjih ali drugih prevoznih sredstvih napotijo skozi središče Cerkevjaka. Vsaka skupina prikaže kakšnega od starih običajev iz teh krajev, zato ima prireditelj tudi etnografsko vrednost. Tudi s to prireditvijo v Cerkevjaku skrbijo za ohranjanje nesnovne etnografske dediščine, slikovita povorka pa v kraj pritegne veliko obiskovalcev od blizu in daleč. Tako kot običajno je bila tudi letos povorka zelo zanimiva in šaljiva, vendar tudi poučna.

Tomaž Kšela

Na čelu kolone so bili tudi letos strumni praporščaki.

PGD Cerkevjak je v povorki predstavilo svoj vozni park, ki vliva zaupanje.

Pri vsakem delu se je treba kdaj pa kdaj tudi okrepčati.

V povorki vsako leto sodelujejo tudi učenke in učenci Osnovne šole Cerkevjak-Vitomarci.

Skupina Športno turističnega društva Smolinci-Župetinci

Skupina Moto kluba Slovenske gorice Cerkvenjak

Tako so včasih, ko še ni bilo sodobne kmetijske mehanizacije, grabljali in »spravljali« seno.

Klenkari svetega Antona so letos klenkali kar po starem železu. Kdor zna, pač zna.

VETERANI VOJNE ZA SLOVENIJO OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Ob 25. občinskem prazniku Občine Cerkvenjak so se Veterani vojne za Slovenijo Lenart odzvali s tremi dogodki.

Kot smo v Zrnju že poročali, so v soboto, 3. junija, pripravili Zvezni pohod veteranov vojne za Slovenijo »Od generala Maistra

Starih Rimljanov iz društva Krdebač je iz leta v leto več. Še posebej razveseljivo je, da je med njimi vse več mladih in najmlajših.

do osamosvojitve«. Start in cilj pohoda sta bila v Športno-rekreacijskem centru v Kadrencih. K uspešnosti dogajanja, da je okoli 160 pohodnikov z lepimi vtisi odšlo iz Cerkvenjaka, so veliko pripomogli s svojo pomočjo tudi Občina Cerkvenjak in člani te veteranske organizacije iz Cerkvenjaka.

Naslednji dogodek, ki so ga pripravili, je bila v četrtek, 22. junija, okrogla miza »Ustanovitev tankovske enote v Cerkvenjaku«. Treba je priznati, da smo na njej izvedeli veliko zanimivega iz takratnega dogajanja. Sodelovalo je kar nekaj razpravljavcev. Med njimi je bil tudi generalmajor, veteran vojne za Slovenijo Ladislav Lipič.

Na večer pred praznikom dneva državnosti v soboto, 24. junija, pa so k obeležju desetdnevne vojne za Slovenijo v Cerkvenjaku, katerega so postavili pred petimi leti, položili venec in cvetje.

F. B.

NAJAVA OBČINSKEGA PRAZNIKA NA TV SLO

Televizija Slovenija je 25. občinski praznik Občine Cerkevjenjak in 12. Letalski dan Aerokluba Sršen najavila nekaj dni pred osrednjo proslavo z reportažo v živo v oddaji Dobro jutro iz vzletišča v Čagoni in iz središča Cerkevjenjaka, kjer so se predstavila druga društva. Gledalke in gledalce je preko malih ekranov v Cerkevjenjak povabil župan Marjan Žmavc.

Kot smo izvedeli, so na občini po oddaji zvonili telefoni. Ljudje iz vseh koncev Slovenije so se zanimali, kaj vse pripravljajo za obiskovalce. Verjetno je bil tudi zaradi tega letos obisk ljudi iz drugih krajev Slovenije na prireditvah v okviru cerkevjenjanskega občinskega praznika večji. V resnici bi lahko prireditve v okviru občinskih praznikov z manjšimi dopolnitvami pripravili in promovirali tako, da bi se uveljavile kot zanimive turistične prireditve za obiskovalce od drugod, tudi iz tujine.

T. K.

ZB NOB CERKVENJAK OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Združenje borcev za vrednote NOB Cerkevjenjak se je kot že več let doslej pridružilo s svojim dogodkom praznovanju občinskega praznika. Letos so v petek, 9. junija, organizirali okroglo mizo »Zgodovina slovenskega naroda in prvi terenski odbor OF na območju UE Lenart v Cerkevjenjaku«

Temi, namenjeni okrogli mizi, sta predstavljal Marjan Žmavc in Franc Bratkovič. Foto: R. L.

V juniju so za učence višjih razredov OŠ Cerkevjenjak – Vito-marci organizirali predavanje na temo NOB in o cerkevjenjanskem prvem terenskem odboru OF.

Foto: T. K.

Učenci in učenske, med katerimi je sedelo nekaj učiteljic in ravnatelj, so z zanimanjem prisluhnili predavatelju, nekdanjemu

dolgoletnemu učitelju zgodovine in zemljepisa, sedaj pa že tretji mandat županu Občine Cerkevjenjak in članu Združenja ZB za vrednote NOB Cerkevjenjak Marjanu Žmavcu.

F. B.

POHOD PO SEVERNI MEJI OBČINE CERKVENJAK

Društvo general Maister Cerkevjenjak vsako leto v sklopu občinskega praznika pripravlja pohod z dejanskim in močnim simbolnim pomenom borcev za severno slovensko mejo »Pohod po severni meji Občine Cerkevjenjak«. Letošnji tradicionalni pohod, že trinajsti po vrsti; prvi se je odvil leta 2010; se je začel 13. junija ob 17. uri ob doprskem kipu generala Maistra. Številne udeležence, prišli so tudi pohodniki iz nekaterih domačih in drugih Maistrovih društev, je ob predsedniku Romanu Lorenčiču nagovorila tudi ponovno izvoljena predsednica Zveze društev general Maister Lučka Lazarev Šerbec.

Številni udeleženci pohoda so se zbrali pred spomenikoma generala Maistra in NOB na cerkevjenjanskem trgu.

Lučka Lazarev Šerbec, ki je začela nov štiriletni mandat vodenja ZDGM, je na pohodu dobila nove vtise iz lepih Slovenskih gorc ...

Na pohod je krenilo okrog 30 pohodnikov, nekateri člani in simpatizerji so se pridružili še med potjo. Skoraj 10 km dolga pot je vodila po severnem obrobju občine.

V bojih za severno mejo naj bi v vrstah Maistrovih borcev po ocenah nekaterih zgodovinarjev sodelovalo več kot 30 fantov in mož z območja Cerkevjenjaka.

S pohodom smo spomnili na pomen delovanja generala Maistra in vodenje slovenske narodne vojske ob razpadu Avstro-Ogrske monarhije ter na boje za slovensko severno mejo v obdobju 1918-1920, ki so njegova največja dejanja. Ob razpadu Avstro-Ogrske leta 1918 je ostalo odprto vprašanje severne meje na Štajerskem. Tako Slovenci kot Nemci so bili prepričani, da bo ta meja zanje ugodna. Slovenci so pričakovali ozemlje, ki bo segalo do narodnostne meje. Tudi Nemci so pričakovali veliko. Njihova minimalna zahteva je bila meja na Dravi, vključno z Mariborom.

Prvi postanek na domačiji Maksa Ornika v Cogetincih 27a, ki je za pohodnike gostoljubno pripravil dobrodošlo osvežitev.

Daljši počitek in okrepčilo po približno dveh tretjinah poti pri po nedavnem požaru obnovljeni kmetiji Rojs, Predelavi in prodaji mesnih izdelkov, v Cogetincih 64

Generalu Maistru in njegovim vojakom se moramo zahvaliti za to, da je danes Maribor slovenski, da je slovenska Štajerska, da je slovensko Prekmurje in (žal le) majhen del Koroške. A če bi bilo po Maistrovo, bi bila slovenska Koroška bistveno večja in bi obsegala tako Celovec in Beljak kot tudi Gosposvetsko polje z vojvodskim prestolom, knežjim kamnom in Krnskim gradom.

V slovensko zgodovino smo zaradi teh dejanj Rudolfa Maistra zapisali z zlatimi črkami.

Roman Lorenčič

NA VZLETIŠČU V ČAGONI JE BILO KOT V ČEBELNJAKU

Aeroklub Sršen je ob 25. občinskem prazniku Občine Cerkvenjak na vzletišču v Čagoni pripravil 12. letalski dan. Prireditev se je zaradi velikega zanimanja pilotov, zmajarjev, modelarjev, športnih padalcev in drugih ljubiteljev letenja ter številnih obiskovalcev in zaradi idealnih vremenskih razmer spremenila v pravi »praznik letenja« in »praznik sodobnih tehnologij«. Letos se je na 5,3 hektara velikem travnatem vzletišču, na katerem stoji tudi hangar, zbralo okoli 50 pilotov iz vse Slovenije in tujine s svojimi ultra lahкими letali, več kot 25 modelarjev in precejšnje število motornih zmajarjev. S svojim obiskom je letalski praznik popestrila tudi skupina preko 110 motoristov iz vse Slovenije, ki vozijo motorje trikolesnike. Zares si je bilo na območju osrednjih Slovenskih goric, ki je še ne tako dolgo nazaj veljalo za manj razvito, zanimivo ogledati številna letala, motorje, letalske modele, motorne zmake in druge proizvode najsodobnejše tehnologije. Očitno se Cerkvenjak z Aeroklubom Sršen, ki ima več kot 22-letno tradicijo in več kot 60 članov, od tega 20 pilotov, spreminja v osrednji letalski center v Slovenskih goricah pod vodstvom izkušenega pilota in organizatorja Ivana Divjaka.

Na vzletišču v Čagoni je bilo ves dan kot v čebelnjaku, saj so ultra lahka letala ves dan pristajala in vzletala. Priletela so iz vse

Slovenije: iz Ljubljane in okolice jih je bilo pet, tri so priletela iz Ajdovščine, nekaj pa tudi iz tujine. Kot nam je povedal eden od pilotov, je za polet od Ajdovščine do Cerkvenjaka potreboval okoli uro in pol letenja.

Na letalskem dnevu v Cerkvenjaku je bilo letos zelo veliko ultra lahkih letal, ki so kar naprej vzletela in pristajala.

Svoje izdelke so predstavili tudi letalski modelarji.

Živahno dogajanje pod Cerkvenjaškim nebom in na vzletišču v Čagoni je privabilo na letalski dan okoli 1.500 obiskovalcev ob blizu in daleč, čemur je botrovala tudi RTV Slovenija, ki je o letalskem dnevu v Cerkvenjaku dva dni prej objavila reportažo v oddaji Dobro jutro. Po besedah tajnika Aerokluba Sršen mag. Vita Kranerja, ki je tudi direktor občinske uprave v Občini Cerkvenjak, so po oddaji na občini nenehno zvonili telefoni. Ljudje iz vse Slovenije so se zanimali, kako bo potekal letalski dan in kako pridejo do vzletišča v Čagoni.

Letalski dan je letos obiskalo okoli 1500 ljudi iz vse Slovenije, 200 pa si jih je privoščilo tudi panoramski polet z ultra lahkim letalom.

Aeroklub Sršen je ob »prazniku letenja« za obiskovalce pripravil tudi panoramske polete z letali, na katerih so si lahko ogledali razgiban svet Slovenskih goric, ki je iz zraka še bolj slikovit. Zakonca iz Gorenjske sta prišla v Cerkvenjak samo zato, da sta si lahko tukajšnjo pokrajino ogledala iz ptičje perspektive. Ob letalskem dnevu je Aeroklub Sršen opravil več kot 200 panoramskih poletov. Ker je bilo interesentov za panoramski polet toliko, da Aeroklub Sršen ni zmozel opraviti vseh, so na pomoč poklicali letalo iz Aerokluba Ptuj. Letalski dan je brezhibno organiziral Aeroklub Sršen na čelu s predsednikom Ivanom Divjakom in tajnikom Vitom Kranerjem, vodja letenja je bil Ivo Trojner, kontrolo letenja pa je vodil Rado Jelen, pri delu mu je pomagalo okoli 25 članov društva. Društvo, v katerem vsi člani delujejo ljubiteljsko in brezplačno, je zelo

profesionalno pripravilo veliko letalsko prireditev, ki je prispevala k promociji letalstva, pa tudi k promociji Občine Cerkvenjak.

Letalski dan je letos obiskala tudi velika skupina motoristov iz vse Slovenije.

Na letalskem dnevu so povedali tudi, da nameravajo vzletišče, ki je bilo takrat dolgo 700 metrov in široko 40 metrov, še letos podaljšati na 900 metrov. Potem bodo na njem lahko pristajala in vzletala še večja športna letala in celo tista, s katerimi razbijajo točonosne oblake.

Tomaž Kšela

RAZSTAVA VINO IN KULINARIKA

Stalnica cerkvenjaškega praznovanja občinskega praznika je že vrsto let razstava domačih dobrot »Vino in kulinarika«. Ta razumljivo ob jubilejnem 25. občinskem prazniku nikakor ni smela manjkati, in seveda tudi ni. Kmečke gospodinje Društva kmečkih žena in deklet ter vinogradniki, združeni v Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina, so se potrudili in tako tudi letos pripravili zanimivo in ogleda vredno razstavo kulinaričnih dobrot ter vin.

Tako je že v soboto zvečer pred osrednjim praznovanjem občinskega praznika v Avli Vlada Tušaka v Domu kulture Cerkvenjak potekal večer vina in domačih dobrot. Na sam praznični dan pa si je bilo razstavo mogoče ogledati že od jutranjih ur naprej.

F. B.

POD LIPO SAMOSTOJNOSTI

Pa je bil ta 24. rožnik tudi 2023. leta, predvečer našega praznika - dneva državnosti.

Kultura nam narekuje, da ga obeležimo. Tako kot zmoremo in znamo, tako kot se spodobi. Ploščad pred gasilskim domom se spremeni v prireditveno ploščad.

Oder najvišje, pod njim pa prostor za gledalce, poslušalce ... Prostor za družaben večer iger, klepeta, pesmi. Društva smo ponovno združila svoje moči - kultura z gasilci in kmečkimi dekleti.

Tako se je dogajalo ta večer. Uradno smo začeli. Formalno, s himno, pozdravnim društvenim nagovorom, nagovorom podžupana, Francija Zorka, s podelitvijo ... Ah ne, ničesar nismo podeljevali, saj kulturniki raje povemo.

Gasilci so že v tem času skrbeli za varno okolje, da smo imeli dovolj svetlo in bili v stalni pripravljenosti, da se tudi gospodinjam kaj ne zažge. Tesno zraven so kmečke gospodinje dišale s slastnimi prigrizki, mamljivo hrano, ki je kar sama vabila. Vse pa je nadzorovalo budno oko kulture.

Obiskovalci so se lahko tako kot vedno vključili v sodelovanje pri igrah, ki jih člani Kulturnega društva vedno skrbno izberemo in preizkusimo. Tako je bilo tudi tokrat. Poleg odraslih skupin smo imeli tudi dve otroški. Skupinsko skakanje v vrečah, predaja metel ob premikanju v krogu, igra s kozarci ... so bile igre našega izbora.

Vleka vrvi pa je bila tokrat po želji in ni bila ovrednotena s točkami. Pa saj veste, da so si jo mnogi izbrali! Je le neka tradicija tega dne.

Tako se družabni večer hitro prevesi v nov dan. Zadovoljstvo je vedno tisto, ki šteje največ. Odmev v novem dnevu pokaže, kako uspešno je dan minil. Naše druženje Pod lipo samostojnosti je bilo ponovno izpeljano brezhibno in kvalitetno.

Marjana Zorko

23. TRADICIONALNA KOŠNJA

S košnjo trave z ročno koso, kar je bilo še pred dobrega pol stoletja v Slovenskih gorah nekaj povsem običajnega, so se tudi letos končale prireditve ob 25. prazniku Občine Cerkevjak. S tokrat že 23. košnjo v organizaciji Turističnega društva Cerkevjak so se zaključile različne prireditve, bilo jih je preko štirideset, ki se, kot vemo, odvijajo čez ves mesec junij. Letos so prireditve potekale od 1. junija do 2. julija. Poleg prikaza, kako se je kosilo nekoč, so tudi tokrat pripravili tekmovanje, čeprav sprva košnja naj ne bi bila tekmovalnega pomena. Kot je povedal Alojz Zorko, je prireditev uspela. Kosci so dokazali, da še znajo in niso pozabili kositi z ročno koso. To delo nikakor ni bilo lahko, odvisno je bilo od več faktorjev, predvsem je veliko vlogo igrala kosa, kako je bila ta sklepana in nasajena. Še nečesa ne gre pozabiti, to delo je veljalo za eno težavnejših kmečkih del. Kositi se začelo v zgodnjih jutranjih urah, ko se je pričelo daniti in je bilo še nekoliko rose, da je kosa bolje rezala. Kosci pa so bili ob tem vse prej kot lahkemu delu tudi bolj postreženi.

Letošnja košnja je potekala na travniku družine Kramberger iz Cogetincev. Zbrane kosce in obiskovalce sta nagovorila predsednik turističnega društva Alojz Zorko in župan Marjan Zmavc. Kot gostje, nekateri so se preizkusili tudi v tekmovalnem delu

cerkvenjaške košnje, so se dogajanja v Cerkevniku udeležili člani Kulturno turističnega društva Proga 13 iz Ljubljane in člani Čebelskega društva Pesnica.

Tekmovanje koscev je potekalo v dveh starostnih skupinah - moški do 50 let in nad 50 let ter v enotni konkurenci ženske. Sodniki: Viki Domanjko, Feliks Borko in David Poljanec so ocenjevali čas košnje, čistino košnje in plast. Najbolje se odrezala Irena Hohnjec iz KTD Proga 13 Ljubljana, na drugo mesto se je uvrstila Dragica Majer iz Vanetine in tretje Valerija Juršnik iz Negove. V starostni skupini do 50 let je prvo mesto osvojil Erik Marsek, drugo Luka Lešnik, oba ČD Pesnica, in tretje domačin iz Stanetincev Branko Pučko. V starejši skupini nad 50 let je prvo mesto tako kot lani osvojil domačin Franc Bratkovič iz Stanetincev, drugo Janez Fekonja z Vanetine in tretje Jože Kolar KTD Proga 13 Ljubljana. Posebnih nagrad oziroma daril za najboljše kosce letos ni bilo. So pa vsi kosci in kosice, ki so se pomerili v tekmovanju, prejeli spominsko darilo - lično izdelanega kosca, delo Luka Borka.

Po končani košnji so ženske prikazale še »razstrošenje« plavstov, da se je pokošena trava lahko posušila, in druga opravila sušenja sena. Sledila je druženje ob malici z domačimi dobrotami, mesom iz tunke in s kruhom iz krušne peči, za kar je poskrbela predsednikova žena Danica Zorko v vlogi gospodinje.

Franc Bratkovič

NALOŽBE ZA RAZVOJ OBČINE CERKVENJAK

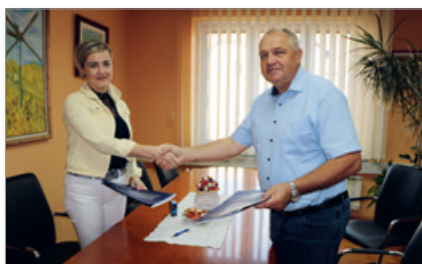
INVESTICIJE V LETU 2023

OBNOVA OBČINSKIH CEST V TEKU

V letu 2023 in 2024 je načrtovanih več investicij v cestno infrastrukturo, in sicer:

- **Sanacija vozišča LC 203 381 (Smolinci-Novinci) – II. faza**«, v dolžini 1.000 m;
- »Sanacija vozišča JP 703 501 (Kunova-Komarnica-Slatinšek)«, v dolžini 360 m;
- »Modernizacija JP 703 741 (Bregova-Vodule-Vanetina)«, v dolžini 180 m;
- »Sanacija LC 203 271 (Cerkevjak Osojnica Cogetinci)«, v dolžini 1.150 m;
- »Modernizacija JP 703-752 (Bregova – Zibote) – I. faza (zemeljska dela)«, v dolžini 450 m.

Odseka v naselju Bregova in Cogetinci sta že zaključena, odsek v naselju Cogetinci (klanec Osojnica) in drugi del odseka ceste Smolinci – Župetinci pa sta tik pred začetkom izvedbe del in bosta predvidoma zaključena še letos.

Podpis gradbene pogodbe za odsek ceste v naselju Cogetinci (Osojnica)

Pri prvem odseku v naselju Smolinci je I. faza že bila realizirana v letu 2022, sledi še druga faza v dolžini 1.000 m in v vrednosti cca 100.000 EUR. Pogodba z izvajalcem del je podpisana

Odsek Bregova-Zibote bo začel v naslednjem letu (2024).

Ceste so zaradi tehničnih lastnosti (dotrajanosti in poškodb) slabše prevozne, prometno manj varne ter ne zagotavljajo dobre prometne povezanosti med kraji občine. Prav tako je bilo zaradi dotrajanega vozišča oteženo in drago vzdrževanje teh cest.

Podpis gradbene pogodbe za drugi del odseka ceste v naselju Smolinci-Župetinci

Podpis gradbene pogodbe za del odseka ceste v naselju Bregova (Žel)

Obstaja več razlogov za izvedbo teh investicij, in sicer izboljšati prevoznost cest ter povezanost med naselji, ki jih povezujejo obravnavane ceste, omogočiti razvoj krajev in okolice, ki je z obravnavanim odsekom povezana z občinskim središčem, omogočiti lažje vzdrževanje rekonstruiranih odsekov cest, izboljšati infrastrukturno urejenost občine ter izboljšati splošne pogoje bivanja za tamkajšnje prebivalce. Tudi v letu 2023 se tako načrtujejo investicije v cestno infrastrukturo in skupaj z občani se veselimo novih pridobitev v prihodnje.

OPTIČNO OMREŽJE V GRADNJI

Občina Cerkevnik že leta aktivno in prednostno izvaja aktivnosti za izgradnjo optičnega omrežja po celotni občini in sodeluje ter spodbuja podjetje TELEKOM Slovenije, ki letos načrtuje na območju Občine Cerkevnik vzpostaviti čim več novega širokopasovnega optičnega omrežja.

V letu 2022 je bil zgrajen prvi del omrežja v naseljih Smolinci, Župetinci, Cenkova in Brengova. Letos se nadaljuje gradnja v naseljih Grabonoški Vrh, Čagona, Smolinci, Župetinci, Andrenci, Stanetinci in Cerkevnik ter po možnosti tudi drugih naseljih, v kolikor bo izvajalcu in nosilcu projekta Telekom Slovenije uspelo zagotoviti dodatna sredstva.

Pri vseh obnovah cest ter gradnji druge infrastrukture se v naseljih polaga kabelska kanalizacija, ki bo omogočala širitev optičnega omrežja.

Tudi letos občina namreč prav v okviru sočasne gradnje v okviru svojih investicij v obnovo ter vzdrževanje cest, izgradnjo ter obnovo javnega vodovoda ali izgradnjo javne razsvetljave skupaj s podjetjem Telekom izvaja položitev ustrezne kabelske kanalizacije za širokopasovno optično omrežje. Veliko je tudi odvisno od zainteresiranosti gospodinjstev in tam, kjer bo zainteresiranost večja, bo izgradnja lahko prednostna.

V prihodnje bomo tako deležni intenzivne gradnje še kako potrebne širokopasovnega optičnega omrežja, ki bo še kako spremenilo povezanost občanov vseh starostnih skupin v moderen spletni svet.

Sočasna izgradnja optike in vodovoda – naselje Grabonoški Vrh

Izgradnja optike in vodovoda – naselje Andrenci in Stanetinci

OBNOVA VODOVODA V NASELJU CENKOVA

Občina Cerkevnik je v letu 2022 v okviru sočasne gradnje z optičnim omrežjem izvedla tudi projekt I. faze obnove dotrajanega vodovodnega cevovoda, starega več kot 45 let, na odseku od GD Cerkevnik v smeri naselja Cenkova do območja križišča za Rimsko gomilno grobišče in sicer v dolžini cca 1 km. Prva faza investicije, ki je obsegala izvedbo glavnega cevovoda brez priključkov, je bila v celoti zaključena že v letu 2022. Letos se nadaljuje izgradnja odsekov na glavni cevovod. Odsek Rajh je že zaključen.

Obnova vodovoda v naselju Cenkova-odsek Rajh

Ob tem se je skupaj s podjetjem Telekom izvedla tudi kabelska kanalizacija za optično omrežje.

Druga faza obnove vodovoda, ki bo tako obsegala izvedbo manjših odsekov in obnovo hišnih priključkov, se načrtuje v obdobju 2024-2025.

VODOVOD V NASELJU ŽUPETINCI

Letos občina izvaja tudi izgradnjo novega vodovoda v delu naselja Župetinci (Župetinska graba). Na tem območju so še namreč gospodinjstva brez priključka na javno vodovodno omrežje oz. imajo lastno oskrbo s pitno vodo, ki pa je v zadnjih letih hidrološke suše povzročala nemalo težav zaradi pomanjkanja vode.

Dela so že v teku in bodo predvidoma zaključena še to jesen.

Načrtuje se izgradnja vodovoda s sočasno gradnjo optičnega omrežja v dolžini cca 2,5 km in v investicijski vrednosti več kot 60.000 EUR, s čimer bi zagotovili dva, v teh časih nujna komunalna priključka vsakega gospodinjstva.

V prihodnje čaka še kar nekaj obnov vodovodnega omrežja, ki je ali dotrajano javno ali staro omrežje vaškega vodovoda. Načrtujemo, da bomo v prihodnjih letih na tak način v naseljih Župetinci (Brezovjak), Grabonoški Vrh in Ivanjski Vrh v skladu z razpoložljivimi investicijskimi sredstvi sočasno z obnovo vodovoda izgradili tudi optično omrežje ter hkrati obnovili tudi ceste.

VODOVOD V NASELJU GRABONOŠKI VRH

Občina Cerkevnik je skupaj s sosednjo Občino Sveti Jurij ob Ščavnici izvedla prevezavo vaškega vodovodnega sistema Grabonoški Vrh na javni vodovodni sistem v upravljanju JP Komunala Ptuj d.d.

To v praksi pomeni, da se je izvedla prevezava na javno vodovodno omrežje z menjavami vodomero in v določenih primerih tudi vodomernih jaskov. V prvi fazi je bilo izgrajenih cca 400 m novega cevovoda.

Investicija predvideva v prvi vrsti prevezavo in v prihodnje tudi rekonstrukcijo celotnega omrežja za cca 30 gospodinjstev tako na strani Občine Cerkevnik in cca 5 na območju Občine Sv. Jurij ob Ščavnici, ki so se priključila na javno vodovodno omrežje, kajti staro in dotrajano omrežje ne omogoča trajne in varne vodooskrbe.

Občina je za svoje občane oz. gospodinjstva poravnala vse stroške preureditve obstoječega sekundarnega omrežja, stroške neposredne priključitve in kot upoštevanje vrednosti obstoječega omrežja tudi dobave vodomera. Po dogovoru z upravljavcem javnega vodovoda so se vodomerni jaški v glavnini vgradili ob

obnovi celotnega omrežja, razen tam, kjer zaradi posebnih tehničnih pogojev oz. v tistih primerih, ko vgradnja novega vodomera ni bila možna v objektu ali na željo in stroške stranke, se je izvedla tudi vgradnja vodomernega jaška.

Vgradnja le-teh pa je v skladu z veljavno zakonodajo le ob prvi vgradnji strošek lastnika priključka. Kasneje bo to po veljavnih predpisih obveznost upravljavca.

V prvi fazi se je tako izvedla navezava javnega vodovodnega sistema na obstoječe omrežje, ki pa bo v prihodnje v celoti obnovljeno.

Obnova vodovoda v naselju Grabonoški Vrh

UREDITEV DVEH BLOKOV TER NOVE ULICE CERKVENJAK – GOVEDIČ

Konec leta 2022 se je začela izvedba in letos zaključila prva faza celovite komunalne ureditve manjše ulice v naselju Cerkenjak, in sicer na odseku Cerkenjak – Govedič v dolžini cca 100 m.

Projektna dokumentacija je bila izdelana spomladi, gradbeno dovoljenje za poseg pa je bilo pridobljeno v drugi polovici poletja 2022 in tudi izvajalec del je izbran, ki zaključuje z gradbenimi deli na prvi fazi.

Po zaključku gradnje dveh blokov se bo uredila cesta z ločenima pasovima v širini 2,75 m (skupaj 5,5 m), ločenim pločnikom širine 1,4 m in prehodom za pešce prek regionalne ceste, opornimi zidovi v dolžini cca 30 m, urejeno meteorno in fekalno kanalizacijo ter vodovodno in optično širokopasovno omrežje in javno razsvetljavo ter prehodom za pešce prek glavne regionalne ceste. Cesta je v prvi fazi izvedena v makadamski izvedbi in brez cestnih robnikov.

Investicija je velika pridobitev za gospodinjstva na tem območju ter že omogoča širitev naselja z ureditvijo dveh večstanovanjskih blokov, ki sta že v gradnji.

Pogled na območje gradnje dveh stanovanjskih blokov, foto F. B.

VITALIN PARK Z NOVO PRIDOBITVIJO

Občina opremlja Medgeneracijski park VITALIN pri ŠRC Cerkenjak. V letu 2021 je bila uspešno zaključena I. faza, in sicer z ureditvijo balinišča s pomožnim objektom, namenjenim za družene uporabnikov parka.

V letu 2022 so bili pripravljene projekti in pridobljeno gradbeno dovoljenje za II. fazo, in sicer ureditev igrišča za odbojko na mivki. Projekt je bil v začetku letošnjega leta prijavljen na JR Fundacije za šport in občina je iz tega naslova prejel sofinanciranje v višini 23.000 EUR oz. slabih 50 % investicije, ki je znašala cca 65.000 EUR.

Iz začetka gradnje igrišča za odbojko na mivki. Foto: David Poljanec

V začetku poletja je bil na JR izbran izvajalec del, in sicer domače podjetje LORS, ki je uspešno zaključilo izvajalska dela.

Projekt je obsegal ureditev odbojkarskega igrišča na mivki z mrežami in varovalnimi ograjami, ureditev ustrezne osvetlitve igrišča ter ureditev okolice.

V drugi polovici meseca julija je bilo igrišče v skupni površini cca 500 m² že v uporabi ter je tako bilo korišćeno že to poletno sezono. Slavnostno je bilo predano v mesecu septembru ob prisotnosti predsednika Fundacije za šport in ŠZ Maribor Tomaža Barade.

O odprtju igrišča za odbojko na mivki obširneje poročamo na str. 16. Op. ur.

Veselimo se nove pridobitve in smo z načrti že v III. fazi, ki bo obsegala ureditev fitnesa na prostem, več igral za otroke različnih starostnih skupin z žično drčjo (ZIPLINE) ter kolopark (PUMP-TRACK).

SANACIJA PLAZOV OB OBČINSKIH CESTAH

Avgustovsko obilno deževje je tudi v Cerkenjaku povzročilo veliko škodo na cestni infrastrukturi, in sicer v obliki več plazov ob občinskih cestah. Največji plaz se je zgodil v naselju Brengova na meji s sosednjo Obćino Sv. Trojica v Slov. goricah. Za plan se pripravljala dokumentacija za njegovo sanacijo.

Še predvidoma letos pa bo občina pristopila k sanaciji plazov pri GD v naselju Cenkova. Na tem odseku začasno poteka promet enosmerno.

Plaz v naselju Brengova

Plaz v naselju Cenkova

Zaradi neplaniranih stroškov s sanacijo plazov bo občina prisiljena prestaviti določene investicije, predvidene v letu 2024.

PREGLED REALIZACIJE VEČJIH INVESTICIJ V LETU 2023

INVESTICIJA		OBSEG / IZVAJANJE INVESTICIJE	
		OBSEG INVESTICIJE	STANJE IZVAJANOSTI
1.	CESTE, PLOČNIKI, PARKIRIŠČA:	MODERNIZACIJA – ODSEKI 2023 in 2024: • SANACIJA VOZIŠČA LC 203 381 (SMOLINCI-NOVINCI) – II. faza«, v dolžini 1.000 m; (2023) • »Modernizacija JP 703-752 (BRENGOVA – ZIBOTE)«, v dolžini 450 m; (2024) • »SANACIJA VOZIŠČA JP 703 501 (KUNOVA-KOMARNICA-SLATINŠEK)«, v dolžini 360 m; (2023) • »MODERNIZACIJA JP 703 741 (BRENGOVA-VODULE-VANETINA)«, v dolžini 180 m; (2023) • »MODERNIZACIJA JP 738-091 (KADRENCI-OMULEC)«, v dolžini 115 m (2023) • »SANACIJA LC 203 271 (CERKVENJAK OSOJNICA COGETINCI)«, v dolžini 1.150 m (2023)	DVA ZAKLJUČENA IN DVA V IZVAJANJU
		UREDITEV PLOČNIKA IN OBNOVA REGIONALNE CESTE: IZVEDBA DEL – PLOČNIK OBNOVA VOZIŠČA NA ODSEKU:	
		➤ R II 439 Cerkenjak-Pešteni Vrh	ZAKLJUČENO
		➤ R II 439 Cerkenjak-CENTER-Brengova	ZAKLJUČENO
		➤ R III 734 Cerkenjak-križišče Stanetinci/Andrenci	<u>ZAKLJUČENO</u>
		➤ PARKIRIŠČE PRI VRTCU IN OŠ	<u>IZVEDENA I. FAZA</u> <u>V PRIPRAVI II. FAZA</u>
		KOLESARSKE POTI	<u>ZAKLJUČENO</u>
2.	VODOVOD:	• OBNOVA VODOVODA CENKOVA • OBNOVA VODOVODA COGETINCI – IVANJSKI VRH • IZGRADNJA VODOVODA ŽUPETINCI • IZGRADNJA VODOVODA GRABONOŠKI VRH – COGETINCI	<u>V IZVAJANJU – II. faza</u> <u>V PRIPRAVI II. FAZA</u> <u>V PRIPRAVI I. FAZA</u> <u>PRIPRAVA izvedbe</u> <u>prezave na javni vodovod</u>
3.	KOMUNALNA OPREMA, ZEMLJIŠČA ZA STAN. GRADNJO:	• UREDITEV NASELJA COGETINCI (NEDELJKO) • UREDITEV NASELJA CERKVENJAK - GOVEDIČ	ZAKLJUČENO IZVEDENA I. FAZA
4.	KANALIZACIJA:	• SOFINANCIRANJE MALIH ČISTILNIH NAPRAV	<u>V IZVAJANJU</u>
5.	POSLOVNI OBJEKTI:	• PRODAJA ZEMLJIŠČ	<u>ZAKLJUČENO</u>
		• NOVI POSLOVNI OBJEKT V CERKVENJAKU	<u>V IZVAJANJU</u>
6.	OŠ - VRTEC:	• PRIZIDAVA VRTCA	V PRIPRAVI DOKUMENTACIJA - PRIDOBLENO GD <u>ODKUP ZEMLJIŠČA ZA</u> <u>IGRALA</u>

Mag. Vito Kraner, direktor občinske uprave

URADNA OTVORITEV IGRIŠČA ZA ODBOJKO NA MIVKI

V medgeneracijskem Vitalin parku pred Športno-rekreacijskim centrom Cerkevjak v Kadrencih je občina pripravila slovesnost, na kateri so uradno odprli igrišče na mivki in ga predali name-nu. Igrišče, ki se razteza na 475 kvadratnih metrih, je kakovostno osvetljeno in ograjeno ter omogoča izvedbo tekem na najvišji ravni tako v dnevnem kot v nočnem času.

Trak pred igriščem za odbojko na mivki, ki so ga v rokah držali otroci, so prerezali Branko Zorman (prvi z leve), Marjan Žmavc in Saša Kocbek.

Na slovesni otvoritvi igrišča za odbojko na mivki so bili mnogi po-membni protagonisti razvoja športa v Cerkevniku in na Štajerskem ter v Sloveniji.

Na uradni otvoritvi so zanimiv športno - kulturni program izvedli učenke in učenci Osnovne šole Cerkevjak-Vitomarci.

Na slovesnosti so se poleg mladih iz Osnovne šole Cerkevjak-Vitomarci, ki bodo igrišče na mivki najbolj uporabljali, zbrali še župan Občine Cerkevjak Marjan Žmavc, direktor občinske uprave mag. Vito Kraner, predsednik Fundacije za šport (Slovenije)

Branko Zorman, predsednik Športne zveze Maribor Tomaž Barada, predsednik Športne zveze Cerkevjak Saša Kocbek, ravnatelj Osnovne šole Cerkevjak-Vitomarci mag. Mirko Žmavc, nekdanji župan Občine Cerkevjak Jože Kraner, predstavniki izvajalca del podjetja Lors, Sašo Lorenčič s.p. in drugi gosti.

Prvi servis na novem igrišču za odbojko je izvedel župan Občine Cerkevjak Marjan Žmavc, nato pa so prvo tekmo odigrali mladi Cerkevjančani in Cerkevjančanke.

Zbrane je pozdravil župan Žmavc, ki je povedal, da je izgradnja igrišča na mivki stala 63 tisoč evrov, fundacija za šport pa je projekt sofinancirala s 23 tisoč evri, brez česar bi občina sama težko zgradila ta pomembni športni objekt. Žmavc je izrazil upanje, da bo igrišče na mivki, ki ga je občina zgradila na željo mladih, le-te malce odtegnil od računalnikov in mobilnih telefonov, pred katerimi danes posedajo preveč časa. Seveda pa bo igrišče na mivki po njegovih besedah na voljo tudi drugim občankam in občanom, ki se želijo rekreirati.

Predsednik slovenske Fundacije za šport Branko Zorman je poudaril, da morajo imeti vsi državljani enak dostop do športne infrastrukture, ne glede na to, ali živijo v urbanih ali na ruralnih območjih. Zagotovil je, da ima vodstvo Fundacije za šport posluh za izgradnjo športnih objektov izven urbanih središč. Po njegovih besedah je tudi za območje Občine Cerkevjak športna infrastruktura pomembna, saj je eden od pogojev, da mladi ostajajo v domačem okolju in ne odhajajo v urbana središča.

To so »štirje mušketirji« (Zorman, Žmavc, Barada in Kocbek), ki so mladim in vsem drugim v Cerkevniku »izborili« igrišče za odbojko na mivki. Takšna igrišča so med mladimi pri nas in v svetu vse bolj popularna.

Predsednik športne zveze Maribor Tomaž Barada je poudaril, da je ponosen na novo pridobitev in da verjame, da bodo otroci in mladi novo igrišče uporabljali. Kot je dejal, ga veseli, da so se športne zveze v regiji začele povezovati in da so s skupnimi močmi dosegle sofinanciranje igrišča na mivki s strani fundacije. Po njegovih besedah je pravi trenutek za odpiranje igrišča na mivki v Cerkevniku, saj so slovenski odbojkarji in odbojkarice dosegli v zadnjem času pomembne uspehe.

Tomaž Kšela

PERSPEKTIVA TURIZMA V SLOVENSKIH GORICAH

Slovenske gorice postajajo v turističnem smislu vedno bolj povezana celota. Na Razvojni agenciji Slovenske gorice (RASG) v okviru aktivnosti LAS Ovtar ter s pomočjo povezav s sorodnimi organizacijami in podporo lokalnih skupnosti v zadnjih letih veliko delamo na sistematičnem razvoju turizma v regiji. Pri tem redno sodelujemo s turističnimi deležniki na območju Osrednjih Slovenskih goric, ki jih spodbujamo in vključujemo v različne promocijske in prodajne aktivnosti, hkrati pa jih izobražujemo tudi o trenutnih trendih in smernicah v turizmu. Čeprav verjetno obstaja splošni občutek, da se v tem prehodnem obdobju na prihajajočo finančno perspektivo, ki determinira črpanje sredstev EU, na področju turizma veliko ne dogaja, so na RASG turistične vsebine vsakodnevno prisotne. V lanskem letu smo pripravili destinacijsko spletno stran Visit Gorice (www.visitgorice.si), kjer lahko zunanji človek spozna, v kakšno okolje je prišel, hkrati pa najde destinacijo ali ponudnika po svojem okusu. To spletno platformo smo podprli še s tiskovinami (katalogi in zemljevidi), ki smo jih distribuirali po vseh turistično-informacijskih centrih Štajerske, Pomurja in mejnega območja Avstrije, brezplačno pa so za ponudnike in vse zainteresirane na voljo tudi pri nas ali v spletni verziji.

V sodelovanju s ponudniki domače kulinarike smo čez poletje pripravili in podprli tudi program, kjer so ponudniki domače kuhinje (turistične in izletniške kmetije, gostišča na kmetiji, domačije ...) po sistemu dežuranj bili odprti praktično vse dni v tednu, da so gostje lahko šli na domač obrok tudi med tednom. Za naslednjo sezono bomo poskušali ta program še razširiti in nadgraditi, da bomo postali bolj prepoznavni tudi kot kulinarika destinacija.

Skozi spremljanje odzivov in splošnega dogajanja na destinacijski in nacionalni ravni smo že dlje časa ugotavljali, da na območju manjka tudi tržni segment, zato smo v sodelovanju s sosednjimi lokalnimi akcijskimi skupinami pripravili vsebine za vzpostavitev sprejemnega organizatorja potovanj – incoming agencije. V tem kontekstu o vseh aktivnostih neradi govorimo kot o projektu, saj se projekti po zaključku zadanega obdobja praviloma končajo, želja vseh vključenih ponudnikov in RASG pa je, da ta projekt predstavlja zagonsko platformo, ki naj bi v naslednjih letih postala osrednji tržni kanal širšega območja Podravja, Prlekije, Ptujkega polja in Slovenskih goric. Letos načrtujemo vzpostavitev incoming agencije tako v pravnoformalni kot tudi v vsebinski obliki. V tem obdobju intenzivno komuniciramo s ponudniki in pripravljamo prodajne turistične pakete s ciljem, da na turističnem zemljevidu ne bomo več siva lisa, ampak da bomo načrtno pritegnili čim več obiskovalcev. Denar bo tako ostajal v regiji, turistični deležniki in lokalne skupnosti pa bodo tako še bolj motivirani za vlaganja v razvoj in promocijo turizma, kar je ne nazadnje cilj vseh. V projektnih predlogih, ki so prispeli na RASG v okviru animacijskih delavnic LAS, se veliko idej nanaša na razvoj in vlaganja v turizmu, za katere pa bo zagotovo treba najti tudi dodatne finančne vire, ne zgolj razdrobljenih virov lokalnih skupnosti in sredstev LAS. Ena izmed poti je pri tem vzpostavitev perspektivne turistične destinacije Slovenske gorice (po novi turistični strategiji Slovenije 2022-2028), kjer bi lahko bil nosilec destinacije v imenu vključenih lokalnih skupnosti upravičen do kandidiranja za dodatna in namenska sofinancerska sredstva iz naslova turizma, ki jih zakonodaja predvideva v naslednjih letih. O tem glasno razmišljajo tudi ostale občine iz sosednjih območij, ki z dosedanjim destinacijskim menedžmentom niso bile zadovoljne.

Čeprav si verjetno želimo, da nikoli ne bi radi dosegli ravni nepreglednega množičnega turizma, kot ga poznajo nekatere slovenske destinacije, pa si vseeno želimo urejene in privlačne turistične ponudbe ter infrastrukture v okolju, v katerem živimo. RASG bo pri tem še naprej delovala kot povezovalna institucija, ki bo z veseljem prisluhnila in usklajevala ideje lokalnih skupnosti in turističnih deležnikov, da bomo skupaj uspešno razvijali poželje tudi v turističnem smislu.

Danijel Zorko, RASG

ŠESTI FESTIVAL VIN OSREDNJIH SLOVENSKIH GORIC

»Skupaj lažje rastemo, skupaj zmoremo več!«

Slogan, ki pove veliko o povezovanju, sodelovanju in medsebojni pomoči.

In prav s tem sloganom raste naš Festival vin Osrednjih Slovenskih goric, ki bo tudi letošnje leto potekal v veličastni samostanski kleti v Občini Sveta Trojica. Danes že lahko rečemo, da je festival tradicionalen.

Po uspešnem prvem festivalu, ki sem ga začela kot takrat še aktualna cerkvenjaška vinska kraljica, smo skupaj z Društvom za ohranjanje kulture Vincar in lokalnimi društvi vinogradnikov (Lenart, Benedikt, Cerkevjak, Sveta Trojica, Sveta Ana in Sveti Jurij v Slovenskih goricah) to še nadgradili vse do letos, ko je pred nami že 6. Festival vin Osrednjih Slovenskih goric.

Za obuditev spomina na prijetne trenutke ...

In tudi v letos bo tako - pestro dogajanje bomo nadgradili z vokalno skupino, degustacijo odličnih lokalnih vin ter ostalimi majhnimi presenečenji.

Se vidimo v petek, 20. oktobra 2023, z začetkom ob 18. uri, na 6. Festivalu vin Osrednjih Slovenskih goric.

Vljudno vabljeni, da podprete domače vinogradnike, poskusite odlična vina in preživite čudovit večer v prijetni družbi.

Martina Breznik Krajnc, Društvo za ohranjanje kulture Vincar

6. Festival vin

Osrednjih Slovenskih goric

petek, 20. 10. 2023

ob 18. uri

Samostanska klet v Sveti Trojici

Glasbena spremljava

VOKALNA SKUPINA CANTARE

Vstopnina 15€

Organizatorji: Društvo Vincar v sodelovanju z društvi vinogradnikov

IZ POLETJA V JESEN

VREMENSKE RAZMERE NAREDILE OGROMNO ŠKODO

To leto smo doživeli, kar se tiče vremena, vse mogoče, od spomladanske pozebe, vročinskih valov, vodnih ujm do orkanskih vetrov. Vsega tega smo bili deležni tudi na območju Občine Cerkvenjak. In priznati moramo, da smo v primerjavi z velikim delom Slovenije kar srečno prišli skozi. S podobnimi vremenskimi pojavi so se spopadali tudi drugi predeli sveta, poleg nekaterih evropskih držav tudi Združene države Amerike, Japonska, Kitajska in Indija.

Obilni nalivi dežja so povzročili tudi cestni plaz na cesti Cerkvenjak v smeri Cenkove.

Ker zemlja ni uspela sproti posrkati vse vode, so bile poljščine v vodi.

Orkanski sunki vetra so lomili in pulili drevesa.

Vse se je letos začelo narobe že s spomladansko zmrzaljo, za katero smo v naslednjih mesecih doživeli močne nalive dežja, vročino, ponekod tudi točo, orkanske vetrove in nazadnje avgustovske ekstremne padavine dežja. Vse to je dodobra prizadelo kmetijce in tudi tiste, ki imajo le skromen vrtiček, na katerem si pridelujejo vrtnine in z dreves utrgajo kak sadež. Vsega tega letos ni bilo kaj veliko, določenega sadja ali vrtnim pa sploh ne, denimo češenj.

Kot pojasnjujejo klimatologi, je bilo letošnje leto globalno in tudi marsikje najtoplejše v zgodovini merenj. Toplejše podnebje poveča hitrost vzgonskih tokov v nevihtnih oblakih, ki dajejo najbolj obilne nalive. Ozračje se vse bolj segreva, zaradi česar torej prihaja do vremenskih ekstremov. Na vse to opozarjajo že nekaj zadnjih desetletij. Letošnje ujme s poplavami torej niso povsem nepričakovani dogodek.

Podnebne spremembe se dogajajo. Zanje smo s svojim krutim odnosom do narave in nepremišljenimi posegi v njo krivi vsi, si to priznamo ali ne. Kakšna prihodnost nas čaka, je še vedno odvisno od nas.

Franc Bratkovič

OB JOHANEZOVI TRTI ŽE 22 LET V ČASU ZORENJA GROZDJIA STOJI KLOPOTEC

Slovesna postavitve klopotea na stari način z »burklami«

Klopotec je slovenska posebnost, ki so jo povzeli tudi avstrijski vinogradniki ter ga poimenovali »Klapotez«. Zanimivo je, da obstojita dva tipa klopotea, ki se razlikujeta po številu kril, ki jim pravijo »letance«. Prleškega tvorijo štiri krila, medtem ko haloškega tvori 8 kril. Zgodovino klopotea, ki je slovenska posebnost, je v knjigi Klopotec opisal Drago Korade. Prvič pa je ime klopotec omenjeno v pesmi Tožba enega vincerla, iz leta 1797, ki ga je zapisal duhovnik in pesnik Leopold Volkmer.

Klopotec sestavljajo: »jarem« ali okvir klopotea, »gregl«, na katerega so nameščeni »macleki«, nekaka lesena kladiva, »letance«, »blaja«, po kateri udarjajo macleki, in rep klopotea, kateri usmerja vetrnice ali letance proti vetru. Večji klopotci imajo tudi zapiralo za zaustavitev klopotea v nočnih urah ali ob nevihtah, da bi s svojim klopotanjem ne motil bližnjih stanovalcev in da bi ga močan veter ne uničil. Zanimivo je, da je od vrste lesa, iz katerega je izdelana »blaja« odvisen glas klopotea. Najboljši glas daje ta kostanjev in češnjev les. Da daje blaja lepi zvok, mora prosto

viseti na okvirju klopotca. Klopotec je postavljen na »štango«, ki jo po navadi postavijo ob robu ali sredi vinograda.

Društvo vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak je 11. avgusta 2023 skupaj z Občino Cerkvenjak pripravilo tradicionalno postavljanje klopotca.

Društvo, ki ga vodi Marko Breznik, tesno sodeluje z občino, s katero skupaj organizirata prireditve, ki se odvijajo ob znameniti Johanezovi trti, potomki več kot 450-letne trte modre kavčine z Lenta v Mariboru. Ob trti, na čudovitem prostoru pred mogočnim gasilskim domom, se odvijajo tradicionalne društvene prireditve, kot so: rez trte, postavitve klopotca, trgatve in v zadnjem času tudi martinovanje.

Prvič je bila postavitve klopotca pred 22 leti. Letošnje sta se udeležila župan Občine Cerkvenjak Marjan Žmavc, ki je obenem gospodar trte, in podžupan in Franci Zorko. Udeležili sta se tudi sedanja društvena vinska kraljica Patricija Peklar in peta vinska kraljica Monika Majer. S svojim obiskom sta prireditve počastila ovtar DV Lenart Marko Šebart in predstavnik Turistično vinogradniškega društva Benedikt Zlatko Borak, ki je konzul v viteškem omizju Pomurja Združenja slovenskega reda vitezov vina. Klopotec so sestavili člani društva in ga z »burklami« postavili na drog, kjer je zapel svojo »klopotčevo« melodijo.

Navzoče je nagovoril predsednik društva Marko Breznik, ki je dejal, da trto nekoliko ogrožala peronospora, k sreči pa je ni prizadela toča. Je dobro naložena, saj na njej dozoreva okoli 100 grozdov. Župan je pohvalil društvo, da ohranja tradicijo postavljanja klopotca, ki ga je pred 22 leti izdelal Franc Čeh iz Grabonoša. Udeležence postavitve klopotca je tudi pozdravila in nagovorila aktualna vinska kraljica Patricija Peklar.

Po postavitvi klopotca, ki ga je s harmoniko spremljal predsednik Marko Breznik, so za vse udeležence pripravili pogostitev.

Ludvik Kramberger

61. SEJEM AGRA OBISKALO 100 TISOČ OBISKOVALCEV

Letošnji 61. sejma AGRA v Gornji Radgoni je od 26. do 31. avgusta povezoval pridelovalce, predelovalce, potrošnike, poslovnike in strokovnjake, nova (spo)znanja in znanstva ter tradicionalno prijateljstvo. Odprla ga je predsednica Republike Slove-

nije dr. Nataša Pirc Musar. Obiskalo ga je 100 tisoč obiskovalcev. Država partnerica sejma AGRA je bila Indija, država z največjim številom prebivalcev na svetu, z bogato tradicijo kmetijske pridelave in proizvodnje živilskih izdelkov.

Na sejmu AGRA smo med ponudniki našli vinogradnika Ivana Pučka.

Že 20 let na sejmu najdemo tudi Francija Zorka iz Stanetincev.

Na sejmu v Gornji Radgoni srečamo tudi Cerkvenjačane, naj si bo kot obiskovalce, ponudnike ali sodelujejo na ocenjevanjih. Že več kot 30 let je tam gostinski ponudnik v partnerstvu z Gostilno 29 Simona Fekonja iz Gostišča pri Antonu. Letos je med gostinskimi ponudniki bila tudi Mesarija Fleisinger, že redno pa tam najdemo cerkvenjaškega vinogradnika Ivana Pučka. Čebelar Zvonko Anžel iz Brengove pa je bil prejemnik dveh srebrnih medalj na tokratnem 22. ocenjevanja medu z mednarodno udeležbo.

F. B.

VAREN ZAČETEK ŠOLSKEGA LETA

Z začetkom šolskega leta je središče Cerkvenjaka zopet oživeło. Ob začetku in ob koncu pouka je pred Mercatorjevo trgovino in na avtobusnih postajah veliko učenčev in učencev, ki čakajo na šolske avtobuse.

»Letos imamo v naši Osnovni šoli Cerkvenjak – Vitomarci v 12 oddelkih v Cerkvenjaku 233 učenčev in učencev, v 6 oddelkih v Vitomarcih pa 70 učenčev in učencev,« pravi ravnatelj mag. Mirko Žmavc. »Naš vrtec v Cerkvenjaku pa ima v sedmih oddelkih 120 otrok, vrtec v Vitomarcih pa v štirih oddelkih 59 otrok.«

Na začetku šolskega leta so, kot pravi ravnatelj, posebno skrb posvetili varnosti otrok in mladine. Občina je lepo in pregledno uredila vse prehode čez cesto in drugo prometno signalizacijo. Ob začetku šolskega leta pa so pomagali umirjati promet skozi Cerkvenjak tudi člani Prostovoljnega gasilskega društva Cerkvenjak,

policisti Policijske postaje Lenart in člani Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Cerkevjak. Pomembno vlogo pa je odigrala tudi AMZS, ki je v Cerkevjak poslala dve svoji maskoti, ki sta pozdravljali voznike in jih tako spomnili, da je ob cesti in na njej zopet veliko otrok in mladine. Po vsem tem so prvi dnevi novega šolskega leta minili mirno in brez nesreče.

Prvi teden novega šolskega leta so pomagali promet skozi središče Cerkevjak umirjati tudi člani PGD Cerkevjak.

Maskotam AMZS, ki so prvi šolski dan pomagale umirjati promet skozi Cerkevjak, se je zahvalil ravnatelj Osnovne šole Cerkevjak-Vitomarci mag. Mirko Žmavc.

Za učenke in učence je pomembno tudi, da lahko varno pridejo v šolo in nazaj domov. Kot pravi ravnatelj, je Občina Cerkevjak skladno z zakonodajo poskrbela za to, da se lahko skoraj vsi otroci, ki ne bivajo v neposredni bližini šole, pripeljejo v Cerkevjak s šolskimi avtobusi.

Tomaž Kšela

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ »SKUPAJ ZA KRAS«

Potem, ko so slovenski brigadirji, združeni v brigado slovenskih brigadirjev, lani na Krasu po velikem požaru izvajali po gozdovanje, so pripravili letos še razstavo fotografij z naslovom »Skupaj za Kras«. Razstava fotografij, kot sta povedala Marija Šauperl, predsednica Kluba brigadirjev Slovenskih goric Lenart, in Alojz Bezjak, vodja brigadske sekcije pri Združenju borcev za vrednote NOB Lenart, že od maja potuje po Sloveniji. V četrtek, 14., in v petek, 15. septembra, si jo je bilo mogoče ogledati tudi v Cerkevjak. Voden ogled razstave s predstavitvijo dela in lika prostovoljca je bil organiziran tudi za učence OŠ Cerkevjak – Vitomarci. Razstavo je odprl Marjan Žmavc, župan Občine Cerkevjak. Odprtja razstave se je udeležil tudi Janez Kukovič, komandant slovenske brigade na Krasu, ki je tudi predsednik Kluba brigadirjev Šentjur.

Ob odprtju razstave je potekal kulturni program, v katerem so sodelovali učenci OŠ Cerkevjak-Vitomarci.

Iz Cerkevjak se je razstava fotografij »Skupaj za kras« selila na Cerje na Krasu, kjer jo je v soboto, 23. septembra, odprla Urška Klakočar Zupančič, predsednica Državnega zbora Slovenije. Tam je ta dan ob dnevu miru potekalo tudi vseslovensko zborovanje za mir.

Franc Bratkovič

ŽUPANOV SPREJEM ZA NOVOROJENČKE IN NJIHOVE STARŠE

Potem ko zadnja tri leta zaradi koronavirusa sprejema za novorojenčke in njihove starše ni bilo, je tega Marjan Žmavc, župan Občine Cerkevjak, spet pripravil. Na novorojenčke pa s pozornostjo niso pozabili, čeprav sprejema ni bilo, kot smo izvedeli, tudi v času korone.

Tako so v sredo, 4. oktobra, bili povabljeni na županovo srečanje novorojenčkov in njihovih staršev otroci, ki so se rodili letos. Zanje so pripravili kulturni program, v katerem so sodelovali vrtčevski otroci in osnovnošolci. Nagovoril jih je župan Žmavc. Spomnili so se jih tudi z manjšim darilom in se zatem zadržali v spoznavanju in sproščenem klepetu ob prigrizkih in napitkih.

17 otrok, rojenih v tem letu do dneva županovega srečanja z njimi in njihovimi starši, je spodbudno glede na demografsko stanje

v Občini Cerkevnik in obenem opravičuje predvideno dozidavo vrtca za štiri nove oddelke, saj je vrtec že sedaj polno zaseden.

Sicer pa Občina Cerkevnik dodeljuje tudi pomoč ob rojstvu otroka, do katere je upravičen starš z otrokom s stalnim prebivališčem v Občini Cerkevnik. Letos ta pomoč znaša 253,17 evrov, ne glede na katerega novorojenca ali novorojenko v družini gre. Lani je znašala 232,69 evrov.

Franc Bratkovič

SKRB ZA ZDRAVO NARAVO, PRIDELEK, LJUDI IN ŽIVALI

VINOGRADNIŠTVO V CERKVENJAKU IN VPRAŠANJE OBSTOJA VINSKE TRTE

Začetki vinogradništva in vzgoje vinske trte na območju Cerkevnik segajo še v rimske čase. Vinogradništvo je doživljalo vzpone in padce. Pojav trtne uši, konec 19. stoletja, je skoraj pozabljena katastrofa, zaradi katere je vinska trta in vinogradništvo doživelo največji padec in zaradi katere je propadlo 95 % vseh vinogradov na območju celotne Slovenije. Sedaj smo pred podobno situacijo, kot so bili naši pradedki in prababice. Po naših vinogradih se nekontrolirano širi bolezen zlate trsne rumenice. Med pojavom trtne uši in zlate trsne rumenice lahko vidimo mnoge vzporednice. Tako trtna uš kot zlata trsna rumenica sta prišli nenadoma, hitro, posledice pa so oz. bodo katastrofalne. Letos sta bili odkriti še dve novi žarišči, kjer so bili najdeni trsi z znaki okužbe z zlato trsno rumenico. Skupno je na območju Občine Cerkevnik tako že 5 žarišč z zlato trsno rumenico. V vinogradih, kjer se izvajajo ukrepi zatiranja ameriškega škrtatka in striktno odstranjevanje obolenih trt, znaša odstotek okuženih trt med 1 in 3 % na 1 hektar vinograda oz. obolenih je med 40 in 120 trt na 1 hektar vinograda. Kjer se ukrepi zatiranja ne izvajajo, prav tako pa se ne odstranjuje okužene trte, pa govorimo o 10 do 30 % okuženosti.

Zakaj je prišlo do takšnega stanja?

Neupoštevanje predpisanih ukrepov. Dobra vinogradniška praksa, prav tako pa zakonodaja, veleva, da je potrebno dvoje oz. troje škropljenj vseh vinogradniških površin s pripravki, ki so registrirani za zatiranje ameriškega škrtatka, oz. eno tretiranje za vse brajde, ohišnice in latnike, ter strogo in sprotno odstranjevanje okuženih trt. Veliko težavo predstavljajo predvsem tiste vinogradniške površine, pri katerih vinogradnik ni izvedel zatiranja ameriškega škrtatka, prav tako pa se na območju Cerkevnik nahaja nekaj vinogradov in brajd, ki so prepuščene zaraščanju. Treba je dodati tudi to dejstvo, da je zatiranje ameriškega škrtatka obvezen ukrep, ki ga morajo izvesti prav vsi vinogradniki in tudi vsi preostali, ki imajo v lasti tudi manjše število trt. 3. avgusta 2023 je bila sprejeta uredba (UL RS, št. 85/2023) o ukrepih zatiranja in preprečevanja širjenja zlate trsne rumenice. Podrobno so bili opredeljeni ukrepi zatiranja ameriškega škrtatka in odstranjevanja okuženih trt, dodeljevanja finančne pomoči, problematike zapuščenih vinogradov, prav tako pa definira finančne sankcije, če se ukrepi ne izvajajo.

Kakšni so znaki na okuženih trtah?

Znaki na okuženih trslih so naslednji, rumenenje listov pri belih sortah ali rdečenje pri rdečih sortah, listi bledijo in se obračajo navznoter, motnje pri oplodnji, neenakomerno dozorevanje grozdja (Slika 1, Slika 2, Slika 3). Takšnih okuženih trt, ki so kazale znake okužb z zlato trsno rumenico, smo letos lahko na območju celotne Občine Cerkevnik opazili ogromno, tako v vinogradih kot tudi na brajdah in latnikih. Zdaj je pravi čas, da si vse okužene trte označimo ter do naslednje sezone te trte tudi odstra-

nimo. V naslednjem letu lahko prazna mesta ponovno zasadimo z novimi cepljenkami.

Znaki okužb na belih sortah

Znaki okužb na rdečih sortah

Kaj nas čaka v prihodnje?

Med vinogradniki, predvsem tržnimi in tudi vsemi preostalimi, ki imajo radi dobro vinsko kapljico iz »domačih brajd«, se postavlja vprašanje, ali bomo ob trenutni situaciji, ki je v Občini Cerkevnik, še sposobni pridelati grozdje. Za obstoj vinogradništva je ključno, da bomo izvajali predpisane ukrepe VSI, ki pridelujemo grozdje. V situaciji, kjer večina vinogradnikov izvaja ukrepe, peščica pa se jih ne drži, žal ves trud večine izzveni. Lahko bi rekli po donkihотовsko, da se borimo z mlini na veter.

Kljub težki situaciji, ki je v Občini Cerkevnik in bližnji okolici, moramo gledati v prihodnost z optimizmom. Tako kot je vinska trta preživela katastrofo trtne uši, tako bo preživela tudi širjenje zlate trsne rumenice.

Marko Breznik, mag. kmetijstva, KGZS Zavod Maribor

ZLATA TRSNA RUMENICA – POMOČ ZA ODPRAVO ŠKODE

Z 10. oktobrom 2023 je mogoče na Agencijo Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja vložiti elektronsko vlogo za priznanje »Pomoči za odpravo škode v zvezi z ukrepi zaradi zlate trsne rumenice«, v kolikor vam je škoda nastala na do 20 odstotkov trsov v vinogradu in sodite v **okuženo** območje pojava ZTR ter izpolnujete ostale z Uredbo predpisane pogoje.

Pred oddajo vloge mora vlagatelj obvezno poskrbeti za:

- Pravočasne ustrezne popravke količin trsov v Registru kmetijskih gospodarstev, kamor se predloži tudi Zapisnik o potrditvi pojava zlate trsne rumenice v vinogradu, ki vam ga izda fitosanitarni preglednik.
- Pravočasno pridobitev digitalnega potrdila oz. ustreznih pooblastil za vnos v skladu z Navodili za vnos vlog – Aplikacija tržni ukrepi - ZTR – finančno nadomestilo za odpravo škode zaradi zlate trsne rumenice.
- Dokumentacijo, ki dokazuje stanje pred in po izvedbi ukrepov zaradi zlate trsne rumenice, vključno z načinom uničenja trt.
- Pravočasen vnos in oddajo vloge, katerega zadnji dan je 31. oktober 2023.

Več informacij o zlati trsni rumenici, ukrepih, obveščanju ter o pogojih za pridobitev sredstev, lahko pridobite na spletni strani Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, na povezavi: Zlata trsna rumenica (Grapevine flavescence dorée) | GOV.SI

Vstop v spletno aplikacijo je mogoč preko spletne strani <https://www.gov.si/zbirke/storitve/e-poslovanje-e-kmetija/>. Obrazec za pripravo pooblastila vam je na voljo na povezavi: Pooblastilo_trzni-ukrepi_2022.docx (live.com).

Vir: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/zlata-trsna-rumenica/>

POVEČANO TVEGANJE ZA VNOS AFRIŠKE PRAŠIČJE KUGE

Sprejet nujni biovarnostni ukrep

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano - Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) obvešča rejce prašičev, da je bil v petek, 29. septembra, v Uradnem listu št. 100/2023 objavljen Sklep o določitvi nujnega ukrepa v zvezi z biovarnostjo zaradi povečanega tveganja za vnos afriške prašičje kuge v obrate z gojenimi prašiči.

Širjenje afriške prašičje kuge pri domačih in divjih prašičih v Evropi predstavlja povečano tveganje za pojav bolezni v Slove-

niji, zato od danes velja na celotnem območju Republike Slovenije ukrep postavitve ograj okrog izpustov, območij proste reje in obor, kjer se gojijo prašiči. Ograje morajo biti postavljene tako, da je preprečen stik gojenih prašičev z divjimi prašiči, saj se na ta način močno zmanjša tveganje za vnos bolezni v reje domačih prašičev in obore z divjimi prašiči.

UVHVVR poziva rejce prašičev, da čim prej, najkasneje pa v roku 3 mesecev, poskrbijo za postavitve primerne ograje in s tem zaščitijo ne le svoje živali, temveč tudi slovensko prašičerejo.

Klinični znaki niso specifični, vendar pa lahko ob poginu med prašiči različnih kategorij posumimo na APK. Na bolezen lahko posumimo, če se pojavi nenaden pogin, brez očitnih znakov. Prašiči lahko imajo povišano telesno temperaturo (40,5 do 42 stopinj C). Po koži na vršičkih uhljev, na repu in spodnjih delih okončin, prsi in trebuha se pojavijo rdečine. Živali so neješče, brezvoljne, pojavi se lahko bruhanje in driska ter motnje v gibanju. Breje živali lahko zvržejo. Smrtnost je lahko do 100%.

Pri divjih prašičih se bolezen kaže kot nenaden pogin večjega števila živali na določenem območju. Zaradi pojava APK se lahko populacije divjih prašičev na okuženih območjih znatno zmanjšajo ali celo izginejo.

Afriška prašičja kuga je nalezljiva virusna bolezen domačih in divjih prašičev, za katero zaenkrat še ni cepiva. Bolezen ni nevarna za druge živali in ljudi.

V Sloveniji je še nismo ugotovili, vendar pa predstavlja njeno širjenje iz vzhoda Evrope proti zahodu vse večje tveganje tudi za populacije domačih in divjih prašičev v Sloveniji. Najbližja okužena območja na Hrvaškem v Karlovaški županiji so od slovenske meje oddaljena manj kot 30 km.

Ukrepi ob sumu na bolezen

Vsak sum o pojavu APK mora imetnik živali nemudoma sporočiti najbližji veterinarski organizaciji. Prijava suma APK je obvezna!

Prav tako mora lovec, ki posumi na prisotnost APK v populaciji divjih prašičev ali opazi spremembe, na podlagi katerih bi lahko posumil na prisotnost APK v populaciji divjih prašičev, to nemudoma sporočiti na UVHVVR ali center za obveščanje, tel. 112.

Na spletni strani UVHVVR najdete dodatne informacije o afriški prašičji kugi.

Vir: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano | GOV.SI

IZ ORGANIZACIJ, ZDRUŽENJ, DRUŠTEV IN KLUBOV

CERKVENJAŠKI GASILCI SO POMAGALI POPLAVLJENCEM V ČRNI NA KOROŠKEM

Gasilci iz Cerkvjenjaka so se tako kot gasilci iz celotne Slovenije odzvali klicu »Na pomoč!« iz območij, kjer so ujme in poplave povzročile največjo škodo in onesrečile največ ljudi. Prostovoljno gasilsko društvo je sestavilo sedemčlansko ekipo in jo poslalo v Tepanje, kjer je bilo zbirno mesto vseh gasilcev iz Podravja, ki so šli pomagat poplavljenecem. Gasilsko ekipo iz Cerkvjenjaka, v kateri so bili Peter Bezjak, Leonardo Bračko, Rok Firbas, Danijel Kuri, Davorin Kocbek, David Poljanec in Tadej Vogrin, je državni štab poslal v Črno na Koroškem, kjer je deroča voda povzročila največjo škodo.

Kot nam je povedal predsednik PGD Cerkvjenjak Peter Bezjak, so se iz Tepanj peljali v koloni gasilskih vozil do Dravograda. Nato so morali preko Avstrije v Črno, ki je bila takrat prometno odrezana od Slovenije. »Ko smo prišli v Črno, smo bili pretreseni.

Razdejanje, ki ga je povzročila deroča voda, je bilo mnogo hujše, kot je bilo videti po televiziji in drugih medijih. Kdor ni bil tam, si tega sploh ne more predstavljati. Sam nisem še nikoli v življenju videl kaj hujšega,« je po vrnitvi povedal Bezjak.

Kot pravi Bezjak, so cerkvjenjaške gasilce najprej poslali pomagat »rešiti« eno od stanovanjskih hiš, ki je bila obdana z muljem. Ko so to nalogo opravili, pa so jih napotili očistiti klet stanovanjskega bloka, ki so jo poplave zatrpale z muljem. Mulj in vse predmete, ki jih je uničil, so iz kleti odnašali z vedri, saj druge možnosti ni bilo. Zato so morali temeljito poprijeti za delo, da so uspešno opravili nalogo.

»Domov smo se vračali zadovoljni, da smo vsaj malo pomagali ljudem, ki jih je prizadela huda naravna nesreča. Za vedno nam bo ostala v spominu hvaležnost, s katero so Črnjani sprejeli našo pomoč. Res so nas bili veseli, mi pa smo tam pridobili nove izkušnje. Zares je lepo, da smo v tej naši Sloveniji ljudje tako solidarni med seboj in da si po svojih močeh pomagamo,« pravi predsednik cerkvjenjaških gasilcev.

»Pa še to naj povem – po vsem, kar sem videl na Koroškem, apeliram na vse, ki to zmorejo, da prispevajo kakšen evro za odpravo posledic poplav. Cerkvjenjaški gasilci pa razmišljamo, da bi

enkrat v naslednjih mesecih morda s kakšno akcijo zbrali nekaj denarja za poplavlence in jim pomagali še na ta način. V naslednjih mesecih in letih ne smemo pozabiti nanje,« poudarja Peter Bezjak.

Člani ekipe PGD Cerkenjak, ki je pomagala poplavlencem v Črni na Koroškem, so tam za spomin naredili samo eno fotografijo, na kateri so sami. Odločili so se namreč, da ljudi, ki so jim prišli pomagat, in njihove nesreče ne bodo fotografirali, ker se jim je zdelo, da to ne bi bilo lepo in spodobno. Foto: Arhiv PGD Cerkenjak

Več Cerkenjačanov pa je šlo pomagat poplavlencem na Koroško tudi v lastni režiji, preko ustrezne aplikacije republiškega štaba za civilno zaščito, kar samo priča, da solidarnost med ljudmi še živi. Mnogi so po vrnitvi iz poplavljenih območij dejali, da se doslej niso niti zavedali, kako so lahko srečni, da živijo v Cerkenjaku.

Tomaž Kšela

NA VELIČASTNI GASILSKI PARADI V ŽALCU TUDI GASILKE IN GASILCI IZ CERKVENJAKA

V Žalcu je prvi vikend v oktobru potekal XVIII. kongres Gasilske zveze Slovenije, na katerem so za predsednika ponovno izvolili Janka Cerkenjaka, za poveljnika pa Zvonka Glažarja.

Po kongresu so v njegovo počastitev v Žalcu izvedli gasilsko parado z zborom in postrojem vseh udeležencev. Na paradi je sodelovalo več kot 5 tisoč gasilcev iz vse Slovenije. Iz PDG Cerkenjak so na njej sodelovali praporščak Andrej Anžel (prvi z leve), Sergeja Firbas, Tjaša Simonič in David Poljanec. Po vrnitvi s parade so povedali, da je bila »veličastna«.

T. K., foto: Sergeja Firbas

DGMC CERKVENJAK NA STROKOVNI EKSURZIJI PO MAISTROVI POTI

Cerkenjaški »Maistrovci« nadaljujejo z izobraževalnimi ekskurzijami, na katerih se na krajih samih seznanjajo s podrobnostmi življenjske poti generala in pesnika Rudolfa Maistra v Sloveniji od njegovega otroštva do smrti.

Člani Društva general Maister Cerkenjak so v soboto, 9. septembra 2023, spet organizirali strokovno ekskurzijo Po Maistrovi poti. Po vsakoletnem zajetnem programu dela so podobno strokovno ekskurzijo z okrog 50 udeleženci, ki obuja spomin na življenjsko in delovno pot velikega Slovenca z ogromnim vplivom na zgodovino in sedanost slovenskega naroda, pripravili že pred dvema letoma, 11. septembra 2021, v Kamnik, na Unec in v Park slovenske vojaške zgodovine v Pivki. Takrat so se zavezali, da bodo strokovne ekskurzije s tematskim naslovom Po poteh Rudolfa Maistra pripravljali tudi v prihodnje.

Obisk Vojaškega muzeja Tabor Lokev, ki ga je v obrambnem stolpu v vaškem jedru ustanovil Srečko Rože z ženo Ireno in je bil uradno odprt 14. avgusta 1994, je pomenil soočenje z najkrutejšimi in najusodnejšimi obdobji svetovne, evropske in slovenske zgodovine – vojnami. Plastično nam je približal čas, ki je privedel tudi do bojov za slovensko severno mejo.

Vojaški muzej Tabor Lokev

Neomajni in neutrudni zbiratelj vojaških predmetov že od rane mladosti je svoje delo posvetil raziskovanju, ohranjanju in predstavljanju te dediščine preteklosti. Že leta 1987 je pripravil prvo vojaško razstavo, zdaj pa je v muzeju v pritličju in treh nadstropjih stolpa razstavljenih le okrog 2,5 % celotne zbirke. Razstava zajema 1. svetovno vojno s poudarkom na soški fronti in kraškem fašizem na Primorskem, 2. svetovno vojno in uniforme od leta 1922 do konca 80-ih let 20. stoletja. Muzej ima tudi bogato etnološko in arheološko zbirko. Izredni poznavalec vojne zgodovine in okoliščin Rože (po razstavi je vodila tudi njegova soproga), je ob izčrpnih predstavitvah razstave spregovoril tudi o nekaterih manj znanih podrobnostih iz Maistrovega življenja. Rože je predstavil tudi 400-letno zgodovino in obnavljanja cerkve sv. Mihaela, ki imajo močne narodnostne poudarke.

Obisk Škocjanskih jam, naravnega pojava izjemne svetovne vrednosti, prvega spomenika v Sloveniji, vpisanega v Unescov seznam svetovne dediščine, številnim obiskovalcem iz sveta pomeni možnost izjemnega doživetja, za obiskovalce iz Slovenije pa pomenja tudi utrditev spoznanja o lepotah domovine in s tem, hoteli to ali ne, tudi nacionalnega ponosa.

Osrednji cilj tokratne ekskurzije s 40 udeleženci je bil Unec pri Rakeku. Ustavili smo se pri novem gasilskem domu, kjer v Maistrovi dvorani domuje stalna razstava v Maistrov spomin, pred domom pa je doprsni kip generala Rudolfa Maistra. Predsednik

Društva general Maister Cerkenjak Roman Lorenčič je vsebinsko predstavil stične točke, ki generala Maistra povezujejo z Uncem, vključno z njegovo smrtjo 26. 7. 1934.

Prihod udeležencev strokovne ekskurzije iz jame

K spomeniku sta kot pozornost in poklon vseh udeležencev predsednik DGMC Lorenčič in župan Občine Cerkenjak Marjan Žmavc položila cvetje.

Polaganje cvetja k spomeniku na Uncu

Poklon DGMC Maistru na Uncu

Rudolfova mati Franciška, iz ugledne narodno zavedne trebanjske družine Tomšič, ki se je na stara leta preselila na Unec k sestri Matildi Tomšič-Sebenikar, priznani narodni delavki, je pokopana na pokopališču na Uncu. Rudolf je teto, prav tako literarno ustvarjalko, in strica Lovra, svojega skrbnika po zgodnji očetovi smrti, pogosto obiskoval in v zrelih letih na posestvu s svojo družino preživel počitnice. Tu si je uredil zbirko starih listin in svojo knjižnico ter pisal poezijo.

Na Uncu ga je zadela kap in je 26. julija 1934 umrl. Ob prevozu v Maribor se je v Ljubljani in Celju Maistru poklonila velika množica ljudi, v Mariboru pa so se od njega poslovili tisoči Mari-

borčanov in okoliških prebivalcev. 28. julija 1934 so ga z velikimi častmi pokopali na pobreškem pokopališču.

Posestvo na Uncu sta podedovala Maistrova sinova Hrvoj in Borut. Zatem so dediči posestvo prodali Kovinski industriji Unec. Ta je hišo leta 1989 podrli in na njenih temeljih zgradila novo, podobno stari. Na generala Maistra spominja spominska plošča na hiši in doprsni kip. Maistrov lik na Uncu ohranjata Notranjsko domoljubno društvo General Maister Unec in pevski zbor Dragomirja generala Maistra.

Sklepna misel udeležencev letošnje cerkvenjaške strokovne ekskurzije Po Maistrovi poti je bila tudi tokrat: Še večkrat po poteh našega generala in pesnika!

Roman Lorenčič

IZ DRUŠTVA VINOGRADNIKOV IN LJUBITELJEV VINA CERKVENJAK

Vinogradi po naši občini so potrgani, grozdje je stisnjeno, mošt pa že fermentira v vino po naših kletih. Za našimi vinogradniki je pestro poletje in pestra jesen. Glede na mnoge vremenske ujme, ki so doletele Slovenijo in bližnjo okolico, smo vinogradniki v Cerkenjaku lahko še kako zadovoljni za vsak grozd, ki smo ga lahko potrgali ob trgatvi.

Tako kot je bilo pestro po naših vinogradih skozi celotno poletje in jesen, pa je bilo tudi pestro društveno dogajanje v Društvu vinogradnikov in ljubiteljev vina. Skozi občinski praznik se je zvrstilo kar nekaj dogodkov. Naj jih nekaj tudi omenim. 10. junija smo se podali po Cerkenjaški vinski cesti. Pot je potekala po zaselkih Brengova in Čagona, ustavili smo se kar na 12-ih točkah. Vsem gostiteljem iskrena hvala. 17. in 18. junija smo organizirali vinsko kulinarčno razstavo Vino in kulinarika, kjer so se predstavili ponudniki vin, žganih pijač, sokov, dobrot in ročnih izdelkov. Z letošnje razstave lahko sklenemo, da je naša vinsko kulinarčna ponudba še kako bogata. 18. junija smo s člani društva poskrbeli na pogostitvi po osrednji občinski proslavi za dobro vinsko kapljico, za katero so vino prispevali naši člani društva. Ob zaključku občinskega praznika smo se 22. junija pred Johanezovo trto dobili na podelitvi priznanj najboljših vin iz ocenjevanja vin, ki je potekalo v mesecu aprilu. Nato smo se člani društva napotili na zaslužene počitnice, ki pa so za marsikatero bile zaradi obilice dela v vinogradih zelo delavne. Naslednji velik dogodek se je odvil 11. avgusta, ko smo postavili naš društveni klopotec na ploščadi pred gasilskim domom. Društveni klopotec je eden največjih v Cerkenjaku s premerom »letanc« 4,2 m. Ob lepem obisku obiskovalcev, dobri žlahtni kapljici in hrani, ki so jo pripravile članice Društva kmečkih deklet in žena, je postavitve klopotea potekala dolgo v noč. Konec meseca avgusta je v Gornji Radgoni potekal kmetijsko živilski sejem Agra, kjer so se predstavljali tudi naši vinogradniki. S petjem klopotev pa smo se vinogradniki že ozirali proti letošnji trgatvi. Da smo v trgatve vstopili pripravljeni, je potekala 7. septembra delavnica Letina 2023, priprava na trgatve, umna uporaba enoloških sredstev, novosti pri označevanju vin. Predavala sta nam predavatelja Tadeja Vodovnik Plevnik in Izток Gruntar. Delavnica je bila lepo obiskana, kar samo priča o pomembnosti organizacije tovrstnih izobraževalnih dogodkov.

Tudi pred nami pa sta delovno intenzivna meseca. Že v nedeljo, 15. oktobra, smo se dobili na trgatvi Johanezove trte. S to trgatvijo tako simbolično zaključujemo obdobje trgatve v Občini Cerkenjak. 20. oktobra se bomo nekateri člani našega društva predstavili z našimi vini na dogodku 6. festival vin Osrednjih Slovenskih gor, ki bo potekal v samostanski kleti v Sv. Trojici v Slovenskih goricah, ki ga organizira Društvo Vinar.

Najavljamo pa tudi tradicionalno martinovanje 2023, ki bo potekalo v soboto, 18. novembra, na ploščadi pred gasilskim domom Cerkevnik, od 11. ure naprej. Letos naše društvo praznuje 20-letnico obstoja, kar bomo proslavili na slavnostni akademiji, ki bo prav tako potekala 18. novembra od 9. ure naprej v Domu kulture v Cerkevniku, pred uradnim začetkom martinovanja. Vljudno vabljeni, da se udeležite naših dogodkov ter tako podprete društva naše občine.

Marko Breznik, predsednik Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina

TURISTIČNO DRUŠTVO CERKVENJAK

Ob lepem jesenskem vremenu in lepo naloženih gorica, ki so zdaj že v glavnem obrane; tu pa tam je še ostalo kaj rdečke, da popolnoma dozori; in ko nekateri še lepo obujajo stare običaje, ko se dobijo ob ličkanju koruze ipd., se tudi mi v društvu pripravljamo še na ostale dogodke, ki se bodo odvijali do konca leta.

Med letom smo izpeljali pohod in občini zbor. Za občinski praznik smo organizirali povorko starih običajev in navad, ki pa se je udeležil vedno manj tistih, ki bi običaje predstavili občinstvu od blizu in daleč. Mladino je zelo težko pridobiti za takšne stvari.

Ob koncu občinskega praznika smo izpeljali še tradicionalno košnjo na stari način in grabljanje. Med nami so bili tudi prijatelji KTD Proga 13 iz Ljubljane, ki so kar korajžno poprijeli za kose in se pomerili v košnji. Zahvala gre družini Kramberger, ki nam je odstopila travnik.

O košnji podrobneje poročamo na str. 12. Op. ur.

Člani in simpatizerji smo se zatem odpravili na izlet v Novi Sad in madžarski Pecs, kjer smo si ogledali znamenitosti. Udeležili se bomo martinovanja, kjer bomo pekli kostanje. Sledi še izdelava adventnega venca in postavljanje jaslic.

Za TD Cerkevnik tajnik David Poljanec

UBRANI GLASOVI

Novo sezono smo začeli tudi pevke in pevci Mešanega pevskega zbora Kulturnega društva Cerkevnik. Veseli nas, da se je naše število nekoliko povečalo. Še vedno pa vabimo v svoje vrste tudi nove pevke in pevce. Veseli smo, da nas še naprej uspešno vodi in spodbuja naša zborovodkinja Anita Grajfoner Šamperl. Vadimo vsak četrtek ob 19. uri v Domu kulture Cerkevnik.

Za nami je nastop na reviji pevskih zborov v Cerkevniku in uspešno izveden letni koncert z gosti. V letošnji sezoni pa se veselimo novih izzivov.

Predstavili smo se tudi na trgatvi Johanezove trte in se bomo na martinovanju. V decembru nas čaka nastop na božično-novoletnem sejmu. Odzovemo se tudi raznim drugim prireditvam v kraju in s svojimi točkami popestrimo kulturni program.

Mojca Borko

CERKVENJAŠKI FOLKLORISTI ZAPLESALI V NOVO SEZONO

Po prekratku poletju smo plesalci Folklorne skupine Cerkvenjak ponovno obuli plesne čevlje in začeli z vajami. Kljub dopustom pa nismo povsem opustili misli na folkloro. Skupaj z našima vodjema smo zbrali stare fotografije naših občanov ter naredili osnutke idej za nove folklorne noše. Zbrane predloge smo predstavili kostumografinji, Nini Šulin in šivilji, Ireni Lorenčič. Tako se vam bomo najverjetneje že prihodnje leto predstavili s čisto novimi folklornimi oblekami.

V to sezono smo se zavrteli polni tudi drugih plesnih podvigov. Praznični mesec december bomo obogatili z našim prvim koncertom, na katerega smo se začeli pripravljati že sedaj. Tudi v tej plesni sezoni načrtujemo udeležbo na reviji folklornih skupin, na kateri smo se v preteklih dveh letih odlično odrezali. Seveda pa ne bomo manjkali niti na domačih prireditvah ali dogodkih v gosteh po bližnjih in daljnih krajih. Morda se ob koncu sezone tudi odpravimo kam dlje, v tujino, na t. i. turnejo.

Še vedno pa velja povabilo za vse, ki bi vas zanimalo naše delo, da se nam pridružite.

Tina Ftičar

SLOVENSKOGORIŠKI KLOPOTEC – ŽAL TUDI LETOS NE BO ŠLO

V letošnjem letu smo v Kulturnem društvu Cerkvenjak želeli izvesti že 32. Festival narodno zabavne glasbe Slovenskogoriški Klopotec Cerkvenjak 2023. Žal je tudi letos premalo prijavljenih ansamblov. Očitno je tudi na narodno zabavni sceni korona terjala svoj davek. Tudi večji in odmevnejši festivali imajo v zadnjih letih velike težave z zagotovitvijo zadostnega števila udeležencev za izvedbo. 32. festival smo tako poizkušali izvesti že drugič, saj festivala tudi lani, zaradi premalega števila prijavljenih ansamblov, nismo izvedli.

Festival je sicer največji projekt oz. dogodek, ki ga izvaja kulturno društvo. Zaradi vloženega dela, denarja in odmevnosti v okolici pa spada tudi med pomembnejše in večje dogodke v Cerkvenjaku. Njegovi začetki segajo globoko v 80. leta prejšnjega stoletja. Kulturno društvo ga je izvedlo skoraj vsako leto, se pa je tudi v preteklosti zgodilo, da je kakšno leto bil odpovedan. Naš festival je nekaj posebnega, saj poleg lastnih skladb ansamblov nagradujemo še priredbo ljudske skladbe in na tak način pomagamo pri ohranjanju in obujanju slovenske kulturne dediščine. Na to smo zelo ponosni.

Prepričani smo, da zadnji dve leti ne pomenita konca festivala v Cerkvenjaku. Zavedamo se, da v življenju vse teče v ciklih, včasih si na vrhuncu, spet drugič nisi v najboljši formi. Očitno smo sedaj na spodnji strani krivulje in od tukaj lahko gre samo še navzgor. Zato ne bomo vrgli puške v koruzo in bomo 32. festival izvedli naslednje leto.

Primož Čuček

ČEBELARSKO DRUŠTVO IVAN JURANČIČ CERKVENJAK

Spet se najprej ozrimo na stanje čebel in čebelarjenja, ki ni bilo rožnato. Obdobje, ko bi morale čebele v naravi najti največ za svoje preživetje in posledično seveda tudi za svoje »skrbnike – čebelarje«, je bilo precej klavrno. Vremenski pogoji in danosti so bili milo rečeno zelo slabi. Krmljenje čebel v tem času pomeni katastrofo, ampak prav to je bilo v veliki meri potrebno. V tem času pa se je v zadnjem obdobju na bližnjem in širšem območju pojavila precej resna čebelja bolezen - huda gniloba čebelje zalege. Od pristojnih služb smo prejeli odločbo o ukrepih, ki je na vpogled tudi na oglasni deski Občine Cerkvenjak. Čeprav se ukrepi ne nanašajo direktno na naše območje, gre za resno zadevo. V tem smislu je ukrepala tudi Čebelarska zveza društev Štajerske, za kar je bila sklicana izredna seja upravnega odbora, kjer je mag. Vida Lešnik, veterinarica in priznana čebelarka, podala konkretna dejstva in navodila glede omenjene čebelje bolezni. Na osnovi tega je predsednik ČD IJC, udeleženec omenjene seje, sklical sestanek članov društva, ki čebelarijo, in jim predstavil problematiko. Udeležba na sestanku je bila presenetljivo visoka, kar kaže na zavedanje naših članov o problematiki.

Še nekaj o izrednem dogodku, ki se je zgodil v času zadnjega obilnega deževja, in smo o tem že pisali v prejšnji številki Zrnja. Na severni strani Čebelarskega doma, kjer se je sprožil zemeljski plaz, se zadeva nevarno nadaljuje, in če smo zadnjič napisali, da plaz objekta sicer neposredno ne ogroža, temu, po naši nestrokovni oceni, ni več tako. V društvu upamo, da bodo ustrezni organi občine in širše, gre namreč za dogodek v času obilnega deževja v avgustu 2023, opravili ustrezen ogled in podali oceno situacije. Vsekakor pa bo potrebna temeljita sanacija, ki bo zahtevala precej dela in finančnih sredstev. Upamo, da skupaj uspemo, le vedeti moramo, kdo so vsi tisti, ki naj naj bi - ali bi morali - k temu prispevati. V ČD IJC smo za izvedbo sanacije vsekakor pripravljeni in v tem obdobju vlagamo vse naše napore, da se plaz ne bi širil.

Plaz ob društvenem Čebelarskem domu», arhiv ČD IJC

Še nekaj malega o samem društvenem delu v ČD IJC. Člani se dobivamo na rednih mesečnih srečanjih vsak prvi petek v mesecu. Kot je bilo že zgoraj omenjeno, je bil sklican in izveden sestanek glede čebelje bolezni, hude gnilobe.

Da pa ne bi bilo celotno obdobje od zadnjega javljanja eno veliko »jamranje«, naj povemo, da je bi v tem času na nivoju ČZS izveden odmeven dogodek. Slavnostna akademija ob 150. obletnici organiziranega čebelarstva na Slovenskem in še nekaterih drugih

spremljajočih obletnicah s področja čebelarstva je bila svečano izvedena v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani 30. 9. 2023. To je bil dogodek z udeležbo in nagovori najvišjih političnih in stanovskih predstavnikov iz RS in širše ter z obširnimi spremljajočim dogajanjem. Prireditve sta se na povabilo predsednika ČZS udeležila predsednik ČD IJC Anton Anžel in društveni praporščak Matej Bezjak.

Praporščaki v Gallusovi dvorani, arhiv CZS

Na koncu še nekaj o neizvedeni aktivnosti našega društva, tradicionalni čebelarški ekskurziji. Aktivnost je bila najprej iz objektivnih razlogov s prve sobote v mesecu septembru prestavljena na 7. oktober. Na žalost je bilo prijav za izvedbo premalo in je bila ekskurzija, zaradi posledične previsoke cene na udeležence, odpovedana. Za neizvedbo se prijavljenim opravičujemo, pa kdaj drugič, kot toliko krat doslej. Naj medi!

Vido Blažič

DRUŠTVO UPOKOJENCEV CERKVENJAK

Neurje nas ni ustavilo

Petkovo popoldne, 23. 6. 2023, nas je presenetilo z večjo nevihto, z dežjem, vetrom in točo, pa vendar je društvu upokojencev uspelo organizirati in tudi izpeljati večer ljudskih pesmi in viž.

Ljudsko petje je tisti del naše kulturne dediščine, ki nas povezuje s preteklostjo, nas utrjuje v sedanjosti in razvija v prihodnost. Potrjuje naš obstoj, nas utrjuje in izkazuje našo identiteto. Tako bomo skupaj in skupnimi močmi ljudsko izročilo lažje ohranili ga širili med ljudmi in prenašali iz kraja v kraj. To je naloga tudi članov Društva upokojencev Cerkvenjak in njihove pevske skupine ljudskih pevcev, ki ne tavamo iz dneva v dan, ampak uresničujemo program in tako dokazujemo, da se da, če je volja in znanje. Večera ljudskih pesmi in viž so se udeležile nekatere skupine iz

UE Lenart, Maribora, Ptuja in Zreč, kar je predstavljalo 9 skupin z 58 pevci. Žal so nekatere pevske in glasbene skupine zaradi vremenske nevihte nastop odpovedale. Slišali smo 18 novih pesmi, ki so nas popeljale v čase, ko so ljudje te pesmi prepevali ob raznih delih in praznovanjih in so bila povezana tudi z raznimi dogodki. Še poseben aplavz je prejela skupina iz Zreč. Večera pesmi in viž se je udeležil tudi župan Marjan Žmavc, spregovoril nekaj besed in misli zaključil, naj se pesmi zapišejo in tako ohranijo za bodoče rodove. Povezovalne vloške z mislimi kulturne dediščine in predstavitev nastopajočih je vodila Saša Lorenčič ter na zaključku vse prisotne v dvorani in nastopajoče povabila v Avlo Vlada Tušaka na prigrizek in osvežitev, kjer se je s svojo harmoniko vključil tudi harmonikar iz Zreč.

Kegljanje s kroglo na vrvici

V okviru praznovanja občinskega praznika Občine Cerkvenjak je društvo upokojencev 8. 6. 2023 organiziralo medobčinsko tekmovanje v kegljanju s kroglo na vrvici. V Športno-rekreacijskem centru v Kadrencih se je zbralo osem ekip po pet članov v ekipi. Keglji so padali pod težko kroglo tekmovalcev, komisija pa je zapisovala in seštevala podrtje keglje in ob koncu tekmovanja razglasila rezultate dneva. Prvo mesto je osvojila ženska ekipa Benedikt, drugo mesto pa ekipa Cerkvenjaka. Pri moških ekipah pa prvo mesto Lenart, Cerkvenjak pa tretje mesto.

Naslednji teden smo se udeležili tekmovanja v kegljanju v Benediktu, kjer je sodelovalo skupaj devet tekmovalnih ekip, od tega šest moških. Ekipa Cerkvenjaka v moški konkurenci je imela dober dan in tako pometla z vso konkurenco ter osvojila prvo mesto. Podeljuje se pokal tudi za najboljšega posameznika v obeh konkurencah. Pri moških je bil najboljši posameznik Aleksander Fekonja iz Društva upokojencev Cerkvenjak, pri ženskah pa Ivica Horvat iz Društva upokojencev Lenart.

11. 8. 2023 je potekalo kegljanje na Sv. Ani, kamor sta odšli tudi ekipi iz Cerkvenjaka. Dosegli smo dobre rezultate in se tako zadovoljni vrnil domov.

7. 9. 2023 je potekalo tekmovanje v kegljanju s kroglo na vrvici tudi v Lenartu. Na tekmovanju je sodelovala ena mešana ekipa in zastopala naše društvo, ostali so se udeležili izleta.

19. 9. 2023 je dogodek organiziralo DU Voličina, komor sta se šli pomeriti moška in ženska ekipa.

Kolesarjenje po Občini Cerkvenjak

Po načrtovanem letnem programu smo organizirali medobčinsko rekreacijsko kolesarjenje z namenom, da spoznamo oz. spoznajo del in razvoj občine. Žal so bili presenečeni, da v Cerkvenjaku ni niti centimetra kolesarskih poti, kot je to vidno v sosednjih občinah, ki so si zato pridobila nepovratna sredstva in s tem dvignila raven in razvoj občin. Zato pa moramo izbirati bolj krajevne poti, a vendar se ne da zaokrožiti brez glavnih cest, kjer je nevarnost večja. Namen kolesarjenja je v prvi vrsti druženje z ljudmi iste generacije iz različnih občin in ravno tu steče beseda o oni ali drugi občini in njenem razvoju ter napredku. Namen ko-

lesarjenja gledamo tudi iz zdravstvenih razlogov, da se starejši ljudje čim več gibljejo in tako skrbijo za svoje zdravje, zmanjšajo stres, demenco, kajti ravno kolo je tisto, ki razgiba celo telo. Pozitivni učinek pa je, da ostanemo vitalni in s svojim zdravjem starost uživamo v domačem okolju s svojimi najdražjimi, obenem pa s tem razbremenimo državne institucije in domove za starejše.

Prav tako se naše društvo udeležuje kolesarjenja po drugih občinah in krajih, in sicer: Lenart, Benedikt, Sv. Ana in Voličina.

Izlet po Hrvaški

Po vseh nalogah, ki smo jih že izvedli po programu dela društva, smo si vzeli trenutek za enodnevno potovanje in spoznavanje lepote in zgodovine Hrvaške. Zbralo se nas je 48 članov in članic društva ter se s turističnim avtobusom ob 7. uri odpeljalo proti mejnemu prehodu s Hrvaško. Najprej smo se ustavili v dvorcu Trakošćan, saj njegov začetek sega v 13. stoletje. Grad je zelo bogat z opremo takratne gospode, knjižnico, lovsko in viteško dvorano. Pot smo nadaljevali do svetišča Marije Bistrice, ki je največje in najpomembnejše hrvaško romarsko središče, posvečeno Kraljici Mariji.

Pot smo nadaljevali do Varaždina, ki se nahaja na obrežju reke Drave in je poznan kot najbolj baročno mesto na Hrvaškem. Seznanili smo se z varaždinskim pokopališčem, ki je že več kot 100 let znano kot posebno oblikovan parkovni prostor. Po vsem tem pa je sledil še ogled mestnih znamenitosti.

Feliks Fekonja

AKTIVNOSTI DRUŠTVA KRDEBAČ

Po uspešno izpeljanem Rimskem taboru pri Lubi vodici smo člani društva Krdebač sodelovali na dnevu odprtih vrat v vojašnici v Slovenski Bistrici.

Letos prvič smo 11. 6. organizirali ribolov in druženje pri rib-

niku v Smolincih. V ribolovu se je pomerilo kar štirinajst parov. Zmagovalec je ujel kar 42 kg. Podeljene so bile tri nagrade. Naši zvesti sponzorji in donatorji pa so nam omogočili, da smo na koncu izvedli še srečelov.

Krdebači na ribolovu v Smolincih

Dan odprtih vrat, vojašnica Slovenska Bistrica

Krdebači na Rimskih igrah na Ptuj

Tudi letos smo sodelovali na občinskem prazniku Občine Cerkvenjak. 18. 6. 2023 smo se udeležili povorke starih običajev, na kateri smo se predstavili kot Rimljani z legionarjem. V okviru 25. občinskega praznika Občine Cerkvenjak smo sodelovali na snemanju oddaje Dobro jutro, v kateri se je predstavila občina ob občinskem prazniku.

V drugi polovici avgusta smo člani društva sodelovali na Rimskih igrah na Ptuj, ki veljajo za ene izmed večjih v Evropi in največje na območju Slovenije. Letos so igre trajale od 17. – 20. avgusta na že tradicionalnem prostoru. Na taboru smo sodelovali vse dni. Prav tako smo se udeležili tradicionalne povorke po ulicah mesta Ptuj. Tudi letos smo sodelovali v vseh igrah in družabnih srečanjih, ki so bila organizirana v okviru samega tabora.

Večeri so bili popestrjeni s kulturnim programom, prikazom boja gladiatorjev, raznimi plesi, prižigom in spuščanjem lampijončkov. Veseli smo, da nas na taboru, poleg članov društva, iz leta v leto obišče vedno več krajanov Občine Cerkevjak.

September smo zaključili s trganjem in ličkanjem koruze na starodoben način. Poleg domačih članov društva so se dogodka udeležile članice Etnološkega društva Juršinci.

Čakala nas je še trgatev potomke Johanezove trte v Peščenem vrhu, kosanjev piknik, sodelovali bomo na martinovanju v Cerkevniku.

Ker smo že konkretno zakorakali v jesen in so pred nami dolgi večeri, vse člane in simpatizerje našega društva vabimo, da se nam ob četrtkih pridružite pri igranju namiznega tenisa. Prav tako vas vabimo, da se 9. 12. 2023 udeležite naše delavnice pletenja krdebačev v Peščenem vrhu. Dogodek bo objavljen tudi na socialnih omrežjih.

Za konec se zahvaljujemo vsem donatorjem in sponzorjem, ki nas zvesto podpirate pri naših aktivnostih. AVE!

Danica Kladošek

POHOD ZB NOB CERKVENJAK

Za utrditev spomina na prvi spopad z okupatorjem na Lenarškem

Med vsakoletnimi delovnimi stalnicami Združenja borcev za vrednote NOB Cerkevjak so bile tudi doslej v tem letu urejanje in vzdrževanje spomenikov in obeležij NOB, več spominskih pohodov, med njimi tudi na Vanetino s prižigom svečk zavezniškimi ameriškim letalcem, spominska šolska ura ob dnevu upora, streljanje z zračno puško za učence OŠ Cerkevjak – Vitomarci in predstavitev vojaškega poklica, okrogla miza in predavanje za učence višjih razredov OŠ z naslovom O Cerkevniku v času upora 1941–1945.

V petek, 14. julija, se je ob 17. uri začel pohod v spomin na dogodek iz NOB v Stanetincih. Združenje borcev za vrednote NOB Cerkevjak zdaj že nekaj let pripravlja tradicionalni pohod v spomin na dan, ko se je v Stanetincih pri domačiji Antona in Štefanije Fekonja 14. julija 1942 zgodil prvi oborožen spopad z nemškimi orožniki na območju današnje UE Lenart. Ta akcija je okupatorja silno vznemirila. Napel je vse moči, da bi izsledil napadalce. Tamkajšnji prebivalci so bili deležni strahotnih zasliševanj. Večina jih je bila odpeljana v zapore in pozneje celo v taborišča. V spomin na ta dogodek je Cerkevjak 14. julija vrsto let praznoval svoj krajevni praznik, Občina Lenart pa občinski praznik. Datuma obeh praznovanj so v zadnjem času spremenili, a 14. julij iz leta 1942 ni ostal povsem pozabljen.

Pohodniki pri obeležju na mestu prvega spopada partizanov z okupatorjem na območju UE Lenart v Stanetincih.

Pohod je obenem potekal tudi v spomin na Lackovo četo. Zaradi aktivnega sodelovanja s četo je bila po izdaji Lackove čete in njenih podpornikov v Mariboru 4. novembra 1942 kot talka ustreljena tudi Emilija Toplak, rojena Vrščič, kar precej Cerkevjačanov in Cerkevjačank pa je doletelo gorje v taboriščih.

V ozadju je Toplakova domačija, v kateri so se velikokrat ustavili člani Lackove čete, tudi sam Jože Lacko in Franc Osojnik.

Pohod skozi gozd, ob poljih in čez travnike se je končal s pogostitvijo in druženjem na domačiji predsednika združenja Franca Bratkoviča.

Združenje borcev za vrednote NOB Cerkevjak je sicer eno od 82 kolektivnih članic v Zvezi združenj borcev za vrednote NOB Slovenije in povezano v Pokrajinski svet Podravja s sedežem v Mariboru. Ker so samostojno združenje, to zanje pomeni tudi nekaj več obveznosti in dodatnega dela. Po številu članov so najmanjše združenje s 23 članicami in člani, a njihovo delo je na lokalni, regionalni in tudi na vseslovenski ravni opaženo in nagrajeno s priznanji.

Vsi dogodki v organizaciji KZ ZB Cerkevjak, ki ga ob razumevanju in podpori občine uspešno vodi Franc Bratkovič, so bili zadovoljivo obiskani. Pohvalno je, da tudi šolska mladina z zanimanjem prisluhne predavanjem o uporu in dogodkih 2. svetovne vojne, kar kaže, da je to obdobje v šolskih programih zgodovine premalo vključeno.

E. P. in F. B.

ŠTD SMOLINCI – ŽUPETINCI

Poletni čas je za nami in s tem tudi že veliko dogodkov, ki so se zvrstili v naši občini. V mesecu juniju smo se kot društvo udeležili kar nekaj dogodkov, ki so se dogajali v sklopu občinskega praznika naše občine. Najprej smo se udeležili kuharskega dogodka, ki

ga organizira Društvo kmečkih deklet in žena Cerkenjak – Vese-la kuharija. V sklopu občinskega praznika je potekal tudi tradicionalni turnir Zorman v malem nogometu na travi. Kot vsako leto pa smo se tudi letos udeležili povorke starih običajev. Letos smo predstavljali spravilo lesa in izdelavo "pušlov" za zimo. Naši člani se vsakoletno udeležijo povorke v zelo številčni zasedbi, za kar smo tudi zelo ponosni.

Žal je letos naše poletje v Sloveniji zaznamovalo obilno deževje, ki je v večjem delu Slovenije povzročilo katastrofalne razmere. Kot društvo smo organizirali zbiranje donacij za pomoč prizadetim v poplavih. S pomočjo skupine kurentov iz Vitomarcev smo vsa zbrana sredstva dostavili na zbirno mesto v osnovno šolo v Črni na Koroškem. Vsem, ki so prispevali svoje donacije se iskreno zahvaljujemo.

15. avgusta smo se odpravili na pohod v sosednjo Občino Sv. Jurij ob Ščavnici. Skozi gozd smo se podali proti Sovjaku, do središča Sv. Jurija ob Ščavnici. Tam smo si privoščili sladoledno osvežitev ter po krajšem postanku pot nadaljevali proti Blaguskemu jezeru. Pri jezeru smo imeli postanek ter se sprehodili ob jezeru. Naša pot domov nas je vodila čez Kraljevce, kjer smo naš pohod zaključili z manjšim piknikom v gozdu pri Srečku Anželu. Za hladnejše dneve pripravljamo kar nekaj aktivnosti, kot so turnir v namiznem tenisu, turnir v pikadu in kartanju, dva pohoda. Vsekakor nam razloga za druženje ne bo zmanjkalo.

Sandra Soko

STRELSKO DRUŠTVO CERKVENJAK

Poletje v Strelskem društvu Cerkenjak pomeni čas, ko strelci in njihove puške v večini počivajo ter se pripravljajo na novo strelsko sezono, ki se ponovno začne s krajšanjem dneva in opravljenimi poletnimi obveznostmi. Kljub poletnemu počitku pa je včasih iz strelišča v Kadrencih vendarle moč slišati glasove pokov pušk. Tako kot vsako leto jih je bilo tudi letos moč slišati na tradicionalnem občinskem tekmovanju v streljanju z zračno puško

za pokal občine, ki ga je Strelsko društvo Cerkenjak priredilo v sklopu občinskega praznika naše občine.

Vremensko lepo nedeljsko popoldne, 11. 6. 2023, je pripomoglo k temu, da je bila letos udeležba na tekmovanju še posebej številčna. Kot že nekaj let doslej se je tekmovanje odvijalo v posamezni in ekipni konkurenci. Ekipa so bile sestavljene iz treh strelcev posameznega zaselka ali vasi, večinoma mešano po spolu, sodelovalo pa jih je kar enajst. V društvu smo zelo ponosni na takšen odziv strelcev in ljubiteljev streljanja z zračno puško. Ob rekordni udeležbi smo letos zabeležili še eno posebnost; iz Andrencv se je tekmovanja prvič udeležila ekipa, ki so jo sestavljale samo ženske. Ob uspešnem streljanju in dobri volji, ki so jo prinesle na strelišče, so tudi obljubile, da lahko naslednje leto pričakujemo še kakšno dodatno žensko ekipo.

Kot omenjeno, je tekmovanje potekalo v posamezni in ekipni konkurenci. V ekipni konkurenci so si zmago pristreljali tekmovalci iz ekipe Brengova A z 227 zadetimi krogi, sledili so jim tekmovalci iz Kadrencv z 207 zadetimi krogi, na tretje mesto pa so se uvrstili predstavniki ekipe Peščeni vrh A s 194 zadetimi krogi.

Tekmovanje je v posamezni konkurenci potekalo v kategorijah osnovnošolci, ženske in moški. Med osnovnošolci, ki so streljali z naslonom, je zmago slavil Jure Kocuvan s 85 zadetimi krogi, na drugo mesto se je uvrstila Evelin Zorko z 72 zadetimi krogi, pokal za tretje mesto pa je s seboj odnesel Matic Kovačec, ki se je lahko pohvalil z 48 zadetimi krogi. V kategoriji žensk se je zmago razveselila Tatjana Vurcer s 76 zadetimi krogi, sledila ji je Terezija Živko s 67 zadetimi krogi, tretje mesto pa si je le z enim krogom manj od drugouvrščene pristreljala Zdenka Kos. Med moškimi je zmago slavil Marjan Kocuvan s 83 zadetimi krogi, drugo mesto je s krogom manj zasedel Tomaž Lovrec, naslov tretjevrščenega pa je šel v roke Branku Peklarju z 78 zadetimi krogi.

Vsem udeležencem tekmovanja, ki so si na to nedeljsko popoldne vzeli čas in nas počastili s svojim obiskom in druženjem, se iskreno zahvaljujemo, prav tako pa še enkrat čestitamo vsem, ki so si pristreljali najboljša mesta v posameznih kategorijah.

V mesecu oktobru smo že pričeli z rednimi treningi ob petkih zvečer na strelišču v Kadrencih, v mesecu novembru pa bomo pričeli še z društveno ligo, na kateri k udeležbi prisrčno vabimo čim več članov. Prav tako bomo zelo veseli, če se nam bo pridružil kakšen nov član, ki mu obljublamo, da si bo s streljanjem lepo popestril prihajajoče dolge zimske večere.

Patricija Peklar

NK CERKVENJAK V SEZONI 2023/24

Tudi v NK Cerkenjak smo kot v vseh nogometnih ligah, začeli v sezono 2023/24. Ta sezona je za naš klub močnejša, zahtevnejša in obsežnejša. Poleg selekcij U7, U9, U11, U13 in članske ekipe smo letos formirali tudi selekcijo U15. Kar seveda za klub pomeni več organizacijskih in drugih nalog. K trenerski ekipi se je pridružil novi trener Martin Doliška, ki je prevzel selekcijo U11.

Tekmovanja v vseh ligah so že v polnem zagonu, oziroma se počasi končujejo. Naši nogometaši in nogometašice so zelo uspešni. Poudariti moramo, da goli vedno niso prioriteta, saj v naši Nogometni šoli šteje vse, treningi, igra, tekme, obnašanje, delovne navade ... V nogometni šoli skušamo slediti vsem standardom slovenskega in evropskega nogometa.

Tudi letos smo poskrbeli za licence trenerjev in njihova sprotna obvezna in neobvezna izobraževanja.

Da je strokovno delo trenerjev in vodstva kluba lažje, smo se letos odločili, da tudi na tem področju naredimo korak dalje, zato smo tehnične in vodstvene zadeve digitalizirali s pristopom k uporabi aplikacije Sportimus. Aplikacija ponuja velike možnosti

trenerjem, omogoča sledljivost nogometnega razvoja otroka kakor tudi obiske treningov, tekem in drugih obveznosti. Olajšano pa je tudi delo vodstva kluba, saj aplikacija omogoča zelo veliko možnosti tudi na tem področju.

Trenerji NK Cerkevjenjak in aktualni trener NK Maribor Ante Šimundža

V oktobru smo otrokom Nogometne šole NK Cerkevjenjak, seveda ob pomoči staršev, omogočili ogled nogometne tekme v Ljudskem vrtu v Mariboru, selekcije U9 med NK Maribor in FC Mainz 05. Za nogometaše/ice je tudi to bil poseben dogodek in dober »suhi« trening.

Udeleženci Nogometne šole 2023

Tekma NK Cerkevjenjak: NK Nafta

Člani še vedno pod vodstvom Romana Žamuta nastopajo v drugi ligi MNZ Maribor. Več o vseh rezultatih in delu selekcij pa je opisano v drugem članku. Omeniti velja, da se na MNZ MB vsi rezultati vključno s selekcijo U11, beležijo 0:0.

V klubu trenutno deluje devet trenerjev, novost Nogometne šole je tudi trener golmanov.

V poznem jesenskem in zimskem delu smo pred novimi izizvi, kako omogočiti nemotene treninge vseh selekcij na toplem in predvsem suhem v telovadnicah. Domača telovadnica je za vse selekcije praktično premajhna, saj na primer pri selekciji U9 redno trenira 23 otrok. Moramo pa z novo sezono uporabo telovadnice in uporabo igrišča na ŠRC-ju za vse selekcije zopet finančno pokrivati, kar predstavlja nov zalogaj za vodstvo kluba. V zimskem času bodo otroci in člani trenirali tudi v okoliških telovadnicah in se tako privajali na »tuji teren«, kar jim bo prav prišlo pri igranju na raznih turnirjih.

Za konec prvega dela sezone 2023/24 v vseh selekcijah načrtujemo tudi druženje s starši in skrbniki na kostenjeh piknikih in podobno.

Za zaupanje se zahvaljujemo vsem staršem, skrbnikom, sponzorjem in vsem, ki kakorkoli pomagata, da bo nogomet v Cerkevjenjaku še boljši in da bodo naši otroci prosti čas preživljali zdravo, v dobri družbi, se razvijali, pridobivali pozitivne delovne navade tudi s treniranjem NK Cerkevjenjak.

Jani Dimec, predsednik NK Cerkevjenjak

NK CERKEVENJAK

Pregled dogajanja po selekcijah

V začetku poletnih šolskih počitnic smo se na klubskem sestanku dogovorili, da v novo tekmovalno sezono 2023/2024 prijavimo 6 naših tekmovalnih selekcij, ki vse nastopajo pod okriljem MNZ Maribor. Sredi julija so pripravame na novo sezono najprej začeli člani, v avgustu pa so nato sledile še ostale selekcije. Prve ligaške tekme so se začele že konec avgusta.

Pregled dosedanjih aktivnosti po selekcijah (sezona 2023/2024)

U7 (Najmlajši cicibani, trenerja: Tilen Kovač in Sergej Košnik)

Naši najmlajši letos nastopajo v 4. skupini MB, kjer igrajo proti NK Kungota, NŠ Paloma Sentilj A in NK Jurovski Dol. Trenirajo dvakrat tedensko glede na vremenske razmere, udeležba na treningih pa je visoka. Trenutno v selekciji trenira 11 otrok iz Cerkevjenjaka, Vitomarcev, Svetega Jurija ob Ščavnici in Svete Trojice. Do sedaj so se udeležili dveh turnirjev pri NK Kungoti in NK Paloma. Iz obeh turnirjev skupno prihajajo s 5 zmagami in 1 remijem, toda lestvica se ne vodi. Največ zadetkov za ekipo sta dosegla Maks Košnik in Rok Rojs. Čez zimo pa bodo trenirali v telovadnici in se udeležili kakšnega izmed turnirjev.

U9 (Mlajši cicibani, trenerja: Damjan Žmavc in Jani Dimec)

Naša številčno najmočnejša selekcija, ki ima 23 otrok, letos igra v 1. skupini lig U9. Ekipi se je pridružilo veliko otrok s Svete Trojice. Letos se bodo pomerili proti NK Kungota, NŠ ROHO, ŠD Jakobski Dol, NK Dobrovce, NK Lenart, NK Jurovski Dol in NK Kovinar 2. Vodstvo tekmovanja je v letošnji sezoni malce spremenilo igralni sistem, vendar so se igralci tega že navadili. Ekipa ima potencial, beležijo odlične rezultate, vendar se rezultati ter skupna lestvica ne vodita.

Zimski čas bodo preživeli na parketu telovadnice in se udeležili kakšnega izmed okoliških turnirjev.

U11 (Starejši cicibani, trener: Martin Doliška)

Selekcija starejših cicibanov letos nastopa v 4. skupini, kjer so njihovi nasprotniki: NK Kungota, NK Rošnja-Loka (NŠ Dravsko polje), NK Pobrežje Rumeni, NK Malečnik, NK Jurovski Dol, NK Duplek in NK Marles hiše Limbuš-Pekre.

Ekipa ima kar 18 aktivnih igralcev, trenažni proces pa poteka po zamišljenih smernicah. Vzdušje v ekipi je fenomenalno, organizirali bodo kar nekaj dogodkov, ki bodo namenjeni druženju (ogled tekem, kostenjev piknik, zaključek, turnirji itd.) Rezultati selekcije so odlični, a se rezultati tekem ter lestvica pri tej starostni kategoriji ne vodijo. Pozimi bodo skočili v telovadnico ter na kakšen turnir.

U13 (Mlajši dečki, trener: Tadej Vajzman)

Mlajši dečki igrajo v 4. skupini lig U13, kjer merijo moči z naslednjimi klubi: NK Fram, NK Pobrežje, ŠD Starše – NŠ Dravsko polje, ŠD Jakobski Dol, NK Lenart, NK Dobrovce in NŠ ROHO B.

Selekcija šteje 17 igralcev, trenira pa 2-3x tedensko. Ekipi se je pridružilo nekaj novih obrazov, ki kažejo željo po dokazovanju in se hitro vključujejo v sistem igre. Glede na to, da letos ni vodene lestvice, je glavni cilj selekcije uigravanje ekipe in da vsi igralci dobijo podobno minutažo.

Ko se bodo temperature zelo spustile, pa se bodo preselili v telovadnico ter podali na kakšnega izmed turnirjev.

U15 (Starejši dečki, trenerja: Dejan Žmavc in Matic Pihler)

Ekipa v letošnji sezoni nastopa v B skupini lige U15, kjer igra kar 13 ekip in te so: NK Maribor, NK Maribor U13, NK Dravograd, NK Lenart, NŠ Slovenj Gradec, NK Peca – Akumulator, ŠD Starše – NŠ Dravsko polje, NK Dobrovce, NK Duplek, NK Miklavž, NK Kungota in NK Slivnica.

Kljub temu da selekcija šteje samo 14 fantov, le-ti pridno trenirajo trikrat tedensko. Do sedaj pa so odigrali 5 tekem, trikrat zmagali, enkrat remizirali in enkrat nesrečno izgubili. Trenutno zasedajo odlično 5. mesto. Razmerje danih in prejetih zadetkov je 25:5. Najboljši strellec ekipe je Tomi Horvat, ki je dosegel 9 zadetkov. Do konca jesenskega dela še jih čaka 6 krogov.

Selekcija bo zelo hladne zimske dni preživela v telovadnici ter obiskala kakšnega izmed turnirjev.

ČLANI (trener: Roman Žamut)

Člani so priprave začeli proti koncu julija, ekipi pa se je pridružilo nekaj novih igralcev. V času priprav na novo sezono so pridno trenirali ter odigrali 5 prijateljskih tekem.

Ekipa tudi letos nastopa v 2. članski ligi MNZ Maribor, kjer je letos 11 ekip. Poleg naše ekipe so v ligi še naslednji klubi: ŠD Brunšvik, NK Miklavž, NK Akumulator, NK Lenart, NK Kungota, NK Paloma, FC VOP Prepolje, NK Slivnica, NK Fram in NK Duplek.

Članska selekcija je po petih odigranih krogih v zgornjem delu lestvice. Dvakrat so zmagali, dvakrat remizirali ter izgubili le na gostovanju v Mežici. Gol razlika znaša 12:6, najboljši strellec ekipe pa je Martin Doliška s 3 zadetki. Na igrišču sta največ minut preživela Žiga Šipek in Miha Zagoršak. Do konca jesenskega dela še jih čaka pet krogov. Spomladanski del pa se bo začel proti koncu marca oz. v začetku aprila.

Trening NK Cerkevnik

Na koncu pa še samo opomnik, da je vpis v nogometno šolo NK Cerkevnik mogoč čez celotno leto. Pričakujemo vas v ŠRC Cerkevnik, lahko pa nas kontaktirate tudi preko našega Facebook profila, maila nkcerkevnik@gmail.com ali obiščete našo spletno stran www.nkcerkevnik.si, kjer boste lahko našli dodatne informacije o klubu ter nogometni šoli.

Dejan Žmavc, prof

KMN CERKVENJAK

Naše društvo je na začetku poletja organiziralo že tradicionalni turnir med zaselki Občine Cerkevnik. Začetek turnirja je zaznamovalo slabo vreme, vendar smo kljub dežju začeli, kar se je izkazalo za dobro potezo. Tekme na mokrem igrišču so bile zelo zanimive. Tudi obiskavnost, kljub slabemu vremenu, je bila spet vrhunska. Tribune so pokale po šivih. Obiskovalci so uživali na dobrih tekmah futsala, pijači in še boljših hamburgerjih izpod rok naši kuharjev Jerneja, Davorina, Aleša in Petra.

Na koncu je slavila ekipa Čagone.

Drugo mesto je osvojila ekipa Brengove.

Tretja je bila ekipa iz Smolincev.

V 1. MFL ligi smo na koncu osvojili nehvaležno 4. mesto, za pike 4 točke se nam je izmuznilo 3. mesto. Kljub vsemu smo s svojimi igrami zadovoljni, vidi se napredek pri mlajših članih, ki so iz sezone v sezono boljše in bolj uigrani. Tudi letos smo prijavljeni za nastopanje v 1. MFL ligi, ki se je že začela v začetku oktobra.

V ekipo pridobivamo vse več mlajših, kar nas zelo veseli, saj je mali nogomet oziroma futsal del Cerkevnikja in njegove športne zgodovine. Naša želja je še vedno telovadnica, ki bi nam omogočila še boljše pogoje. Mogoče pa kdaj?

David Košnik

VETERANI ANTUJ

Veterani Antuj smo v prejšnji sezoni ligo končali na 6. mestu. Sami smo pričakovali malo več, vendar ob pomanjkanju spomladanskih priprav in kopici poškodb več ni šlo. Liga je zelo kvaliteta, saj v njej igrajo tudi nekateri bivši prvoligaški igralci.

Letošnjo sezono smo začeli v malo boljšem ritmu in nanizali v prvih štirih krogih prav toliko zmag. Sami upamo, da bomo v podobnem ritmu nadaljevali in da se bomo borili za najvišja mesta. Ekipo smo malo »pomladili«, pa tudi poškodbe iz lanskega leta so zaceljene.

Prvega oktobra 2023 smo organizirali 4. krog veteranske lige v ŠRC Cerkevjak. Obisk je bil odličen, prav tako tekme, ki smo jih spremljali. Člani ekipe smo, kot veleva običaj v veteranski ligi, vse ekipe pogostili s hrano in pijačo. Ob tem bi se zahvalil vsem sponzorjem in donatorjem za pomoč.

David Košnik

AEROKLUB SRŠEN CERKVENJAK

V soboto, 17. 6. 2023, smo organizirali največjo klubsko prireditev, in sicer že **12. LETALSKI DAN AK CERKVENJAK 2023**. Zbralo se je veliko pilotov, ljubiteljev letenja in obiskovalcev, ki so si lahko ogledali pester letalski in zabavni program ter po želji z letalom poleteli med pticami.

O letalskem dnevu obširneje poročamo na str. 10. Op. ur.

V začetku septembra se je posadka tekmovalcev iz AK Sršen Cerkevjak udeležila DP ULN 2023 v Veržju in uspešno zastopala naš klub ter zasedla odlično peto mesto.

Drugače pa v klubu že potekajo pripravljala dela na podaljšanju vzletišča v Čagoni, kajti projekt obrambe pred točo z letali, ki se je nekaj časa poleti izvajal tudi iz vzletišča Cerkevjak ter razvoj letalskega turizma že sama po sebi kliče po podaljšanju vzletišča, in sicer severno proti avtocesti za cca 200 m. Obstoječe dimenzije ne omogočajo varnega letenja za tipe letal, ki se uporabljajo za protitočno obrambo z letali, in tudi letala iz tujine, ki bi nas lahko obiskala imajo zahteve po daljši pristajalni stezi.

Ekipo AK Sršen Cerkevjak na DP ULN 2023

Dogajanje na letalskem dnevu 2023

Smo stališča, da je treba izkoristiti ta veliki potencial, ki ga nudi samo vzletišče in v prihodnje intenzivno izvajati vse aktivnosti, da bo izvajanje obrambe pred točo iz Cerkevjak ter obisk letal iz tujine kaj kmalu realnost.

Cilj kluba za v prihodnje je predvsem zagotavljati najboljše možne pogoje za varno letenje tako za motorne pilote, modelarje kot motorne padalce. Prav tako želimo še naprej aktivno sodelovati z domačimi in tujimi klubi ter delati na približevanju letalskega športa vsem zainteresiranim. Zato vse zainteresirane vabimo, da se nam pridružite v klubu ali vsaj na naših prireditvah.

Spremljajte nas in se nam pridružite na:
<http://www.facebook.com/AeroklubSršen/>

Vito Kraner, tajnik AK Sršen Cerkevjak

ZNANJE – IZ ŠOLE IN VRTCA

NAGRAJENI ZASLUŽNI UČITELJI IN VZGOJITELJI

V prostorih kulturnega doma na Sveti Ani je 5. 10. 2023 ob svetovnem dnevu učiteljev potekala slavnostna akademija Društva pedagogov dr. Antona Trstenjaka, na kateri so podelili društvena priznanja prve in druge stopnje ter plakete.

Z namenom plemenitenja, ohranjanja in nagrajevanja naporov in dosežkov posameznikov društvo vsako leto razglašja in podeljuje priznanja in plakete učiteljem, vzgojiteljem in ravnateljem vzgojno-izobraževalnih zavodov. Udeležence slavnostne akademije so v dvorani nagovorili: Aleksander Šijanec, ravnatelj Osnovne šole Sveta Ana, župan Občine Sveta Ana Martin Breznik, predsednik društva pedagogov mag. Mirko Žmavc in dr. Justina Erčulj, profesorica za področje managementa, dolgoletna

predavateljica Šole za ravnatelje ter predavateljica na številnih slovenskih fakultetah.

Komisija za podelitev priznanj Društva pedagogov dr. Antona Trstenjaka v sestavi Cvetka Bezjak, Marjana Zorko in Aleksander Šijanec je ugotovila, da je v letos prispelo 26 vlog za priznanja in plakete. Odločili so se, da bo društvo podelilo osem priznanj prve stopnje, 13 priznanj druge stopnje in tri plakete društva pedagogov. Slednje se podeljujejo najzaslužnejšim učiteljem in vzgojiteljem.

Priznanja I. stopnje DP dr. Antona Trstenjaka so za leto 2023 prejeli: Martina Babič, Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona; Saša Firbas, OŠ Benedikt – VRTEC; Suzana Kaloh, OŠ Sveta Ana; Jožica Kovačič, OŠ Benedikt; Vesna Rošker, OŠ Lenart; Luka Sambolec, OŠ Jožeta Hudalesa Jurovski Dol; Ksenija Trinško, OŠ Voličina in **Ela Žibrat, OŠ Cerkvenjak-Vitomarci**.

Priznanja II. stopnje DP dr. Antona Trstenjaka so letos prejeli: Romana Kacijan, OŠ Sveta Ana – VRTEC; Simona Kotnik, Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona; Anka Leopold, OŠ in vrtec Sveta Trojica – VRTEC; Jelka Lešnik, OŠ Voličina – VRTEC; Slavica Marinič, OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova – VRTEC; Bernard Petek, OŠ Lenart; Marina Rožman, Vrtec Manka Golarja Gor-

nja Radgona; **Štefka Smej, OŠ Cerkvenjak-Vitomarci**; Mateja Šajhar, OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova; Sonja Šajher Repa, OŠ Jožeta Hudalesa Jurovski Dol – VRTEC; Silva Špindler, OŠ Jožeta Hudalesa Jurovski Dol; Irena Vajda, OŠ Lenart – VRTEC in Mojca Zemljič, OŠ in vrtec Sveta Trojica.

Plaketo DP dr. Antona Trstenjaka so letos prejeli: Slavica Trstenjak, OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova; Antonija Zorko, OŠ Benedikt in Jelka Žurman, OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova.

Program svečane akademije in podelitev so popestrili še posamezni deli muzikala Kekec, ki so ga izvedli učenci od 5. do 9. razreda domače osnovne šole pod mentorstvom Karin Petko Strmšek in Nataše Petek. Navdušili so s svojimi odličnimi otroškimi glasovi in igralsko sproščenostjo. Povsem polna dvorana obiskovalcev jih je nagradila z močnimi aplavzi.

Svoj nagovor je zaključil predsednik društva pedagogov še z naslednjo mislijo: »Na današnji dan, svetovni dan učiteljev, vam za dobro strokovno delo tudi čestitam. Čestitam vam za vztrajnost, srčnost, vdanost in uspešno pedagoško delo. Posebej pa čestitam vsem vam, ki boste danes prejeli zaslužena priznanja. Ta nam veliko pomenijo, saj ste izbrani le najboljši.«

Mag. Mirko Žmavc, spec., prof., predsednik dP dr. Anton Trstenjak

Prejemniki priznanja I. stopnje

Prejemniki priznanja II. stopnje

Prejemniki plakete

MAG. MIRKO ŽMAVC ŽE PETIČ RAVNATELJ

Svet Osnovne šole Cerkvenjak – Vitomarci je po postopku, ki traja od pet do šest mesecev, mag. Mirka Žmavca že petič zapored imenoval za ravnatelja omenjene osnovne šole za mandatno obdobje petih let.

Mag Žmavc je magister menedžmenta in specialist menedžmenta v izobraževanju, po osnovni izobrazbi pa profesor likovne pedagogike. Poleg tega je tudi zelo družbeno aktiven na strokovnem in drugih področjih. Med drugim je že 15 let predsednik Društva pedagogov dr. Antona Trstenjaka in podpredsednik Združenja ravnateljev vrtcev Slovenije. Vrsto let je bil tudi član Občinskega sveta Občine Cerkvenjak.

Za v. d. ravnatelja Osnovne šole Cerkvenjak – Vitomarci je bil prvič imenovan leta 2002. Ko se je naslednje leto prvič prijavil na razpis za ravnatelja, se je nanj prijavilo še pet kandidatov. Tudi pet let pozneje se je na razpis za ravnatelja prijavilo več kandidatov, odtele pa je bil na razpisih za ravnatelja edini kandidat. Tako je bilo tudi februarja letos, ko se je edini prijavil na razpis za ravnatelja Osnovne šole Cerkvenjak-Vitomarci do leta 2028.

Postopek imenovanja ravnatelja osnovne šole je zelo zahteven in dolgotrajen, saj mora ravnatelj osnovne šole, da bi ta delovala uspešno, uživati zaupanje lokalnih skupnosti - ustanoviteljic osnovne šole, pedagoškega in vzgojiteljskega zbora, staršev učenk in učencev ter države oziroma pristojnega ministrstva. Vsi omenjeni deležniki namreč sodelujejo in imajo svojo vlogo v vzgoji in osnovnošolskem izobraževanju mladih generacij.

Mag. Žmavc je pripravil »Program ravnateljevega vodenja javnega vzgojno izobraževalnega in javnega vzgojno varstvenega

Mag. Mirko Žmavc: V svojem petem mandatu si bom prizadeval uresničiti svoj »Program ravnateljevega vodenja osnovne šole 2023 – 2028«, ki sem ga poimenoval »Od kakovosti do odličnosti«.

zavoda Osnovna šola Cerkvenjak – Vitomarci 2023 do 2028, ki ga je imenoval »Od kakovosti do odličnosti«. Ta program je predstavil na Občinskem svetu Občine Cerkvenjak in na Občinskem svetu Občine Sv. Andraž v Slovenskih goricah. Oba občinska sveta sta ga po razpravi podprla in dala soglasje na Žmavčevo imenovanje za ravnatelja. Na učiteljskem in vzgojiteljskem zboru osnovne šole, na katerem je sodelovalo 55 članov, je dobil mag. Žmavc na tajnem glasovanju 94,5-odstotno podporo. Soglasno je njegovo imenovanje podprl tudi svet staršev, ki ima 28 članov. Potem ga je 11-članski svet Osnovne šole Cerkvenjak – Vitomarci s tajnim glasovanjem soglasno izbral za ravnatelja, vendar je pred izdajo sklepa o tem moralo dati soglasje (mnenje k imenovanju) še pristojno ministrstvo za izobraževanje. Šele nato je lahko svet zavoda izdal sklep o imenovanju mag. Mirka Žmavca za ravnatelja.

Tako je Osnovna šola Cerkvenjak-Vitomarci vstopila v novo šolsko leto z novim-dosedanjim ravnateljem. Na čelu z njim so na osnovni šoli že pripravili »Letno poročilo o realizaciji letnega delovnega načrta za leto 2022/23« na več kot 140 straneh, »Letni delovni načrt za šolsko leto 2023/24 s prilogami« na okoli 250 straneh in »Posodobljen vzgojni načrt« na več kot 25 straneh. Omenjene dokumente so v skladu z zakonom že predložili v obravnavo in sprejem svetu staršev in svetu zavoda. Na septembrskih sejah obeh organov sta bila omenjena dokumenta tudi soglasno sprejeta.

Prav tako je mag. Žmavc s sodelavci že začel aktivnosti za izboljšanje kadrovskih in materialnih pogojev za delovanje osnovne šole, kakor je zapisal v svoj program, za katerega je dobil podporo vseh deležnikov. V tem programu so predvidene tudi investicije v matično šolo in vrtec v Cerkvenjaku in v podružnično šolo in vrtec v Vitomarcih. Bolj podrobno bomo program predstavili v eni od naslednjih števil Zrnja.

Tomaž Kšela

ŠOLA TRETJEGA TISOČLETJA

Slovenski izobraževalni sistem in slovenska šola sta že na prelomu stoletja doživela veliko sistemskih sprememb; od uvajanja devetletke do drugačnih in spremenjenih oblik in načinov dela. Žal se je že pokazalo, da je po dveh desetletjih treba ponovno popolnoma prevetrili takratne kurikularne usmeritve. Treba bi jih bilo spremeniti, dopolniti in prilagoditi današnjemu času. Ta pa je seveda popolnoma drugačen kot pred skoraj tremi desetletji, ko se je velika šolska reforma tudi zgodila.

Trenutna stanja v družbi nas napeljujejo k temu, da so procesi sprememb nujni in potrebni. Svet mladih postaja danes popolnoma drugačen. Šolo bomo morali zato korenito spreminjati, da bo lahko zadostila potrebe in želje mladih, ki odraščajo v svetu umetne inteligence, kibernetičnih okolij in humanoidne robotike, ki bo sčasoma očitno zamenjevala tudi nas. Ne nazadnje bi morala biti tudi po meri staršev, kar pa je velikokrat težko ali skoraj nemogoče.

Ne daleč nazaj je celotno človeštvo presenetila epidemija, ki je korenito posegla tudi v izobraževalne tokove. Kot trdi Kodešlj (2020), že samo izobraževanje na daljavo je zaradi pandemije postalo povsem nov in globalen pojav svetovne razsežnosti, ki zahteva nujno dostopnost do računalnika in interneta. Vendar pa materialni pogoji, čeprav nujni, niso zadostni. Pri tem je pomembna računalniška in digitalna pismenost tako učiteljev kot učencev. Ko sta zagotovljena ta dva pogoja, je pričakovati, da bo tovrsten pouk imel rezultate. Naše izkušnje niso slabe, a jih bo treba sčasoma tudi nadgrajevati.

A brez ljudi vendar le ne bo šlo. Potrebni smo ljudje, ki te procese vodimo in organiziramo. Tudi brez otrok ne bo šlo. In te naj bi veliko naučili in jih seznanili z marsičim, kar seveda velikokrat preseneča tudi nas. Šolska polja tako postajajo vedno zahtevnejša in od nas izobraževalcev zahtevajo visoko strokovnost in druge

oblike kompetentnosti. Šola tako postaja zelo kompleksno področje, ki zahteva celovite in usklajene pristope.

Sodobna šola v ospredje postavlja kompetenco kritičnega mišljenja, reševanja problemov, sodelovanja in ustvarjalnosti, ki je podprto z digitalno pismenostjo. Vse bolj postajajo pomembni višji spoznavni procesi, s katerimi naučeno in osmišljeno znanje uporabljamo v različnih situacijah na prožen in ustvarjalen način. To pa seveda ni tako preprosto in še manj enostavno.

Pri tem je na eni strani pomembna računalniška in digitalna pismenost učitelja, ki v digitalno podprtem učnem okolju pri svojem delu premišljeno uporablja sodobne in inovativne didaktične pristope, na drugi strani pa digitalna kompetentnost učenca, da zna in zmore digitalna orodja uporabljati in mu le-ta pomagajo pri doseganju višjih oblik učenja in znanja.

V zadnjem času se postavlja vprašanje, kaj moramo storiti, da bomo ustvarili šolo, ki bo učence pripravila na hitro spreminjajočo se družbo in sledila tehnološkim inovacijam ter napredku. V ospredje se postavlja učenca, ki ga z inovativnimi pristopi pripeljemo k samostojnemu razmišljanju in raziskovanju. Pouk v sodobni šoli pa naj temelji na celostnem učenju, bogatem učnem okolju, samoregulaciji in samorefleksiji, aktivnih oblikah ter metodah dela, podprt s sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo. Nove in prilagojene metode, oblike učenja in poučevanja so torej za doseganje ciljev ključne in neizbežne.

Že uvedeni novi pristopi v šoli 21. stoletja upoštevajo tudi sodobne koncepte znanja, ki poleg vsebinskega znanja v ospredje postavljajo spretnosti in veščine, kot so sposobnost samostojnega iskanja informacij, sposobnost kritičnega presojanja informacij, sposobnost kritičnega mišljenja, sposobnost uporabe informacij v različnih situacijah in še veliko drugega.

Za uresničevanje sodobnih konceptov znanja po načelih sodobne šole je torej treba zagotoviti vzgojno-izobraževalni načrt, ki ima značilnosti, da učno okolje v ospredje postavlja učenje kot primarno dejavnost in ne predstavlja alternative ključni vlogi učitelja in strokovnjakov za učenje, temveč je odvisno od njih.

Tudi sodelovalno učenje je v sodobni šoli nadgradnja skupinske učne oblike, pri katerem s strukturnim pristopom zagotavljamo uresničevanje osnovnih načel sodelovalnega učenja, kot so: soodvisnost učencev, njihova medsebojna interakcija, heterogenost skupine, vključenost in odgovornost vseh članov skupine ter uporaba ustreznih sodelovalnih veščin.

Tudi medpredmetni pristop za učence prinaša mnoge prednosti, kot so celostno dožemanje sveta, izkušnjsko učenje, prenašanje usvojenega znanja in procesov na druga področja, individualizacija in diferenciacija pouka. Tovrstno poučevanje in učenje presegajo okvirje posameznega učnega predmeta, saj omogoča povezovanje in združevanje različnih učnih ciljev v smiselno celoto. Celostno učenje tako zagotavlja povezavo in poenotenje znanja, učence globoko motivira k drugačnemu zaznavanju ustvarjalnemu povezovanju vsebin in oblikovanju novih in drugačnih miselnih modelov, struktur in sistemov.

Z navedenim se srečujemo seveda tudi pri nas. To nas velikokrat postavi na razpotja med vsakodnevno realnostjo in situacijami, ki se jim ne moremo izogniti. To je že omenjeni svet umetne inteligence in svet kibernetičnih okolij, v katerih veliko vsakodnevne časa preživijo naši mladostniki. Mlade moramo zato pripraviti na to, da bodo v realnih situacijah znali odreagirati premišljeno in odgovorno. V kibernetičnem svetu so namreč postavljeni v sveto-ve užitek, neodgovornosti za svoja dejanja in svet popolnosti, ki v realnosti seveda največkrat ne obstaja. Ravno na to moramo biti tudi v šolah še kako pozorni.

Tudi v našem okolju se trudimo, da bomo našim otrokom tudi v prihodnje zagotavljali to in seveda še veliko drugega. Svoje vsakodnevno delo zato usmerjamo v kakovosten pouk in spodbujanje ustvarjalnega in inovativnega učnega okolja. Posebno skrb pa namenjamo tudi skrbi za dvig motivacije za učenje, saj ugotavljamo, da ta namreč z leti med mladimi vidno upada. Naša okolja, v katerih živimo, so lahko odličen izvor informacij, polje

vseživljenjskega učenja in pridobivanja vsakodnevnih izkušenj. Otrokom moramo tako še bolj približati sonaravno bivanje in učenje izven učilnic. Narava tako ostaja neomejen vir energije za učenje, sonaravno bivanje pa njena pozitivna posledica, ki lahko vsakomur od nas samo koristi.

Velika škoda pa je, da znanje ni več primarna vrednota mladih. Sistem vrednot postaja drugačen in spremenjen. Lahko bi celo rekli, da se je skoraj obrnil na glavo. V ospredje velikokrat postavlja negativizem, egoizem, sebičnost in še marsikaj. Širjenje individualizma in stremljenje k navidezni popolnosti pa je seveda lahko velikokrat tudi zavajajoče, čeprav je med mladimi zelo razširjeno. In ravno na to moramo biti vsi zelo pozorni.

Ostati moramo tako na trdnih tleh. Otroke moramo še naprej ustrezno vzgajati in izobraževati v duhu poštenosti in osebne odgovornosti. Nuditi jim moramo ustrezne materialne pogoje, ki jim bodo zagotavljali dobro vsakodnevno delo; pa naj bo to v vrtcih ali šolah. Imamo zdrave in razigrane otroke, ki jih je treba ustrezno usmerjati in jim na poti njihovega odraščanja tudi nenehno pomagati. Vzgoja je danes postala zelo kompleksna, glede na čas in prostor, v katerem živimo. Sicer pa, kot nam je znano že iz zgodovine, nikoli ni bila enostavna in preprosta. Nad mladimi so tarnali že stoletja nazaj. In tako je še tudi danes.

Še vedno pa lahko trdim, da ni dobre šole ali vrtca brez dobrih staršev in otrok ter dobrih učiteljev in vzgojiteljev. Vsi ti so namreč ključnega pomena pri njihovi vzgoji in izobraževanju.

Zato še naprej ostaja, da si moramo med seboj pomagati in iskati tisto, kar bo najboljše za vse; tako za otroke in starše kakor tudi za nas, ki vsakodnevno z otroki delamo.

*Mag. Mirko Žmavc, spec., prof.,
ravnatelj OŠ Cerkvenjak - Vitomarci*

VRTEC SPET KLIČE PO OTROŠKEM SMEHU

Za nami so počitnice, ki so jih otroci preživeli v družbi prijateljev iz vrtca, nekateri na krajšem oddihu na morju, nekateri pa so si privoščili dolge počitnice in so se poslovili od vrtca junija in ga pozdravili komaj s prvim septembrom.

V letošnjem vrtčevskem letu je v naš vrtec vpisanih 120 otrok, ki so razporejeni v 7 oddelkov. Trenutno v vrtcu deluje 6 oddelkov, v katerih je trenutno vpisan 101 otrok. 8 otrok pa se nam bo še pridružilo do meseca februarja 2024. Prav tako se bo februarja 2024 odprl novi oddelk za naše najmlajše otroke iz naše občine. V novi oddelk bo prihajalo 11 otrok.

Vizija vrtca: s spoštljivim medsebojnimi odnosi ustvarjamo vrtec in šolo s kvalitetnim vseživljenjskim učenjem in razvijanjem pozitivnih vrednot.

Prednostni cilji in naloge v tekočem letu: intenzivno sodelovanje s šolsko svetovalno službo – otroci s posebnimi potrebami.

Prednostna naloga v vrtcu: uporaba vljudnostnih izrazov.

Obogatitvene dejavnosti, ki bodo potekale v tem vrtčevskem letu: Teden / mesec otroka (Zakaji in zatoji radovednosti); Kostanjev piknik; Slovenski tradicionalni zajtrk (17. 11. 2023); Razigrano v praznične dni decembra; Srečanje z dedki in babicami; Pust; Živ-Žav med skupinami (1.sreda v mesecu: IGRALNI DAN, 2. sreda v mesecu: ŠPORTNE MINUTE, 3. sreda v mesecu: KINO DAN).

Dneve si bomo polepšali tudi s prireditvami, ki jih bomo pripravili za starše in širše občinstvo. Prav tako se bomo udeležili prireditev v sklopu občine in osnovne šole.

Prireditve, ki bodo potekale v letošnjem vrtčevskem letu: Prireditve za novorojenčke – v sklopu Občine Cerkvenjak; Ujemi trenutek – v sklopu Osnovne šole Cerkvenjak – Vitomarci; Snežne dogodivščine; Ena sama – MAMA; Zaključna prireditve.

Projekti v vrtcu, ki jih bomo izvajali preko celega leta: Z igro do prvih turističnih korakov; Pasavček; Sobivanje; Varno s soncem; Pravljice.

Kino dan v vrtcu

Igra v peskovniku

Bivanje v vrtcu bomo obogatili z obiski knjižnice, otroci najstarejše skupine se bodo odpravili na v Vrtce v naravi in bodo preživeli eno noč na turistični kmetiji, prav tako bodo eno noč prespali v vrtcu. Srečali se bomo z gasilci, policisti, zdravstvenimi delavci. Sodelovali bomo tudi z Društvom upokojencev Cerkvenjak.

Delavke Zdravstvenega doma Lenart nas bodo redno obiskovale in nam predstavile zdravstveno ter zobozdravstveno preventivo. Obiskal nas bo Zobokroki, ki bo predstavil otrokom pravilno tehniko umivanja zob.

Tekom vrtčevskega leta si bomo ogledali 5 gledaliških predstav v izvedbi gledališkega društva KU-KUC.

Sodelovali bomo tudi v humanitarnih akcijah in tako otroke učili, da skupaj zmoremo marsikaj doseči.

Najstarejša skupina bo imela tudi interesno dejavnost iz angleškega jezika, kjer bodo spoznali osnove angleščine, ki so primerne za vrtce.

Od treh let dalje pa imajo otroci na voljo tudi plesni tečaj v izvedbi plesne šole Samba.

Sledili bomo tudi dogajanjem v našem kraju in željam otrok in tako marsikaj novega in pestrega še dodali na naš seznam dogodkov in doživetij.

Igralnica v naravi

Na sprehodu

Upam si trditi, da bo to vrčevsko leto zagotovo spet polno otroškega smeha in veliko pridobljenega znanja. Najbolj pa si upam trditi, da bo spletenih veliko trdnih prijateljstev, ki bodo trajala nadaljnja leta, mogoče tudi desetletja.

Vodja vrtca Aleksandra Pučko

MED NAŠIMI LJUDMI

DVA VIKENDA SO POMAGALI POMOČI POTREBNIM

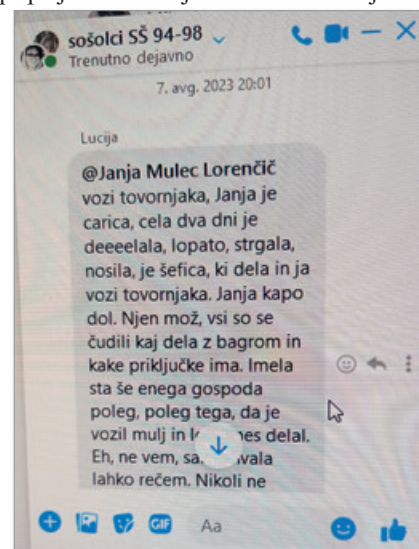
Narava je pokazala enega svojih najbolj krutih obrazov in mnogi so po besnenju vode in vetra v petek, 4. avgusta, nemočno zrlili v poplavljenе hiše in mesta, kjer so bile, in iskali poti, ki jih ni bilo več. Bila je bolečina in spomin na dotlej vsakdanje podobe, ki niso bile več takšne ali so povsem izginile. Obup, a vendarle iskricе upanja. Sočutje in pomoč sta prihajala. Od vsepovsod, tudi iz Slovenskih goric, iz Cerkvenjaka.

Po pogovoru Janje Mulec Lorenčič dan zatem s sošolko iz srednje šole, ki živi v Rečici ob Savinji, so stekle hitre priprave in v nedeljo in ponedeljek je tričlanska ekipa **Gradbeništva Lorenčič, d. o. o.**, z bagrom, tovornjakom in z voljnimi rokami ter z močno voljo in željo pomagati bila v izjemno pomoč ob poplavljeni hiši in gospodarskem poslopju. Zdravko Lorenčič, nadvse spreten strojnik, Janja, izurjena voznica tovornjaka, in Ivan Merzel so 25-krat napolnili in odpeljali tovornjak blata, lesa in vsega, kar je naplavila voda. Podobe dobro poznamo iz pretresljivih televizijskih posnetkov. V ponedeljek pozno zvečer so se utrujeni, a z zavestjo, da so pomagali, vrnili domov z novim načrtom.

Po ogledu bližnjega kampa Menina, kjer so bili večkrat gostje, so se namreč odločili pomagati tudi tam. Naslednjo soboto, nedeljo in v ponedeljek so s prijatelji, v glavnem iz Sv. Jurija ob Ščavnici, v treh dneh se jih je zvrstilo 25, pomagali pri čiščenju poplavljenega in razdejanega kampa. Cerkvenjačani so bagru in tovornjaku dodali še demper, prijatelj iz Jurija Beno Rohitelj (Rohitelj Beno, s. p.) pa je pripeljal še tovornjak in ICB. Razdeljeni v skupine, kakor so pač po svoji usposobljenosti zmogli najbolj pomagati, so pustili močan in neizbrisen vtis. Ob besedah globoke hvaležnosti in zahvale ob slovesu so tudi Facebook in druge socialne medije polnili sporočila o njihovi velikodušni in spretni pomoči. Vse njih pa še vedno bogati občutek, da so opravili dobro delo. Veliko! so rekli ljudje ob Savinji.

Edvard Pukšič

NOVI ŽUPNIJSKI UPRAVITELJ V ŽUPNIJI SVETEGA ANTONA

Župnija Svetega Antona ima novega župnijskega upravitelja. To je Damjan Tikvič, ki ga je na to mesto s 1. avgustom imenoval mariborski nadškof in metropolit monsinjor Alojzij Vcikel. »Vodilo moje ga življenja je iskanje resnice, saj ta osvobaja,« je na

začetku svojega službovanja na novi dolžnosti dejal Tikvič.

Mariborska nadškofija že po tradiciji v osrednjem tedniku rimskokatoliške cerkve v Sloveniji na prvo avgustovsko nedeljo objavi osebne spremembe in premostitve duhovnikov. Tako je mariborski nadškof in metropolit monsinjor Alojzij Cvikel s 1. avgustom dosedanjega duhovnega pomočnika v Makolah, Slovenski Bistrici in pri Sv. Venčeslavu razrešil omenjenih služb in ga imenoval za župnijskega upravitelja pri Svetem Antonu v Slovenskih goricah.

Damjana Tikviča, ki se je rodil leta 1979 v petčlanski družini zakonca Marjanci in Branku Tikviču, smo zaprosili, naj nam pove nekaj besed o sebi in svoji dosednji življenjski poti. Povedal je, da je odrasčal v kmečkem oziroma vaškem okolju v Mesnem vrhu v Slovenskih goricah, nedaleč od Ptuja, le okoli 15 kilometrov od Cerkevňjaka. Po osnovni šoli ga je življenjska pot vodila v Ljubljano v malo oziroma dijaško semenišče k minoritom. »V tem obdobju sem pri salezijancih v Želimlju nedaleč od Ljubljane končal gimnazijo. Duhovniško formacijo sem prejel pri frančiškovihi bratih minoritih. Kot duhovnik sem veliko let deloval v domu duhovnih vaj pri Sveti Trojici v Halozah. Življenje s sabo prinese določene odločitve: ena od teh je bila, da svojo pot nadaljujem kot škofijski duhovnik,« nam je svojo dosednjo življenjsko pot predstavil Tikvič, ki je v zadnjih dveh letih deloval kot duhovni pomočnik po različnih župnijah mariborske nadškofije. »Božja previdnost me je v tem letu postavila za upravitelja Župnije svetega Antona v Slovenskih goricah.«

Župnijsko občestvo je Damjana Tikviča lepo sprejelo, saj so bili brez svojega »dušnega pastirja« že nekaj mesecev.

T. K.

Novi župnijski upravitelj v župniji Svetega Antona Damjan Tikvič

NAGRAJENKA OBČINE CERKVENJAK V MEDIJAH

Med vsemi nagrajenci Občine Cerkevňjak, ki so na osrednji proslavi ob 25. občinskem prazniku Občine Cerkevňjak iz rok župana Marjana Žmavca prejeli priznanje občine, je bila deležna najdaljšega aplavza Marija Vogrin iz Andrencv (domačini ji pravijo Ropritova Micka), ki je za dolgoletno prostovoljno delo in dosežke na področju kulture ter zborovskega petja prejela »zahvalo Občine Cerkevňjak«. To so opazili tudi novinarji, zato je Marijo Vogrin letos poleti predstavilo več slovenskih medijev.

Za zelo brani osrednji mariborski spletni medij Maribor24.si je v pogovoru z novinarjem Damjanom Veršičem Marija Vogrin povedala, da se je rodila v Andrencih leta 1938. S starši in dvema sestrama je živila na manjši kmetiji, na kateri so imeli štiri krave in prašiče, hodili pa so tudi »na tabrh« k bližnjim kmetom, s čimer so odslužili oranje.

Že pri osmih letih je začela služiti pri organistu Jakobu Mohoriču, kjer se je naučila igrati na orgle. Kasneje je bila vrsto let organistka v cerkvi Sv. Antona.

Že kot dekle se je pridružila cerkvenemu zboru in pevske

mu zboru kulturnega društva, ki ju je kasneje več let tudi vodila, s skupino pevk in pevcev pa je pela tudi na pogrebihi. Na zadnji poti so pospremili na stotine občank in občanov Občine Cerkevňjak in sosednjih občin. Poleg tega je bila ena najbolj dejavnih ljudskih pevk v Cerkevňjaku, neprecenljiva pa je tudi njena pomoč pri ohranjanju starih ljudskih napevov in besedil, zlasti kolednic.

Tako kot vsakdo, je tudi Ropritova Micka v življenju poleg lepih doživela tudi hude trenutke. Najprej sta ji umrla oče in mama, nato mož Vinko, pred nedavnim pa po hudi bolezni še ljubljena hčerka Dragica. Od ožjega sorodstva so ji ostali vnukinja Katja, vnuk Tadej in zet Andrej, ki jo imajo vsi zelo radi. Trenutno živi v hiši, v kateri se je rodila, z vnukom in zetom, ki lepo skrbita zanjo.

Kot pravi Ropritova Micka, včasih ljudje niso imeli mobilne, interneta, televizije in celo radijskega sprejemnika ne, zato so si krajšali čas s petjem, ki ljudi osrečuje. Zato sama pri svojih 85 letih še vedno rada kaj zapoje, čeprav, kot pravi, bolj poredko.

Tomaž Kšela

Marijo Vogrin, po domače Ropritova Micka, ki je vse življenje s petjem osrečevala ljudi v Cerkevňjaku in sosednjih občinah, je predstavilo več slovenskih medijev.

PRVO LETO KRALJEVANJA

Skoraj leto je že minilo, odkar se je moje življenje korenito spremenilo, saj sem sprejela posebno poslanstvo; krono, ki vsaj toliko, kot s seboj prinaša radosti in nepozabnih trenutkov, predstavlja tudi odgovornost. Prosti vikendi so sedaj postali vikendi, ko je treba že navsezgodaj urediti frizuro, pripraviti obleko in se odpeljati širom Slovenije srečati "kraljeve" prijatelje in spoznavati nove ljudi, predvsem pa preizkušati izvrstno lokalno rujno kapljico in s tem širiti dober glas o našem malem, a nič manj pomembnem kraju.

Prav vsi dogodki, ki sem se jih imela v tem letu priložnost udeležiti, so v mojem dnevniku ostali zapisani s samimi superlativi, še posebej pa mi je ostal v spominu dan, ko sem imela priložnost svoje prijateljice, vinske kraljice, povabiti v naš Cerkevňjak. 17. 6. 2023 sem v sklopu 25. občinskega praznika naše občine v goste sprejela vinsko kraljico Občine Starše Anjo Kelc, vinsko kraljico metliške črnine Nino Pečarič, Ljutomersko vinsko kraljico Sandro Kaučič ter vinsko kraljico Društva vinogradnikov Mala Nedelja Nušo Novak. Po druženju pri nas doma smo se udeležile degustacije na vinotoču Pučko, kjer nas je z izvrstnim vinom in lepo besedo sprejel Ivan Janez Pučko ter nam razkazal svojo vinsko klet. Druženje smo nadaljevale ob sprehodu po centru Cerkevňjaka in ogledu naše potomke najstarejše trte na svetu. Sledil je vrhunec dneva, ko smo si imele priložnost naš kraj ogledati iz ptičje perspektive; kot gostje na letalskem dnevu, ki ga je prirejal Aeroklub Cerkevňjak, smo namreč na vzletišču v Čagoni po imenitni dobrodošlici, ki nam jo je priredil predsednik društva Ivan Divjak, s športnimi letali poleteli nad Slovenskimi gorami in tako še drugače doživele utrip Cerkevňjaka in ostalih bližnjih krajev Slovenskih gor. Po pristanku na trdna tla smo dan zaključile kot gostje ob odprtju razstave Vino in kulinarika v prostorih avle Vlada Tušaka v Cerkevňjaku ter druženje ob

izvrstni kapljici, odlični hrani in ogledu ene izmed najlepših vinskih kleti daleč okrog zaključile na Izletniški kmetiji Breznik.

Tega nepozabnega dne ne bi bilo, če se moji prošnji za pomoč ne bi odzvali domačini, ki so nam na široko odprli vrata in mi omogočili, da sem svoje prijateljice kar se da lepo pogostila in jim pričarala nepozaben dan. Zato bi se ob tej priložnosti želela iz srca zahvaliti g. Ivanu Janezu Pučku za sprejem in pogostitev na svojem vinotoču, g. Ivanu Divjaku za zabavni program v času čakanja na polet in za sam polet z letali ter družini Breznik za izvrstno pogostitev ob zaključku večera. Vama, Martina in Marko, ter vsem, ki mi vedno nesebično ponudite pomoč in nasvete, pa srčna hvala za vse tekom mojega celotnega dosedanjega kraljevanja. Zgodba vinske kraljice ni namreč le zgodba dekleta, ki nosi krono, pač pa mnogih ljudi iz ozadja, saj brez njih velikokrat ne bi šlo.

Kaj naj dodam za konec? Uporabila bom besede, s katerimi sem strnila eno izmed preteklih objav na facebook profilu Cerkvenjaške vinske kraljice, ker objavljam utrinke mojih "kraljevih" potovanj; "Zares uživam v svoji vlogi, vsak trenutek v moji obleki in kroni zajemam s polno žlico ter se že veselim vseh novih dogodivščin, ki me še čakajo!"

Cerkvenjaška vinska kraljica Patricija Peklar

SREČALA STA SE PO 50 LETIH

Sejmi so pogosto prostor, kjer se po naključju srečajo stari znanci in znanke. Slednje se je zgodilo tudi na sejmu SOBRA septembra v Gornji Radgoni. Po polnih 50 letih je prišlo do srečanja med nekdanjima vojakoma JLA Francem Bratkovičem iz Cerkvenjaka in Dragom Knezom z Ostrožnega pri Celju. Vojaški rok sta skupaj služila v letih 1972/73 v Kragujevcu v Srbiji.

V sklopu sejma je tam potekalo državno gasilsko tekmovanje Matevža Haceta. Knez je bil član gasilske tekmovalne enote starejših članov PGD Ostrožno, Bratkovič pa po dopisniški liniji. Nekdanja vojaka in prijatelja, danes upokojenca in oba gasilca od osnovnošolskih let, sta si ob njunem srečanju imela veliko povedati in sta obudila marsikatero dogodivščino iz časa služenja vojaškega roka.

E. P.

NJIHOV ČAS

95 LET MARGARETE OSTERC

Najstarejša občanka Občine Cerkvenjak je bistrega spomina in z vsem na tekočem, tudi s politiko

8. julija je dopolnila 95 let Margareta Osterc, rojena Kajdič, iz Cenkove pri Cerkvenjaku, ki je sedaj tudi najstarejša občanka Občine Cerkvenjak. Rojena je bila 1928. leta v Hercegovščaku pri Gornji Radgoni v številni družini. Jubilantkina življenjska pot je bogata spominov in dogodivščin. Živ ji je ostal spomin, kako je bilo ob Hitlerjev napadu na Jugoslavijo v Radgoni in štiriletnega vojnega obdobja, vključno s koncem, ko se je okupatorska vojska ob koncu vojne vračala domov. Leta 1949 se je poročila s Cerkvenjačanom Ivanom Ostercem. Njena prva služba je bila na okraju v Gornji Radgoni, na Rdečem križu, za tem v tajništvu na pošti v Ljutomeru in Mariboru ter potem še v pisarni zdravnika dr. Adolfa Drolca v Mariboru. Ko je delala na pošti, je pela tudi v poštne pevskem zboru.

Čeprav je imela dobro službo, mož pa je bil obrtnik slikopleskar, ju je življenjska pot leta 1961 za deset let zanesla na tuje, v Nemčijo. Od leta 1973 do 1989 pa je bila Margareta samostojna gostinka. Le kdo ni poznal znane gostilne Trije mušketirji na Pobrežju v Mariboru, ki jo je vodila in katere lastnica je bila. Na njo jo še danes veže veliko spominov. Na ceniku so imeli blizu sto artiklov, od pijač do hrane. Bili so tretji največji odjemalec piva Zlatorog na območju Maribora. Špricerji so se velikokrat naročali na metre.

Med gosti so bili od čisto navadnih, preprostih ljudi tudi znane osebnosti iz družbeno političnega življenja do mariborskih pevcev: Iva Mojzerja, Jožeta Koblerja, Alenke Pintarič in drugih. Margareta pove, da je »kot gostilničarka doživela razne prigode«.

Moža je izgubila 1985. leta. Imela sta dva sinova, starejši sin Marjan živi s svojo družino v Nemčiji, mlajši sin Sandi je ostal doma. V Cerkvenjak se je preselila leta 1991 v času osamosvojitvene vojne.

Margareto Osterc je ob njenem življenjskem prazniku obiskal in ji voščil tudi cerkvenjaški župan Marjan Žmavc.

Kljub visoki starosti, čeprav z njo živita sin Sandi in vnukinja Mateja, ki je pri dveh letih starosti ostala zaradi bolezni brez mame, še bistra in zgovorna Margareta vedno rada kuha in lika. Še vedno jo zanima tudi šport, predvsem zimski športi, in tudi s političnim dogajanjem je na tekočem. Kljub častitljivim letom jo navdaja pozitivna energija in vse slabe stvari zna povedati na humoren način. Brez dvoma zanjo lahko rečemo, da je pravi življenjski leksikon.

Najstarejša cerkvenjaška občanka Margareta Osterc, ki ima dva sinova, dve vnukinji in tri pravnuke, nam ob obisku pove, da v Ljubljani še živi možev brat Roman, ki šteje 93 let in je bil nekoč pri politiku Ribičiču v službi sekretarja. Ob njenem visokem življenjskem jubileju pa jo je obiskala tudi vnukinja Sandra z najmlajšim pravnikom Julijanom iz Nemčije.

Franc Bratkovič

95 LET MARIJE POLJANEC

95-letni življenjski jubilej je 29. julija praznovala tudi druga najstarejša občanka Občine Cerkevjak, Marija Poljanec, rojena Mlinarič v Hočah. Sicer pa sta starša bila doma, oče s Stavešinskega Vrha, mati z Janževega Vrha. Osnovno šolo je obiskovala v Radencih in zatem, ko so se preselili na svoje v Grabonoški Vrh, v Cerkevniku. Marija je bila odlična učenka, ker pa takrat, ko bi lahko šla s šolo zaključila, ni bila stara 14 let, je morala kljub uspešno zaključenemu šolskemu letu hoditi v šolo še eno leto. Takšen, kot pove, je takrat pač bil šolski zakon. Tako je tedaj pomagala učiteljici. Če je ta imela kakšne opravke ali bila kako drugače odsotna, jo je nadomeščala.

Naprej v šole ali učiti se ni šla, ker doma ni bilo denarja. Učitelj Vlado Lorber jo je kot petnajstletno dekle priporočil za delo pomočnice vzgojiteljice v tedanjem nemškem vrtcu v Cerkevniku. Zadnje leto vojne je bila premeščena za vzgojiteljico otrok na Hajdino pri Ptuj. Vmes je v Slovenski Bistrici uspešno opravila tudi tečaj za vzgojiteljico.

Leta 1949 se je poročila s Karlom Poljancem. Rodili so se jima trije sinovi: Ivan, Ludvik in Edo. Z možem sta 1954. leta v Cogotincih, kjer Poljančeva kljub visoki starosti živi še danes, kupila manjše posestvo. Mož je prva leta delal v cerkvenjaški zadrugi, potem pa v sosednji Avstriji. Ona pa je skrbela za otroke in gospodinjila. Tudi »tavrhi«, delo pri kmetih, ji niso bili tuji.

Jubilantka Marija Poljanec v družbi z Marjanom Žmavcem, županom Občine Cerkevjak, in sinovoma Edijem in Ludvikom.

Tudi Marija Poljanec je ob svoji visoki starosti zelo razumna in razgledana. Na mlada leta ji ostaja v spominu delo suflerke pri igranju Divji lovec, Rdeča kapica in Raztrganci, ki jih je režiral Vlado Lorber.

Kot pove, »danes za neko delo nisem več sposobna, se pa še vedno sama uredim za vsak novi dan, ki pride«. Nekaj let nazaj je še pletla, skrbela za vrt, vzela v roke časopise in gledala televizijske novice. Sedaj ima težave tudi z gledanjem televizije.

Jubilantka pohvali sina Eda, ki ima v soseščini domačije svojo hišo, da lepo skrbi zanjo. Vsaj enkrat mesečno jo obiščeta tudi Ludvik in Ivan. Vesela pa je tudi obiskov vnukinj, pravnukov in pravnukinj. Zelo pa pogreša svojo bivšo sosedo Jožico, ki zaradi bolezni zdaj živi pri svojcih v Ljubljani.

Franc Bratkovič

ZLATI DA STA SI REKLA JUSTA IN MAKŠ

Pred 50 leti sta v Cerkevniku poročno zaobljubo sklenila Justa Pirš in Maks Žmavc in po teh letih zakonskega jarma dočakala zlato poroko. Njuna skupna življenjska pot se je začela že leto prej, leta 1972, ko so službene obveznosti vodovodnega inštalaterja Maksa iz Gočove pripeljale v Župetince, kjer se je gradilo

vodovodno omrežje, in se je tam spoznal z Justo. Preskočila je iskrica ljubezni in že naslednje leto sta stopila pred matičarja v Lenartu in pred oltar cerkve sv. Antona Puščavnika v Cerkevniku.

Zlatoporočnica sta zlato zaobljubo sklenila v soboto, 10. junija, v cerkvi v Cerkevniku, kjer je civilni obred najprej opravil Marjan Žmavc, župan Občine Cerkevjak, nakar je sledil cerkveni obred. Cerkveno zlato poroko je pred številnimi svati opravil trojiški pater Damjan, Maksov sošolec iz osnovne šole v Gradišču, danes Sv. Trojici v Slovenskih goricah.

Zakoncema Justa, katera je na domačem posestvu v Župetincih gospodarila, in Maksu, ki je bil zaposlen v Komunalnem podjetju Lenart, kasneje preimenovanemu v Centrovod Lenart, sta se rodila dva otoka - Igor in Tatjana. Slednja sta bila tudi priči zlati zakonski zvezi.

Kot sta povedala, sta na skupni življenjski poti doživela veliko lepih in svetlih trenutkov, pa tudi težke preizkušnje, ki sta jih s skupno močjo in ljubeznijo uspešno premagala. Danes jesen življenja preživljata skupaj s sinovo družino v Župetincih, kjer se še vedno najde tudi kakšno opravilo, da jima ni dolgčas. No tega jima krajša tudi vnukinja Gabrijela s svojimi vajami mažoretnih spretnosti in twirling plesa. Vesela sta obiskov hčerkinine družine, ki živi v Trnovski vasi, in vseh ostalih sorodnikov. Družinska srečanja so jima v največje zadovoljstvo in veselje.

Zlatoporočno slavlje sta zlatoporočnica s svojimi gosti nadaljevala v gostilni Ploj v Smolincih, kjer so jima, tako kot že v cerkvi, domači pripravili več presenečenj. Zapet jima je prišel tudi Alfi Nipič.

Franc Bratkovič

50 LET ZAKONA IVANA IN MARIJE PUČKO

Pred 50 leti sta si 11. 8. 1973 obljubila, da bosta drug ob drugem, ne glede na to, kaj se bo dogajalo in kaj bo ležalo pred njunimi nogami. In ja uspelo jima je iti preko vseh težkih, žalostnih preprek, ki so jima bile postavljene na skupno pot ljubezni in spoštovanja.

Svojo pot sta si začela tlakovati v tujini, kjer sta bila zaposlena, a sta se zelo rada vračala domov v domačo hišo Marije. Nitke življenja so se prepletale med rodno Slovenijo in Nemčijo, kjer sta si oba prizadevala za boljšo prihodnost.

Prav kmalu je zakon popestril prvorojenec Bojan, a žal zdravje mu ni prizanašalo in se je njegovo življenje prehitro končalo. Končala pa se je tudi zdomska pot Marije, ki je prevzela domačijo in tako ostala doma, kjer je skrbela za dom, kamor se je Ivan vsak teden vračal. V zakonu sta se jima še rodili dve hčerki Renata in Sandra. V skupnem domu, ki sta ga zgradila na domačiji Marije, kjer je doma medsebojno spoštovanje, ljubezen in veselje, se sliši otroški smeh vnukinj Lane in Eve. Vnukinj, ki z veseljem dneve preživljata z njima in si ogledujeta fotografije iz njune mladosti in prisluhneta njunim pripovedovanjem, kaj vse sta v skupnih petdesetih letih doživela.

Svojo ponovno zaobljubo poroke, ki ima trde temelje, ki stojijo že 50 let, sta podala 12. 8. 2023 v naši farni cerkvi. Sprva smo imeli civilni obred, ki sta ga vodila župan Marjan Žmavc ter Simona Kramberger. Po civilnem obredu smo imeli še cerkveni obred, ki sta ga vodila farni župnik Damjan Tikvič ter župnik Janko Babič. Odpete melodije, ki so popestrile mašo zlatoporočencev, pa je zapel cerkveni otroški pevski zbor, ki ga vodi Katrin Borko. Prav tako so zadnjo pesem zapeli Slovenjgoriški muzikanti.

Dan svoje ponovne zaobljube sta naša zlatoporočenca preživela s svojimi družinskimi člani ter sorodniki, prijatelji in znanci. Dan so jima polepšali iskreni stiski rok in izrečene želje, da skupaj proslavimo še biserno poroko.

Prav tako nismo izpustili otvoritvenega plesa, katerega sta naša zlatoporočenca zaplesala in se vrtela v jutranje ure, tako kot pred petdesetimi leti.

S. P.

ZLATA POROKA ZAKONCEV KOCUVAN

Slavnostni življenjski jubilej, 50 let skupnega življenja, sta Marija in Ferdinand Kocuvan s Peščenega Vrha proslavila z zahvalno mašo, ki jo je zelo lepo izvedel dekan Marjan Rola v cerkvi sv. Antona v Slovenskih goricah. Čudovito glasbeno doživetje je pripravila Anita Kralj z vokalno skupino VOX Angelika. Edinstvenega in neponovljivega dogodka se je 27. avgusta 2023 udeležilo veliko sorodnikov, prijateljev in znancev.

Zlatoporočenca sta davnega leta 1973 okusila sladko, mlado in medeno ljubezen. Sledila so leta spoznavanja, otirala sta svoje globine in ljubila je želja po skupnem bivanju na Peščenem Vrhu.

Marija, ki se je rodila leta 1955 v Andrencih, se je vse življenje posvetila družini. Najprej je delala nekaj let v tovarni koles Puch v sosednji Avstriji, nato je ostala doma s tremi hčerami Lidijo, Andrejo in Matejo. Kot gospodinja še danes pridno in vzorno dela na manjši kmetiji, saj zelo pogosto tudi speče zelo okusne pogače iz domačih sestavin. Našla je veliko časa tudi za družbeno življenje, saj je več kot 40 let aktivna članica Društva kmečkih deklet in žena Cerkvonjak.

Ferdinand, ki se je rodil leta 1951 v Kutincih, se je izšolal za peka in zidarja. Več kot 40 let je trdo delal v Avstriji, da je lahko družino preživel, izšolal in hkrati skupaj z ženo Marijo ustvaril samooskrbno 3 ha kmetijo, na kateri vsak dan od jutra do večera uživa svojo jesen življenja.

Z odločitvijo ustvariti družino, zgraditi topel dom, brezpogojno ljubiti, roditi in primerno vzgajati tri punčke ter rešiti osebno eksistenco s pomočjo tujine, nastopijo trenutki, ko se življenje komaj začne razpirati v vseh možnih dimenzijah.

Vse našete odločitve so prinesle polno veselja, osebnega zadovoljstva, a hkrati je vrtnica življenja pokazala, da ima tudi ostre trne, ki jih včasih globoko zarine v globino duše in pušča za seboj večne brazgotine. Ni zakonske zveze, ko bi ne bilo tako. A ko človek prehaja v zrela leta, šele dojamemo, da tako mora biti, kajti padci nam dajejo priložnost, da vedno znova in znova vstajamo, se vztrajno učimo, veselimo in cenimo čudovite ter hkrati ustvarjalne trenutke.

Zlatoporočenca Marija in Ferdinand nikoli nista nehala ustvarjati. Namenila sta vsak trenutek svojega vsakdana, da bi bil za vse boljši jutri. Razdajala sta se in ob tem velikokrat pozabila nase. A jesen življenja je vse napore bogato poplačala.

Največje darilo so njune tri simpatične vnukinje Lili, Tia in Teja ter trije zelo luštni vnuki Alen, Maj in Luka, ki poskrbi s svojo frajtonerco, da se družina pogosto veseli ob številnih življenjskih dogodkih.

Da je življenje res čudovit pisan cvet, poln čudežev, so dokaz tudi igrivi in nagajivi pravnukinji Sofia in Lia ter pravnuk Liam. Dan za dnem ju razveseljujejo in izkazujejo svojo hvaležnost za prejeti dar življenja. S svojo prisotnostjo ju osrečujejo in mladijo, za njih sta najboljša babi in dedi na svetu.

Za zlatoporočenca, očeta in mamo, je včasih zakonska pot težka, vendar sta lahko upravičeno ponosna, saj sta zgradila trdne temelje, da nista obupala in sta vedno vztrajala v dobrem in slabem, v boleznih in zdravju, v sreči in nesreči.

Naj vajina ljubezen sije in nikoli ne mine v družinskem cvetu. Še na mnoga zdrava in srečna leta.

Hči Lidija Šipek

50 LET ZAKONCEV PAVLE IN VINKA GUZEJ

27. maja sta dopolnila 50 let skupnega zakonskega življenja Pavla in Vinka Guzej iz Župetincev. Zlati zakonski jubilarnt je v Slovenske gorice prišel iz Savinjske doline, vasi Pongrac pri Žalcu. Izhaja iz družine, v kateri je bilo pet otrok, medtem ko je zlata zakonska jubilarntka, roj. Štelcar, iz družine z dvema otrokoma.

Po običaju sta tudi Pavla in Vinka nameravala izreči zlato da. Vse je bilo že urejeno, a je slavnostno zlato poroko preprečila štiri dni pred načrtovanim dogodkom možganska kap Vinka. Zlata zaobljuba pred matičarjem in duhovnikom je odpadla.

Po dolgotrajnem zdravljenju so tako 50 let poroke in hkrati Vin-
kov 70. rojstni obhajali v družinskem krogu 10. septembra.

Mlada Pavla in Vinko sta se spoznala preko njene sestre Marice
in Vinkovega brata Adolfa, ki sta že bila poročena. Ljubezen no-
vih mladih zaljubljenec je tako prinesla pozneje še poroko Adol-
fovega brata z Maričino sestro Pavlo. Mladima zakoncema, ki sta
svoj dom našla na domačiji Pavlinih staršev v Župetincih, so pri-
vekali na svet štirje otroci: Simona, Sabina, Borut in Mojca. Ti so
ju obdarili s petimi vnuki in petimi vnukinjami, katerih obiskov
se še posebej razveselita. Seveda sta vesela obiskov vseh svojih
najdražjih in sorodnikov, in vesela sta, da nanju niso pozabili.

Pavla, ki zdaj vzorno skrbi za svojega težko pokretnega moža,
pove: »Nič nama ne bi manjkalo v jeseni življenja, toda skalilo ga
je Vinkovo zdravje«. Pethektarsko posestvo sta namreč že predala
iz rok vnuku, sinu hčerke Sabine.

Franc Bratkovič

BILO JE NEKOČ

S TEMPOM RAZVOJA ODHAJA V POZABO

Hiter tempo razvoja tudi na podeželju terja, da je, kar je bilo
nekoč popolnoma vsakdanje, odšlo v pozabo. Razvoj tehnike
spreminja delovne procese in navade. Nekdanje pogosto leseno
orodje je izgubilo svoj pomen in delo, ki se je z njim opravljalo,
odhaja v pozabo.

Pred desetletji so tudi v naših krajih na veliko gojili lan, iz kate-
rega so po več delovnih procesih na koncu dobili platneno blago.

Eden od teh procesov dela je bilo tudi predenje. Kolovrat je bil
malodane pri vsaki hiši. To delo se je opravljalo v dolgih zimskih
večerih. Bilo pa je v domeni žensk. Danes se tu in tam pri kakšni
hiši še najde kolovrat. Vse drugo je le še zgodovina.

Prikaz predenja na cerkvenjaškem letnem odru leta 1977. Pre-
dice so si ob delu krajšale čas tudi s pesmijo.

F. B., fotografija iz arhiva družine Kocmut iz Cerkvenjaka

CENIK OGLASNEGA PROSTORA IN KOMERCIALNIH SPOROČIL V ZRNJU

Delež strani	Velikost v cm ²	Cena barvnega oglasa v € brez DDV
1/8	59,63	45,00
1/4	119,25	75,00
1/2	238,50	135,00
1/1 (26,5x18,0 cm)	477,00	250,00
Naslovnica	77,00	180,00

V BESEDI IN SLIKI

OBNOVLJEN KRIŽ V STANETINCIH TUDI BLAGOSLOVLJEN

Žižkov, nekdanj Omulečev križ v
dolini Stanetincev je po tridesetih
letih spet dočakal obnovo. Tokrat je
za njegovo obnovo zaslužen mladi
gospodar te domačije Dani Žižek.
Križ je bil postavljen v spomin Fran-
cu Omulecu, padlemu 7. julija 1943 v
nemški vojski, v katero je bil prisilno
mobiliziran.

V juliju je bil obnovljen križ tudi
blagoslovljen. Blagoslov je opravil
župnik in dekan Marjan Rola.

F. B.

CERKVENJAK JESENI

Foto: David Poljanec

ZA SMEH

Pripravlja: T. K.

Ženske sposobnosti

»Ženske imajo dve izjemni sposobnosti.«

»Kakšni?«

»Da znajo moškega, kadar izgubi živce, umiriti, in da ga znajo takrat, ko je popolnoma umirjen, spraviti ob živce.«

Plača

»Veš, da prejšnji mesec nisem potrošil celotne plače, temveč mi je nekaj deset evrov ostalo.«

»Ne serji ga. Če ti je kaj ostalo, si sigurno pozabil plačati kakšen račun.«

Stopnjevanje

»Kako ženske stopnjujejo karanje sina, če naredi kaj slabega?«

»Tega pa res ne vem?«

»Slab si – zelo slab si- najslabši si – takšen si kot tvoj foter!«

Čakalne vrste

»Ženi sem predlagal, da bi se, tako kot v mladih letih, igrala zdravnika.«

»In kaj je rekla?«

»Strinjala se je, potem pa me je poslala na čakanje in me naročila čez šest mesecev.«

»Strašno. In kaj si naredil ti?«

»Samoplačniško sem šel k drugi.«

Anestezija

»Želite anestezijo, ki jo plača zavod za zdravstveno zavarovanje ali jo boste raje plačali sami,« je medicinska sestra vprašala pacienta.

»Kar tisto od zdravstvene zavarovalnice mi dajte,« je odvrnil pacient.

»Aja tutaja, naš pacientek že spi ...,« je začela peti sestra.

Zdrava prehrana

»Gospa, jeste meso,« je natakar vprašal starejšo gospo.

»Ne, ne, to pa ne.«

»Jeste ribe?«

»Ne, kje pa?«

»Potem pa ste verjetno vegetarijanka?«

»Ne, upokojenka sem.«

Možgani

»Možgani so zares edinstven organ!«

»Zakaj?«

»Poglej, neprekinjeno ti delajo vse od rojstva pa do nakupa televizorja ali priključitve na kakšnega od družabnih omrežij.«

Plačilo taksistu

»Koliko stane vožnja?« je starejša gospa vprašala taksista.

»Deset evrov,« je odvrnil.

»Gospa mu jih je dala pet. »Kje pa jih je še pet?« je presenečeno vprašal taksist.

»Saj ste se tudi vi peljali, ali ne?«

Starejši

»Stari ata, ki nima očal, tišči nos v časopis, da bi lahko kaj prebral. »Ata, ne muči se, ker starejši črk ne vidite niti od blizu,« mu reče sin.

»Zato pa že od daleč vidimo bedake.«

Razburjenje

»Zakaj sta Franci in Lojze danes tako razburjena?«

»Francijeva žena, ki je Lojzetova ljubica, ju je ponoči prevarala.«

KLJUB NEUGODNIM VREMENSKIM RAZMERAM ZRASLA SONČNICA VELIKANKA

Vremenske razmere z ujмами, točo in uničujočimi vetrovi včasih tudi rastlinam ne morejo do živga. Vse omenjeno je premagala sočnica samorastnica pri Hanžekovičevih v Smolincih, kjer se še vedno ukvarjajo s kmetijstvom, sončnic pa že dolgo ne sejejo več.

Kot je povedal gospodar Franc, je sončnica, ki se je prikazala na svetlo na zelenici pred hišo, premagala vse našte letošnje vremenske neprilike. Kar vidno je rasla in dosegla višino 3,60 metra ter se okrasila s 30 cvetovi. O slednjem smo se tudi sami prepričali.

F. B.

ZrNjE

iz Cerkvénjaka

GLASILO OBČINE CERKVENJAK

ISSN: C504-0868

tudi na www.cerkvenjak.si

Odgovorni urednik: Edvard Pukšič,
zrnje.urednik@gmail.com

Uredniški odbor: Danica Kladošek, Tomaž Kšela,
mag. Mirko Žmavc, Marjana Zorko, Franc Bratkovič,
Andrej Kocbek, mag. Lidija Šipek, Franc Zorko

Oblikovanje naslovnice: mag. Mirko Žmavc

Fotografije: avtorji člankov in arhiv Zrnja

Jezikovni pregled: Suzana Logar, prof.

Oblikovanje in tisk: Evrografis, d. o. o.

Zrnje je vpisano v evidenco javnih glasil pri
Ministrstvu za kulturo RS pod zap. št. 1781

Oktober 2023

17. TRGATEV JOHANEZOVE TRTE

Ena zadnjih letošnjih trgategv je zagotovo bila v nedeljo, 15. oktobra, že 17. trgategv Johanezove trte, potomke najstarejše trte na svetu z mariborskega Lenta. Hkrati s trgatvijo Johanezove trte je potekala tudi trgategv njenih potomk pri OŠ Cerkvenjak- Vito-marci in DU Cerkvenjak.

Prisotne so nagovorili Marjan Žmavc, župan in gospodar Johanezove trte, Marko Breznik, predsednik Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak, in Patricija Peklar, 7. cerkvenjaška vinska kraljica.

Po tradiciji ni manjkala kulturni program, v katerem so sodelovali učenci osnovne šole in Mešani pevski zbor KD Cerkvenjak. Trgategv, ki je že od nekdaj bila svojevrsten praznik, je kljub slabemu vremenu privabila lep obisk in doživela prijetno in veselo vzdušje.

Brez MPZ KD Cerkvenjak ne mine nobena cerkvenjaška vinogradniška prireditev.

Prve grozde sta obrala vinska kraljica in župan.

Kot običajno - vidnejših gostov tudi na 17. trgatvi ni manjkalo.

Prejemniki protokolarnega vina z Johanezove trte

Prešerno razpoloženi »berači« potomke Johanezove trte pri DU Cerkvenjak

Tako pa je potekalo »prešanje« ...

Ob tej priložnosti so kot po navadi podelili protokolarno vino Johanezove trte, katerega so tokrat prejeli: Andrej Vrzel, župan Občine Sveti Jurij ob Ščavnici, Patricija Peklar, 7. cerkvenjaška vinska kraljica, Ivan Divjak, predsednik Aero kluba Sršen Cerkvenjak, Damijan Veršič, novinar spletnega medija Maribor 24.si, Branko Peklar, predsednik Strelskega društva Cerkvenjak, Anita Grajfoner Šamperl, zborovodkinja MPZ Cerkvenjak, in Stanko Ilijaš, vinogradnik in glasbenik iz Radencev.

Po protokolarnem delu je sledila trgategv vseh treh trt in nato gostitev, ki so jo pripravile članice Društva kmečkih deklet in žena ter člani Društva vinogradnikov in ljubiteljev vina Cerkvenjak.

Zvečer so člani vinogradniškega društva doma pri njihovem predsedniku opravili še »prešanje«. Nateklo je slabih 55 litrov mošta. Zapišimo še, da je Johanezova trta letos obrodila čez 160 grozdov.

Franc Bratkovič